

Giáo Sĩ Việt Nam

Bán nguyệt san – Số 341 – Chúa nhật 02.12.2018

Giáo sĩ: ĐƯỢC CHỌN GIỮA LOÀI NGƯỜI VÀ CHO LOÀI NGƯỜI (x. Dt, 5.1)

www.conggiaovietnam.net

giasivietnam@gmail.com

MỤC LỤC

Thông điệp TÂN SỰ (Rerum Novarum) 15.05.1891	ĐTC Lêô XIII
MỞ CỬA TÂM HỒN ĐÓN CHÚA ĐẾN (CN I MÙA VỌNG - C, bài viết và video bài giảng).....	
.....	Lm. Antôn Nguyễn Văn Độ
HÃY TỈNH THỨC ĐÓN CHÚA KITO ĐẾN LẦN II	Bác sĩ Nguyễn Tiến Cảnh, MD
"CÒN GÌ NỮA ĐÂU MÀ BẢO NHAU ĐỢI CHỜ?"	Lm. Vĩnh Sang, DCCT
KỶ TÍCH	Lm. Giuse Ngô Mạnh Điệp
HIỆP THÔNG PHẨM TRẬT VỚI ĐẢNG BẢN QUYỀN ...	Lm. Micae-Phaolô Trần Minh Huy, PSS
LUYỆN NGỤC VÀ HỎA NGỤC LÀ GÌ VÀ Ở ĐÂU?	Lm. PX. Ngô Tôn Huân
HÀI HƯỚC: GIẢI PHÁP CHO NHIỀU TÌNH HUỐNG TRONG GIA ĐÌNH.....	
.....	EYMARD An Mai Đỗ O.Cist
TÓM LƯỢC: MỘT SỐ ĐIỂM CHÍNH YẾU TRONG PHONG TRÀO CURSILLO.....	
.....	Cursillista Inhaxiô Đặng Phúc Minh
LẠY CÁC THÁNH, XIN THƯƠNG ĐÒI LẠI.....	Lm. Võ Tá Khánh
KHOÁNG CHẤT TRONG CƠ THỂ	Bác sĩ Nguyễn Ý Đức M.D.
MÈO	Chuyện Phiếm của Gã Siêu

Thông điệp TÂN SỰ (Rerum Novarum) 15.05.1891

LTS. Đặc San GSVN đã phổ biến rộng rãi bản dịch DoCat của UBCL&HB, HĐGMVN. Nay chúng con xin lần lượt phổ biến tất cả các thông điệp của các Đức Thánh Cha, từ thời Đức Lêô XIII (1891), với thông điệp Tân SỰ (Rerum Novarum) cho tới Đức Thánh Cha Phanxicô (2015), với thông điệp Chúc tụng Chúa (Laudato Si). Tất cả các văn kiện này chính là "nền" cho Học Thuyết Xã Hội của Giáo Hội. Xin chân thành cảm ơn các trang mạng đã cung cấp cho Dân Chúa và Dân Chúng Việt Nam những tư liệu rất quý báu này, đặc biệt xin chân thành cảm ơn các dịch giả đã thực hiện các bản dịch Việt Ngữ.

Thông điệp TÂN SỰ (Rerum Novarum)

Nguồn: <https://xuanbichvietnam.wordpress.com/2012/02/24/thong-diep-rerum-novarum/>

Đức Thánh cha Lêô XIII

Về hoàn cảnh của giới công nhân

1. Những tương quan giữa chủ và thợ đã thay đổi

Canh tân xã hội ! một tham vọng mãnh liệt đã xâm chiếm xã hội và sách động quần chúng từ lâu ! Nó bùng nổ trong phạm vi chính trị. Nhưng không kịp thì chày, nó cũng phải chuyển sang phạm vi kinh tế xã hội, là một phạm vi liên quan mật thiết với đời sống công dân hơn.

Thực thế, kỹ nghệ đã tiến bộ; phương pháp sản xuất đã hoàn toàn đổi mới; những mối liên hệ giữa chủ nhân và công nhân cũng đã đổi khác hẳn. Sản phẩm thì thu dồn vào tay một thiểu số, còn phần đa số thì lâm vào cảnh cơ cực. Công nhân ý thức nhân phẩm của mình. Tình nghĩa đồng nghề thắt chặt giới lao động thân thiết hơn. Lại thêm vào đó, nền phong hóa mỹ tục đã suy đồi rất nhiều. Xã hội tránh sao được những cuộc xung đột kinh khủng sắp bùng nổ.

Đâu đâu con người cũng rối trí phân vân, sợ hãi đợi chờ ! Tang chứng rõ ràng là bao quyền lợi trọng yếu phải xung đột nhau rồi! Ai ý thức tình trạng xã hội hiện tại, thì không khỏi bận lòng lo lắng. Nào các nhà bác học thông minh; nào các bậc hiền nhân lịch lãm; nào dân chúng hội thảo tìm giải pháp; nào những luật sư sáng suốt hội đồng với các nhà chính trị trứ danh. Ai cũng băn khoăn: thật không vấn đề nào phức tạp và khẩn thiết bằng vấn đề này.

Vậy anh em thân mến, vì quyết mưu ích cho Giáo hội và gây hạnh phúc cho thiên hạ, Ta đã viết biết bao thông điệp tối hệ trọng rồi. Tỉ dụ như: *“Chủ quyền chính trị”*. *“Tự do của con người”*. *“Hiến pháp xã hội theo đạo Thiên Chúa”*.

Giải quyết những vấn đề ấy và những vấn đề khác liên quan đến xã hội, Ta đã cố hết sức liệu cho thích thời mà phi bác những quan niệm sai lầm và giả dối. Hiện nay Ta tìm giải quyết vấn đề *“Thân phận lao động”* căn cứ vào cùng một nguyên tắc và nhắm vào cùng một mục đích Ta đã bàn về vấn đề lao động rất nhiều lần tùy theo trường hợp, nhưng chỉ bàn sơ qua thôi. Trong bức thông điệp này, Ta nghe theo sứ vụ tông đồ của Ta mà nêu lên vấn đề ấy lần nữa, để tìm cách giải quyết một cách tường tận và quang minh hơn. Trước nhất, Ta sẽ nhắc lại những nguyên tắc căn bản, sau đó Ta sẽ đề nghị một giải pháp hợp với chân lý và công bình.

Vấn đề lao động thì rất phức tạp và đầy nguy hiểm, nên khó giải quyết. Phức tạp vì ta khó minh định quyền hành và bổn phận, vốn làm quy tắc cho sự giao thiệp giữa chủ nghiệp và người vô sản: giữa chủ nhân và công nhân.

Vấn đề lại càng nguy hiểm vì cứ sự thường bọn hiếu động thì xảo quyệt. Họ lợi dụng những mâu thuẫn ấy để phát động quần chúng và gieo mầm cách mạng, nên họ giải nghĩa vấn đề một cách sai lạc. Há chẳng phải là nguy hiểm lắm sao !

2. Một hoàn cảnh bất hạnh và khốn khổ không đáng

Nhưng dầu sao, Ta tin chắc ai cũng đồng ý với Ta rằng: Phải dùng những biện pháp khẩn cấp và hiệu nghiệm để cứu trợ những giai cấp hạ lưu trước đã. Họ là phần đa số mà lại lâm vào cảnh cơ bần túng thiếu.

Lý do thứ nhất, là vì thế kỷ trước đã phế bỏ các nghiệp đoàn mà đời nào cũng đã từng có, để bảo vệ quyền lợi của giới lao động. Hiện nay họ sống tro bụi không đoàn thể nào bên vực họ được.

Lý do thứ hai, mọi nguyên tắc và mọi tình nghĩa đạo đức cũng đều bị loại ra khỏi pháp luật và các cơ cấu của chính phủ.

Kết quả, công nhân cô lập lại lần lần không còn được ai bảo vệ nữa.

Ngày qua tháng lại, họ nhận thức mình tùy thuộc các chủ nhân bất công. Họ không sao chịu được. Các chủ nhân lại cạnh tranh tham của tham lợi quá đỗi, tuy họ phải chịu, nhưng oan ức và đầy căm hờn...

Thêm vào cái nạn ấy, họ bắt buộc phải vay tiền. Nhưng kẻ có vốn cho vay thì đòi nặng lãi. Họ trả làm sao được. Biết bao phen Giáo hội đã lên án những người ăn lãi tham tiền. Nhưng người ta dùng hết mảnh khốe này đến mảnh lới kia để cứu cho vay nặng lãi mãi.

Lại còn một tật nạn xã hội nữa. Sản phẩm kỹ nghệ và thương mại dồn vào trong tay một thiểu số đại tư bản. Đó là một ách đè nặng trên vai người vô sản giống như ách nô lệ ngày xưa.

Vấn nạn tiền quyết: Đề xuất của chủ nghĩa xã hội nhằm hủy bỏ quyền Tư hữu. Những hậu quả tai hại.

3. Luận đề chủ nghĩa xã hội. Những sai lạc

Tật nạn xã hội là thế ! chủ nghĩa xã hội quyết sửa chữa bằng cách xúi giục kẻ nghèo nổi cơn căm hờn, rồi trả thù trả oán kẻ giàu sang. Họ chủ trương hủy bỏ quyền sở hữu của từng cá nhân, họ cấm không cho ai lập sản nghiệp riêng. Mọi tài sản phải tịch thu làm tài sản chung của xã hội. Còn quyền quản trị tài sản ấy, họ quyết trao lại cho từng thị xã hay từng quốc gia... Đã di chuyển quyền sở hữu cho xã hội; đã phân phối sản phẩm và hoa lợi cho công nhân đều bằng nhau, họ tự đắc là đã tìm được phương thuốc thần tiên chữa được tật nạn xã hội hiện tại.

Dem thi hành chủ nghĩa ấy thế nào cũng không chấm dứt được cuộc giai cấp tương tranh hiện tại. Thợ thuyền lại bị thiệt hại nữa là khác. Vả lại chủ nghĩa xã hội nói trên bất công vì nó phạm đến quyền chính đáng của sản chủ; làm sai chức vụ tự nhiên của quốc gia; rồi đảo lộn phát triển lâu dài xã hội.

4. Giới lao động mất mọi hy vọng nơi rộng gia sản

Người làm việc, thợ làm nghề, ai cũng chỉ nhắm đến một mục đích và chỉ một duyên cớ rõ rệt là tìm tài sản, lập sở hữu riêng, rồi đòi toàn quyền hưởng dụng. Nếu công nhân hy sinh sức khỏe nghị lực làm cho kẻ khác, tựu chung là để tìm sự nuôi thân và thỏa mãn nhu cầu đời sống của mình. Họ mong rằng: Nhờ công việc làm, họ sẽ lãnh tiền lương, mà lại tự do sử dụng số tiền ấy tùy ý mình. Đó là quyền tuyệt đối và chính đáng của họ.

Nhiều khi vì nhịn ăn nhịn tiêu, công nhân dành dụm được một ít vốn, rồi muốn chắc chắn giữ lại mãi, họ đem tậu một đám ruộng chẳng hạn. Tất nhiên đám ruộng ấy là của họ. Miếng đất công nhân mua được là phần sở hữu của họ không kém số tiền họ được kiếm được vì công việc họ đã làm. Quyền sở hữu động sản hay bất động sản quả thật là thế.

Vậy đổi quyền sở hữu cá nhân, thành quyền sở hữu đoàn thể theo chủ nghĩa xã hội đề nghị và hết sức hô hào, kết quả là làm cho số phận công nhân phải bấp bênh không có gì bảo đảm chắc chắn. Trước vì họ không còn tự do hưởng dụng tiền công của họ, sau vì họ mất cả hy vọng và khả năng tăng thêm gia nghiệp và nâng cao đời sống của họ...

5. Con người có quyền tư hữu tự nhiên, bền vững và vĩnh cửu

Liều thuốc chủ nghĩa xã hội đề nghị, là thuốc độc trái ngược với công lý nữa. Điều ấy rất hệ trọng. Vì quyền sở hữu cá nhân là quyền bất khả xâm phạm của con người...

Về phương diện ấy, con người khác hẳn mọi con vật vô ý thức. Con vật thì không tự trị lấy mình. Tự nhiên nó sống theo hai bản năng thiên nhiên cấp sẵn cho; bản năng duy trì mạng sống; bản năng điều khiển hành động.

Vì những bản năng ấy, bất cứ sinh vật nào cũng đủ kích thích và hạn chế mọi cử động cần thiết. Bản năng thứ nhất cho chúng tự bảo tồn và tự vệ; bản năng thứ hai lại cho chúng biết sinh sống theo bản tính và truyền nòi giống nữa. Nhờ đó các sinh vật dùng những vật đang có và vừa tầm của chúng một cách thuận lợi khôn khéo. Chúng không vượt qua mức sống cảm giác sự cần và hưởng dụng mọi sự vật thích hợp với nhu cầu hiện tại. Con người nhân tính thì khác hẳn các quan năng của con vật, con người có đầy đủ nhưng hoàn hảo hơn. Nhờ đó con người hưởng dùng được các sự vật hữu hình. Nhưng dầu con người có cơ thể hoàn hảo hơn cơ thể vạn vật, cơ thể ấy không phải là “*cá nhân tính*” của nó đâu. Cơ thể thua kém nhân tính, và có chăng chỉ là để tòng phục nhân tính tự do hưởng dùng và điều khiển nó, từ ở bên trong. Đặc tính làm cho ta trở lên hẳn, làm cho ta thành người khác mọi con vật một trời một vực là “*lý trí*”. Vì đặc tính ấy, con người lại có đặc quyền không những được dùng các ngoại vật theo tư cách chung của muôn loài trong thiên nhiên, mà lại con người được tôn lên làm bá chủ muôn vật, dầu những vật đã dùng rồi không còn nữa hay những vật còn lưu tồn sau khi đã dùng. Đó là quyền vĩnh viễn bất khả xâm phạm của con người.

6. Con người phải thống trị trái đất

Càng tìm hiểu nhân tính này kỹ hơn thì càng thấy chức quyền đặc biệt của con người sáng tỏ. Thật là một chân lý hiển nhiên không ai chối được. Nhờ con người có trí thông minh, thì mới tìm hiểu và bao quát muôn vật. Nhận thức những điều hiện tại, con người đã sáng suốt nhận chân những điều ấy liên kết với quá khứ và cả tương lai nữa. Cũng nhờ có lý trí mà con người quản trị được đủ mọi hành động hồn xác của mình. Đã đành, con người ý thức mình cũng phải phục luật muôn thuở của Tạo Hóa dẫn đạo vũ trụ: mình không kém muôn vật tự nhiên nằm trong khuôn khổ của Đấng Quan Phòng cai quản hoàn cầu. Nhưng luật Tạo Hóa mình ý thức, thì mình quyết phục hay bất phục tùy ý. Việc Đấng Quan Phòng, thì con người hợp tác hay bất hợp tác vào, cũng tự do. Kết quả việc hay dở thế nào, con người chịu trách nhiệm hết. Cho nên ai cũng có quyền tự chọn những điều thích hợp, những ngoại vật cần thiết để cấp cho đời sống của mình đủ mọi nhu cầu hoặc hiện tại hoặc tương lai. Vì vậy quyền con người làm bá chủ muôn vật, bao quát các sản vật bởi thiên nhiên phát xuất và cả thiên nhiên làm nguồn vô tận của mọi sản phẩm, vốn phải cấp sự cần cho hậu vận nữa. Sự cần của đời sống con người hằng nảy ra thì cũng hằng thêm bớt, tới lui và đổi mới mãi. Hôm nay mãn nguyệt, ngày mai lại nảy ra bao đòi hỏi mới lạ. Muốn có đủ cấp cho mọi giờ mọi khắc, tất thiên nhiên phải cho con người tùy nghi sử dụng một cảnh địa vững chắc trường cửu. Nhờ vậy con người mới đủ phương tiện sinh sống bảo đảm. Mà nguồn của cải vô tận cần thiết này, ngoài thiên nhiên với những sản phẩm của nó, thật không chỗ nào có nữa.

Đừng có nói, quyền làm bá chủ thiên nhiên này là của quốc gia: còn cá nhân chỉ nhờ quốc gia phù hộ từng công dân. Nói vậy là vô lý. Con người có trước, quốc gia mới có sau. Quốc gia được thành lập thì con người đã nhận bởi thiên nhiên, cái quyền sống và quyền bảo vệ mạng sống của mình từ lâu.

7. Quyền tư hữu và nguồn lợi của trái đất dành chung cho mọi người

Cũng đừng đối kháng lại rằng: quyền tư hữu chính đáng là quyền của Tạo Hóa, đã nhường lại cho toàn thể nhân loại hưởng dùng thiên nhiên làm của chung, nên không người nào được lấy một phần nào làm của riêng. Tạo hóa nhường quyền chiếm cứ thiên nhiên cho cả nhân loại là đúng. Đừng có hiểu sai là Tạo Hóa cấm không cho ai lập tài sản riêng, hay là cứ từng người mặc ý hưởng dụng sự cần một cách lộn xộn. Ý nghĩa chính là Tạo Hóa không định trước phần riêng từng ai; một là cứ để từng người và từng dân tộc tổ chức mọi sự và hoạch định lấy sản nghiệp cần thiết theo lẽ khôn ngoan của họ.

Ngoài ra, dù đã chia ra thành tư sản, thiên nhiên vẫn giúp ích chung cho mọi người. Không phàm nhân nào mà không sống nhờ lợi tức thiên nhiên. Ai không có phần sản thổ riêng, thì người ấy lấy cần lao thế lại. Quả thật, cần lao là phương pháp phổ thông khắp nơi để cung ứng mọi nhu cầu đời sống. Người thì làm lụng ngay ở trong đám ruộng, sở vườn mình hưởng hoa lợi. Người thì lao động theo nghề nghiệp sở hay xưởng máy của người khác, rồi lãnh nhận tiền công đổi chác với sản phẩm thiên tạo hay nhân tạo cần thiết.

Những nhận xét trên đều chứng minh rằng: “*Quyền tư hữu hoàn toàn hợp lý đương nhiên*”. Đã đành rằng, thiên nhiên sản xuất dồi dào đủ mọi sự vật cần thiết cho con người bảo tồn và phát triển sinh mạng cho hoàn thiện. Nhưng thiên nhiên cứ là thiên nhiên thì chẳng ích lợi bao nhiêu cho con người. Con người nhờ cần lao mà biến hóa thiên nhiên; cày đất cấy ruộng chẳng hạn, thì thiên nhiên mới hữu ích.

Vậy hễ người nào đã lao tâm lao lực khiến thiên nhiên hóa thành những đồ dùng hữu ích cho mình, thì sản phẩm hữu ích đó, tất nhiên cũng thành phần gia sản riêng của người ấy nhờ cần lao con người in vào thiên nhiên một mảnh hình hài nào đó là của mình. Thành ra cứ theo công lý, sản phẩm mang hình hài của người nào, cũng thuộc về quyền sở hữu của người ấy. Ai xâm phạm quyền ấy bất cứ bằng cách nào, cũng phạm đến công bằng và hành động bất hợp pháp.

8. Mối liên hệ giữa tư hữu và lao động

Điều ấy thì vững và hiển nhiên. Ta khởi ngạc nhiên sao được khi thấy người ta chủ trương những quan niệm hủ lậu mà phản đối lại rằng: cá nhân có quyền dùng đất ruộng và hưởng hoa màu nhưng đâu có quyền làm chủ đất ruộng họ đã tạo lập hay phần điền thổ họ đã cày cấy. Sao họ không thấy lý luận như thế là cướp công mồ hôi nước mắt của nông dân. Đám ruộng ấy nông dân đã khéo léo đào lên trộn xuống, nên nó biến tính hẳn; trước thì hoang vu sau thành thuần thực; trước thì hoa lợi chẳng bao nhiêu sau thì hoa lợi mới phì nhiêu. Công

việc làm cho đất ruộng đổi lạ thể, tự nhiên bám chắc với đất, lẫn lộn với ruộng, đến nỗi công lao của nông dân, đất ruộng của thiên nhiên dính líu cùng nhau không thể nào chia rẽ ra được.

Vậy công lý làm sao mà rộng phép cho những người lạ chiếm lấy và hưởng dùng mảnh đất mà nông dân đã cấy cày và vun tưới bằng mồ hôi nước mắt của họ được.

“Quả” thì theo “nhân”, sản phẩm thì theo người sản xuất ra nó, đúng là lẽ công bằng.

Vậy kết luận Ta xin nhấn mạnh ba điều:

a. Toàn thể nhân loại cổ kim đã giải quyết vấn đề cho hợp lý. Luật thiên nhiên là căn bản ưu tiên, ta phải noi theo để phân công chia của và hoạch định quyền tư hữu. Không phải vì những dư luận trái ngược của một nhóm người quá khích mà ta phải vi phạm đến lý đương nhiên.

b. Phong tục đời nào, nước nào cũng hợp lý.

Ai cũng thừa nhận tình trạng nhân loại đòi quyền tư hữu thì rất phù hợp nhân tính của con người, và là điều kiện cần thiết cho đời sống xã hội luôn luôn ôn hòa và thịnh đạt. Pháp luật chính phủ hoạch định, thì phải hợp công lý thì mới có giá trị. Vậy nó hợp lý hay chẳng là nhờ nó tự ở luật thiên nhiên phát ra. Đã hợp lý thì tất nhiên pháp luật nhân tạo kia phải xác định nhân quyền tư hữu và nếu có lẽ cần thì bảo vệ quyền ấy bằng cả quyền lực nữa.

c. Sau hết, Đạo Chúa mạc khải lại châu phê và chuẩn y quyền tư hữu của con người. Dầu có ai chỉ mưu ý muốn lấy của kẻ khác, thì kẻ ấy cũng mắc tội rồi. Đừng có lòng tham vợ con, nhà cửa ruộng đất, nô tì, bò lừa hay bất cứ vật gì của người khác.

9. Mối liên hệ giữa tư hữu và đời sống gia đình

Tự nhiên quyền tư hữu đã ghi khắc trong bản tính từng người ngay từ bẩm sinh. Kịp đến lúc con người nam nữ trưởng thành, thì kết hôn và ăn ở chung đụng trong cảnh gia đình. Vì những bổn phận mới của họ, thì quyền tư hữu càng vững bền hơn nữa. Chắc chắn rằng: con người đứng tuổi rồi, thì tự do chọn lấy địa vị nhân sinh thích hợp nhất với xu hướng bản thân. Người thì theo Lời Chúa Kitô khuyên mà chọn ở bậc độc thân. Người thì theo luật tự nhiên mà ở bậc đôi bạn. Nhưng không nhân luật nào bãi bỏ được quyền kết hôn, tự nhiên ai cũng đã có từ nguyên sơ. Cũng không ai xa được mục đích chính, do Thiên Chúa tiền định cho bậc đôi bạn: “*Hãy lớn lên và sinh sản cho đông*”. Đấy gia đình được gây dựng như thế. Gia đình nghĩa là một xã hội thân gia. Một xã hội bé nhỏ, đàn ông vậy. Nhưng hiện thực có trước xã hội dân chính. Thành ra xã hội dân chính phải thừa nhận những nghĩa vụ và những gia quyền tuyệt nhiên biệt hẳn với quốc gia.

Những quyền hành Ta đòi hỏi cho từng cá nhân, căn cứ vào luật thiên nhiên, thì ta phải chuyển lại cho những người kết hôn, thành một gia đình. Những nhân quyền nói trên thoát khi đã hóa thành những gia quyền, thì tất nhiên thêm mạnh và đòi hỏi nhiều hơn. Gia đình há chẳng phải là người nam nữ hợp nhất sinh con mà thành “Một người” hoàn hảo hơn và hiệu lực hơn sao !

10. Di sản gia đình

Thiên nhiên buộc gia trưởng những bổn phận hồn xác là nuôi dưỡng và giáo dục con cái là phản ảnh của cha mẹ. Con cái kéo dài đời sống cha mẹ, nên thiên nhiên thúc đẩy cha mẹ phải lo liệu cho con cái một tương lai đủ sự cần; tạo lập một gia nghiệp đầy đủ cho họ đương đầu với mọi phức tạp có lẽ xảy ra.

Vậy gia trưởng chỉ có thể xây dựng sản nghiệp kia, do sự thu hoạch, làm chủ mọi sản phẩm hoặc thường xuyên, hoặc nhờ người xuất công tạo ra, để rồi di chuyển cho con cái bằng cách thừa kế. Theo lời Ta đã nói trên, gia đình không kém xã hội dân chính và là một xã hội thực sự, có quyền riêng, thường gọi là gia quyền. Bởi thế trong phạm vi rộng hẹp, tùy theo mục đích nó nhắm đến, gia đình nào cũng được hưởng quyền lợi riêng không kém quyền xã hội dân chính. Có thể, thì gia đình mới có thể lựa chọn và hưởng dụng được những sự cần thiết để bảo tồn và thi hành quyền tự chủ riêng của mình. Ta nói: không kém xã hội dân chính, ít nữa là phải bằng. Vì theo lý đương nhiên, gia đình có trước, quốc gia có sau. Còn trong thực tế quyền sở hữu của gia đình có trước, chính quyền xã hội quốc gia cũng có sau.

Do đó gia đình phải hưởng dụng quyền lợi thì mới làm trọn phận sự cần thiết. Giả như cá nhân và các gia đình tự nhiên có trước, phải nhập vào xã hội quốc gia có sau, thì tất nhiên họ phải được chính quyền ủng hộ và bảo vệ ! nếu lẽ ra thay cho được ủng hộ gia đình bị ngăn trở; nếu lẽ ra thay cho được bảo vệ gia đình bị truất bớt, thì tất nhiên gia đình phải trốn xa chứ không tìm nhờ xã hội nữa.

11. Quyền bình dân sự phải bảo vệ xã hội gia đình

Như vậy chính quyền độc tài mưu trí đến tận cả gia đình, thì thật là làm lỗi lớn và tai hại nhiều. Trái lại, hễ gia đình nào lâm vào cảnh tuyệt vọng, tự mình tìm giải thoát mà không được, thì phận sự chính quyền phải giơ tay giúp đỡ, vì đương nhiên gia đình là một phần tử của xã hội. Cũng một lẽ ấy, hễ có gia đình nào phạm đến quyền lợi gia đình khác, về những điều căn bản hệ trọng, thì chính phủ phải can thiệp để phục hồi quyền bất khả xâm phạm của mọi công dân. Làm vậy không phải là tiếm quyền của công dân mà chỉ là làm trọn phận sự che chở bênh vực quyền lợi gia đình cho hợp lý. Chính quyền cũng không nên can thiệp vào nội bộ của gia đình.

Thiên nhiên đặt giới hạn không chính phủ nào vượt qua được. Gia quyền không thể bãi bỏ đi được, cũng không thể nào bị quốc gia thu đoạt hết. Lý do là vì nguồn gốc gia quyền, chính là nguồn gốc đời sống con người. Con cái là thành phần sinh sống của cha mẹ. Chúng kéo dài đời sống của cha mẹ. Nói đúng ra, chúng không trực tiếp gia nhập và giao thiệp với xã hội dân chính đâu. Chúng trực tiếp sinh ra trong gia đình và là thành phần của gia đình, rồi nhờ đó gián tiếp họ mới gia nhập vào xã hội dân chính. Con cái tự nhiên là thành phần sống động của phụ thân, nên họ ở dưới quyền giám hộ của phụ mẫu; cho đến khi nào họ đứng tuổi dùng được quyền ý chí tự do của họ cho xứng vị con người. (TH. Toma 2a, 2ae X đoạn 12). Vì vậy,

đem quyền bảo trợ của chính phủ, thế vào quyền bảo trợ của cha mẹ là làm tan vỡ những mối tương quan căn bản của gia đình.

“Kẻ xướng lên chủ nghĩa xã hội đã đi ngược lại với công lý tự nhiên.”

12. Hậu quả tai hại của sở hữu tập thể

Chủ nghĩa xã hội gây bao thiệt hại ngay trong xã hội dân chính. Chủ nghĩa xã hội bắt công một cách hiển nhiên, không ai là không thấy rõ! Thuyết ấy còn gây nên biết bao thiệt hại. Trước thì gây hỗn loạn giữa các tầng lớp xã hội. Nó xiềng xích công dân vào vòng nô lệ nhục nhã ghê tởm, nên mới mở cửa cho công dân tha hồ giận ghét nhau, sinh lòng bất mãn và căm hờn.

Hơn nữa, những công dân dù tài năng lỗi lạc, cũng mất luôn sự kích thích làm việc. Họ không phấn khởi lên, thì sự sản xuất sẽ khô cạn ngay từ ở nguồn gốc.

Sau hết, chủ nghĩa xã hội muốn có sự bình đẳng giữa mọi công dân. Quả thật là một ảo tưởng, vì theo ý họ đề nghị, sự bình đẳng xã hội chỉ thực hiện ra trong sự thiếu thốn nghèo nàn và cùng quẫn.

Căn cứ vào những lý lẽ Ta mới chứng ra, chủ nghĩa xã hội, chủ trương quyền sở hữu đoàn thể, mà chối quyền tư hữu; phải bài xích triệt để vì kết quả nó khốc hại cho chính những người nó muốn cứu vớt. Nó lại trái ngược với mọi quyền lợi thiên nhiên của từng cá nhân. Nó làm sai lạc chức trách của quốc gia và phá rối an ninh công cộng. Thế nên, ai thành thực muốn xây hạnh phúc cho thế tục, phải căn cứ vào nền tảng tự nhiên của xã hội mà hết sức tôn trọng quyền tư hữu của từng người.

còn tiếp

VỀ MỤC LỤC

MỞ CỬA TÂM HỒN ĐÓN CHÚA ĐẾN (CHÚA NHẬT I MÙA VỌNG - C)

Kính mời xem Video bài giảng của Cha Antôn Nguyễn Văn Độ, TGP Hà Nội tại đây:

<https://www.youtube.com/watch?v=bWTPMEiqNUI>

(Lc 21, 34-36)

Chúng ta bước vào Mùa Vọng, hay còn gọi là mùa Ad. Mùa Vọng, nguyên nghĩa tiếng Latin là *Adventus*, (có nghĩa là đến, quang lâm). Thời thánh Giáo hoàng Grêgôriô I, thời gian chuẩn bị đón chờ Chúa đến trước lễ Giáng Sinh kéo dài bốn tuần được gọi là Mùa Vọng.

Hỏi : Chúa đã đến chưa ? Chúng ta phải khẳng định với nhau rằng : Chúa đã đến rồi. Vậy chúng ta còn mong chờ Chúa nào nữa?

Mùa Vọng Giáo hội đang sống là sống với hai chiều kích : một là tưởng niệm biến cố Nhập thể làm người của Đức Giêsu Con Thiên Chúa, sinh bởi Đức Maria Đồng Trinh ; hai là chờ đợi Chúa trở lại trong vinh quang để *“phán xét kẻ sống và người chết”*, như chúng ta vẫn đọc trong kinh Tin Kính. Đó là lý do các từ “chờ đợi” được người ta nhắc nhiều đến trong Mùa Vọng. Các lễ nghi cử hành Phụng vụ trong Mùa Vọng, từ màu sắc, các bài đọc, các bài thánh ca đều diễn tả niềm hy vọng với lời cầu xin tha thiết : *« Maranatha – Ngài ơi hãy đến, Ngài đến mau đi »*, và hơn thế nữa dân Do Thái kêu van : *« Xin Ngài xé tầng trời mà ngự xuống »*.

Vì sống cả hai chiều kích, nên người kitô hữu phải mặc tâm tình của dân Cựu Ước và của chính mình ngày hôm nay.

Mùa Vọng trong Kinh Thánh

Phụng vụ Lời Chúa trong Mùa Vọng làm chúng ta nhớ lại sự mong chờ Đấng Cứu Thế đến của Dân Do Thái, Đấng mà ngôn sứ đã loan báo : *“Từ gốc tổ Giêsê, sẽ đâm ra một nhánh nhỏ, từ cội rễ ấy, sẽ mọc lên một mầm non...”* (x.Is 11, 1-10).

Lời thiên thần Gabriel cho biết Đức Maria cứu mang và sinh hạ Đấng Cứu Thế : *“Và này đây bà sẽ thụ thai, sinh hạ một con trai, và đặt tên là Giêsu...”* (x.Lc 1, 26-38)

Gioan Tẩy Giả, con trai của Êlisabét và là anh em họ với Chúa Giêsu, xuất hiện trước để loan báo việc Con Thiên Chúa đến, kêu gọi mọi người hoán cải và rao giảng rằng : *“Có Đấng quyền thế hơn tôi đang đến sau tôi, tôi không đáng cúi xuống cởi quai dép cho Người. Tôi đã làm phép rửa cho anh em nhờ nước; còn Người, Người sẽ làm phép rửa cho anh em trong Thánh Thần”* (Mc 1, 1.8 và Ga 1, 19.28)

Như thế, những việc cử hành thánh trong Mùa Vọng nhắc nhở chúng ta hoán cải nội tâm, canh tân niềm tin, vững tin vào tương lai và trở lên men giữa lòng thế giới.

Mùa Vọng

Trong lịch phụng vụ Công Giáo, Mùa Vọng kéo dài bốn tuần và mỗi tuần có tên gọi truyền thống đặc thù của nó, gồm những lời đầu tiên của bài thánh ca mở đầu :

- Chúa nhật I Mùa Vọng: *Ad Te levavi...*(= Con nâng tâm hồn con lên tới Chúa, lạy Chúa...)
- Chúa nhật II Mùa Vọng :*Populus Sion ...*(Này hỡi Dân Sion...)
- Chúa nhật III Mùa Vọng : *Gaudete ...*(= Anh em hãy vui lên trong niềm vui của Chúa...)
- Chủ nhật IV Mùa Vọng : *Rorate ...* (= Trời cao, hãy đổ sương xuống, và làm mưa Đấng CôngChánh...)

Đức Giêsu dạy chúng ta sống Mùa Vọng

Đức Giêsu đã đến rồi, nên chiều kích thứ nhất của Mùa Vọng nhắc lại cho chúng ta việc Chúa đến lần thứ nhất, và tình thức sẵn sàng đón Chúa tái lâm là chiều kích thứ hai : *“Vì giờ cứu rỗi các con đã đến gần”* (x. Lc 21, 25-28, 34-36).

“Sẽ có những điềm lạ trên mặt trời, mặt trăng và các ngôi sao; dưới đất, các dân tộc buồn sầu lo lắng, vì biếng lười sống võ. Người ta sợ hãi kinh hồn chờ đợi những gì sẽ xảy đến trong vũ trụ, vì các tầng trời sẽ rung chuyển. Lúc đó, người ta sẽ thấy trên đám mây, Con Người hiện đến đầy quyền năng và uy nghi cao cả. Khi những điều đó bắt đầu xảy đến, các con hãy đứng dậy và ngẩng đầu lên, vì giờ cứu rỗi các con đã gần đến” (Lc 21, 25-28). Đó là những dấu hiệu báo trước ngày Chúa tái lâm.

Hơn bao giờ hết, con người thời nay hết sức đau buồn vì nạn khủng bố gây rợ. Các kitô hữu ở nhiều nơi kêu la thảm thiết. Biển gầm lên, đất rung chuyển tại Nhật Bản, Ấnđônêsi, Trung Quốc và nhiều nơi khác thiêu hủy biết bao sinh mạng con người. Phải chăng giờ cứu rỗi đã gần đến?

Lời Chúa Giêsu khuyên chúng ta vẫn còn cấp bách : *“Các con hãy giữ mình, kéo lòng các con ra nặng nề, vì chèn chén say sưa và lo lắng việc đời, mà ngày đó thành linh đến với các con, như chiếc lưới chụp xuống mọi người sống trên mặt đất. Vậy các con hãy tỉnh thức và cầu*

nguyện luôn, để có thể thoát khỏi những việc sắp xảy đến và đứng vững trước mặt Con Người!” (Lc 21, 34-36).

Sống Mùa Vọng

Thế giới dường như đang cạn kiệt tình thương, nên loài người giết hại nhau, hủy hoại môi sinh, khiến thiên nhiên nổi nóng chống lại con người. Sách Khải Huyền viết : “*Ta đứng ngoài cửa và gõ*”. Chúa gõ cửa lòng chúng ta : “*Ai nghe tiếng Ta và mở cửa, thì Ta sẽ vào nhà người ấy, sẽ dùng bữa chiều với người ấy và người ấy sẽ dùng bữa với Ta*” (Kh 3,20). Chúa đang chờ đợi chúng ta mở cửa để bước vào đem theo phúc lành cũng như tình bạn của Chúa đến cho chúng ta.

Chúa Giêsu là Hoàng Tử Hòa Bình, vì Người sinh ra hòa bình trong trái tim chúng ta. Người đến thế gian bằng tình yêu và lòng mến, với sự cảm thông dịu hiền của một Vì Thiên Chúa là Cha. Lợi dụng cơ hội này, chúng ta phải ý thức mình là người mang tình yêu, hòa giải và an bình, sẵn sàng trao ban và tha thứ cho nhau, liên đới trong tình huynh đệ, giúp đỡ lẫn nhau, đồng tâm chia sẻ vui buồn, khổ đau với đồng loại.

Lạy Mẹ Maria, Mẹ của Chúa Giêsu, xin dẫn chúng con bước vào Mùa Vọng và hăm hở đón mừng Chúa Giêsu Con Mẹ ngự đến. Amen.

Lm. Antôn Nguyễn Văn Độ

VỀ MỤC LỤC

HÃY TỈNH THỨC ĐÓN CHÚA KITO ĐẾN LẦN II

CHÚA NHẬT I C MÙA VỌNG

Gr 33:14-16; Tv 25; 1Tx 3: 12-4,2; Lc 21:25-28,34-36

Bác sĩ Nguyễn Tiến Cảnh, MD

Con Người ngự đến

***“Lúc bấy giờ sẽ có những điềm lạ trên mặt trời, mặt trăng và các vì sao. Dưới đất muôn dân sẽ lo lắng hoang mang trước cảnh biển gào sóng thét. Người ta sợ đến hồn xiêu phách lạc, chờ những gì sắp giáng xuống địa cầu, vì các quyền lực trên trời sẽ bị lay chuyển. Bấy giờ thiên hạ sẽ thấy Con Người đầy quyền năng và vinh quang ngự trong đám mây mà đến. Khi những biến cố ấy bắt đầu xảy ra, anh em hãy đứng thẳng và ngẩng đầu lên, vì anh em sắp được cứu chuộc.* (Lc 21:25-28)**

Hãy tỉnh thức và cầu nguyện

“Vậy anh em phải để phòng, chớ để lòng mình ra nặng nề vì chè chén say sưa, lo lắng sự đời, kẻo Ngày Ấy như một chiếc lưới bắt thần chụp xuống đầu anh em, vì Ngày Ấy sẽ ập xuống trên mọi dân khắp mặt đất. Do đó anh em hãy tỉnh thức và cầu nguyện luôn, hầu đủ sức thoát khỏi mọi điều sắp xảy đến và đứng vững trước mặt Con Người.” (Lc 21: 34-36)

*****

CHỜ ĐỢI VÀ HY VỌNG

Bất cứ khi nào và ở thời đại nào, khi mà thế giới hoặc xã hội, cộng đồng rơi vào thảm trạng chia rẽ xem chừng không thể giải quyết được, thì người ta thường tự an ủi và hy vọng. Chúng ta hãy nhớ lại và cảm ơn những anh hùng của cuộc *cách mạng Nhung* đã làm cho chế độ cộng sản chấm dứt vào thời điểm hơn 20 năm trước đây. Chúng ta cảm thấy ngỡ ngàng trước những từ “Hy Vọng” của cựu tổng thống Tiệp Khắc Vaclav Havel cũng như của đức cố Hồng Y Fx Nguyễn Văn Thuận đã nói đến trong thời gian các ngài bị cầm tù. Những lời này đã làm cho trí tưởng tượng của nhiều người trở thành kinh hoàng khi chứng kiến quang cảnh chế độ cộng sản hoàn toàn sụp đổ ngay tại Liên Xô.

Những gì xem ra không thể xảy ra được vẫn có thể xảy ra vì những căn do mà trí con người chưa đạt tới được. Vì vậy, tình trạng mà chúng ta đặt hy vọng càng bất thuận bao nhiêu thì niềm hy vọng lại càng sâu xa thắm thiết bấy nhiêu. Hy vọng không phải là lạc quan. Nó không như là tin tưởng một điều gì sẽ trở thành tốt đẹp, nhưng chắc chắn điều đó xảy ra phải là hữu lý, bất kể kết quả như thế nào. Tóm lại, người ta thường nghĩ rằng điều quan trọng và sâu xa nhất của hy vọng là nó có thể giữ cho chúng ta an toàn, và thôi thúc chúng ta làm lành lánh dữ. Đó là suối nguồn thực và duy nhất của thần tính con người và những cố gắng của nó là điều mà chúng ta đạt được do từ *đầu đó!*

Khi đọc sách giáo lý, chương ‘Các Nhân Đức Đối Thần’, nhất là những đoạn về Đức Cây (#1817-1821), chúng ta cảm thấy hy vọng và bằng an trong tâm trí, đặc biệt rất phấn khởi khi cảm nghiệm được những tư tưởng trong đoạn #1818:

“Đức Cây đáp lại khát vọng hạnh phúc mà Thiên Chúa đã đặt nơi tâm hồn mọi người: nhân đức này đảm nhận các niềm hy vọng hướng dẫn các hoạt động của con người, thanh tẩy các hy vọng đó và hướng chúng về Nước Trời. Đức cây bảo vệ chúng ta khỏi tuyệt vọng, nâng đỡ chúng ta trong những lúc chán nản, cởi mở tâm hồn chúng ta trong khi chờ đợi vinh phúc muôn đời. Niềm phấn khởi của Đức Cây sẽ giữ ta khỏi tính ích kỷ và dẫn đưa tới hạnh phúc của Đức Ái.”

THEO DÕI CHÚA GIÊSU TỪNG NGÀY MỘT

Những tư tưởng như vậy rất quan trọng đối với chúng ta khi bước vào Mùa Vọng với Tin Mừng Luca nói về ngày tận thế như sét đánh (Lc 21:25-28, 34-36). Câu chuyện ngày tận thế này cũng giống như chuyện thời cánh chung mà Mac Cô miêu tả ở đoạn 13 trong Tin Mừng của thánh sử. Thánh Luca nói về thành Jerusalem bị quân La Mã phá hủy vào năm 70 sau cn (Lc 21:20-24) cho phép chúng ta quả quyết lời tiên đoán của chúa Giêsu về việc Jerusalem bị phá hủy đã ứng nghiệm. Do đó việc Chúa loan báo chúng ta được cứu rỗi ngày sau cùng cũng sẽ xảy ra (Lc 21:27-28).

Nên để ý, hai thánh Luca và Mac cô miêu tả ngày tận thế có đôi chỗ khác nhau. Luca tin vào ngày tận thế, nhưng coi hành động và lời chúa Giêsu nói từng ngày một là quan trọng, ngài cũng diễn tả ý nghĩa một vài dấu hiệu về ngày tận thế giống như đoạn 13 của Mac cô rồi kết luận là những điều liên hệ đến Giáo Hội và cộng đồng Kito hữu sơ khai sẽ trì hoãn lại cho đến

ngày Chúa giáng lâm lần thứ hai. Còn về việc các tông đồ bị truy nã (Lc 21:12-19) và thành Jerusalem bị phá hủy (21:20-24) thì Luca cho là những dấu chỉ về ngày cánh chung này đã được ứng nghiệm rồi.

Tuy nhiên Kito giáo có lẽ không buộc phải hiểu chính xác từng chi tiết về ngày tận thế. Chúa Giêsu cũng rất ít đưa ra những dữ kiện đặc biệt về việc Chúa sẽ đến trong tương lai ngoài việc Thiên Chúa sẽ hoàn thành mục đích của Người qua chúa Giêsu Kitô. Trong một buổi học hỏi kinh thánh, có người hỏi linh mục giảng thuyết về ngày Chúa giáng lâm lần hai thì được trả lời rằng ngày đó xảy đến có lẽ sẽ không gây ngỡ ngàng nhiều như ngày chúa đến lần thứ nhất. Tất cả đều ở trong sự quan phòng của Thiên Chúa. Việc Thiên Chúa sẽ mang lại vương quốc của ngài mới là điều quan trọng.

CHÚA GIÊSU GIÁNG LÂM LẦN 2 LÀ CẦN THIẾT

Thư thánh Phaolo gửi tín hữu Thessalonica (3:12- 4:2) cho chúng ta thấy thánh Phaolo muốn các tân tòng của ngài tin thực sự vào việc Chúa Giêsu chịu chết và sống lại huy hoàng. Đối với Phaolo, cốt lõi sứ điệp Chúa Kitô là ngày chúa giáng lâm lần thứ hai. Không có biến cố này, thảm cảnh cứu chuộc của Chúa không được trọn vẹn. Phaolo tin tưởng rằng Chúa giáng lâm lần thứ hai là cấp bách nên cần phải được chuẩn bị. Hai điều cần phải làm là: (1) Tăng tình yêu nhân loại và tình yêu tha nhân. (2) Đạt được mục đích của một Kito hữu là sự thánh thiện được biểu hiện qua tình yêu thương nhau. Sự thánh thiện đây là mục đích phải đạt được qua những hành động thường nhật như làm việc thiện, tử tế, bác ái với mọi người và niềm hy vọng.

VIỆC LÀM TRONG MÙA VỌNG

Mùa Vọng đến với chúng ta và thức tỉnh chúng ta khỏi mọi mê muội. Vậy phải làm gì trong mùa Vọng năm nay? Dĩ nhiên chúng ta sẽ âm thầm chuẩn bị lòng trí và cuộc sống của chúng ta để đón nhận con người vĩ đại bằng xương thịt thực sự ấy sẽ đến. Chúng ta phải chờ đợi gì và mong đợi ai? Chính những người, những đức tính tốt và đồ vật chúng ta mong chờ nói cho chúng ta biết chúng ta là ai. Khác với thời gian ăn năn thống hối hoặc chán nản thất vọng, mùa Vọng là mùa vui mừng trong hy vọng và thời gian kiên trì chờ đợi. Thiên Chúa biết chúng ta nóng lòng chờ mong thế nào rồi. Tuy nhiên, nhấn nạy vẫn là đức tính cần thiết phải có trong mùa Vọng này.

Thánh Cyril thành Jerusalem đã viết về Chúa Giêsu Kitô dưới hai khía cạnh: một là Thiên Chúa có trước mọi thời đại, hai là Thiên Chúa do Đức Trinh Nữ vào cuối mọi thời đại. Quả vậy, Chúa đến hai lần: một lần được bọc trong tấm vải thô sơ, ẩn náu nơi máng cỏ hang lừa nghèo nàn giữa sương mù giá lạnh; ngược lại lần thứ hai trong tương lai, ngài sẽ mặc áo ngự bào, sáng chói, huy hoàng. Lần đầu kết thúc trên thập giá, chịu mọi xỉ nhục xấu xa; lần hai sẽ có cả đạo binh thiên quốc hùng dũng đứng nghênh chào hai bên. Do đó, chúng ta không nên ngừng ở lần đầu tiên, mà phải luôn luôn hướng tới lần thứ hai Chúa đến. Chúng ta chào mừng Chúa đến lần đầu: *"Vinh danh Thiên Chúa trên trời, phúc cho ai nhân danh Chúa mà đến!"*; lần thứ hai chúng ta cũng vinh danh Chúa như vậy. Chúng ta sẽ bước ra trước mặt Chúa và các thiên thần, quỳ lạy Người và kêu lớn tiếng: *"Vinh danh Thiên Chúa trên trời, phúc cho ai nhân danh Chúa mà đến!"*.

Là Kito hữu, chúng ta tuyên xưng Chúa Kitô ngự đến, không phải chỉ lần đầu mà cả lần hai huy hoàng, sáng chói và uy nghi hơn lần trước. Lần trước xảy ra dưới những dấu ấn buồn rầu đau khổ; lần sau, ngược lại, chúa Kitô đến đội triều thiên vương quyền thiên quốc. Mùa Vọng được nhìn dưới hai khía cạnh lịch sử: xã hội và tôn giáo. Lịch sử xã hội, thì chuyển vận theo chu kỳ không có tính cứu chuộc. Lịch sử tôn giáo, có tính linh thiêng thì được Thiên Chúa cứu rỗi qua Đức Giêsu Kitô và trở thành bí tích trong sự quan phòng của Thiên Chúa.

Chúng ta hãy cùng nhau suy niệm về ơn Hy Vọng khi chúng ta bước vào mùa Vọng, là mùa mong đợi Chúa Giêsu đến qua những gợi ý trong bài giảng của chân phước Hồng Y John H. Newman:

“Những người mong đợi Chúa Kito đến là những người nhạy cảm, hăng hái và có đầu óc hiểu biết, họ luôn tỉnh thức, sống động và hăng say tôn vinh Người, họ tìm kiếm Chúa trong mọi sự xảy ra, họ không cảm thấy ngạc nhiên và quá xúc động, nếu họ khám phá ra rằng Chúa đến ngay lập tức... Và đây là điều chúng ta phải để ý: Hãy tách rời khỏi hiện tại và sống với những gì mình không nhìn thấy; sống trong tâm tư của chúa Kitô khi Người đến lần đầu và sẽ lại đến nữa; cầu mong Chúa đến lần thứ hai do sự tưởng nhớ đến sự Chúa đến lần đầu với tâm tình đầy triu mến và biết ơn.

Sau cùng, điều suy niệm này về ơn Hy Vọng trông được chuyển hướng theo cha James Keller, MM, sáng lập viên Hiệp Hội Christophers / Kito viên:

“Hy vọng là hướng về điều thiện nơi con người thay vì ngã theo những điều xấu.? Hy vọng thì mở cửa vào chỗ thất vọng bị đóng.? Hy vọng thì khám phá ra những điều có thể làm được thay vì phàn nàn về những điều không thể làm được.? Hy vọng là rút ra được sức mạnh từ lòng tin tưởng nơi Thiên Chúa và bản tính thiện hảo của con người.? Hy vọng là đứng dậy “Thắp sáng ngọn nến” thay vì ngồi yên “nguyên rủa bóng tối”.? Hy vọng là để ý đến những vấn đề, dù lớn hay nhỏ, như là những cơ hội.? Hy vọng là không chấp nhận ảo tưởng, cũng không nhường bước trước những hoài nghi.? Hy vọng là đưa ra những mục đích lớn và không nản chí khi gặp khó khăn hoặc phải làm đi làm lại một việc gì.? Hy vọng thúc đẩy chúng ta tiến bước khi chúng ta cảm thấy nản chí hoặc dễ dàng thoái lui bỏ cuộc.? Hy vọng là đặt tin tưởng vào những thành quả khiêm tốn nhất vì nhận thức rằng cuộc hành trình đường dài bắt đầu chỉ với một bước đầu tiên ngắn.? Hy vọng là chấp nhận những hiểu lầm như là cái giá để phục vụ điều thiện to lớn hơn của tha nhân.? Hy vọng là thất bại ê chề, bởi vì có Chúa là nguồn an ủi cho cuộc toàn thắng cuối cùng.

*****

ĐÔI ĐIỀU SUY NIỆM TRONG MÙA VỌNG

Tự Vấn Lương Tâm

Hãy tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà trở về (Mc 13:35)

* Tôi có lắng nghe tiếng Chúa nói và sự hiện diện của Người trong cuộc sống hàng ngày của tôi không? Tôi có thay đổi cuộc sống hàng ngày để sẵn sàng chờ Chúa trở lại không?

Hãy sửa soạn đường đi cho Chúa, sửa lối cho ngay thẳng để Người đi (Mc 1: 3)

* Tôi có tìm kiếm Chúa nơi những người nghèo hèn và thấp kém nhất trong xã hội không? Tôi có thể góp một phần nhỏ của gia sản tôi để giúp cho cuộc sống của họ được chút ít dễ dãi hơn không?

Có một người tên Gioan Baotixita đến để làm chứng cho ánh sáng (Ga 1: 6)

* Ánh sáng chúa Kitô chiếu tỏa thế nào trên thế gian qua những hành vi của tôi? Tôi có can đảm lên tiếng chống lại ác quỷ trên thế giới không?

Thiên thần nói với Đức Mẹ Maria “Thánh Thần Chúa sẽ ngự xuống trên bà.” (Lc 1: 35)

* Tôi đã tôn vinh Chúa Thánh Thần thế nào khi chúa ngự trên tôi lúc tôi chịu phép thánh tẩy? Tôi có cầu nguyện hàng ngày và tham dự vào các phép bí tích không?

Kinh cầu nguyện Mùa Vọng

Lạy Thiên Chúa từ bi muôn thuở
Tình yêu Chúa bao la.
Con nâng lòng xin Chúa,
Trong suốt mùa chờ mong

Xin cho con kiên nhẫn
Sửa soạn đường Chúa đi
Để Chúa đến,
Chúa là Đức Kitô.
Đổ tràn đầy Hy Vọng,
Con hăm hở chờ mong
Chúa Kitô trở lại
Trong vinh quang sáng ngời

Xin đổ tràn niềm vui,
Âm vang toàn Giáo Hội.
Maranatha! Xin hãy đến,
Lạy Thiên Chúa là Chúa Kitô.

Cả nhà cầu kinh trước khi ăn

Lạy Thiên Chúa, xin hãy đến!
Xin Chúa hãy đến!

Chúa hiện diện nơi đây,
Qua bữa cơm này,
Nhắc lại lòng quảng đại,
Tình yêu Chúa tràn đầy.

Lạy Chúa, xin hãy đến.
Chúa hiện diện nơi đây,
Biểu hiện từ bi công chính,
Sáng tỏa toàn Giáo Hội.

Lạy Chúa, xin hãy đến.

Chúa hiện diện nơi đây,
Kết hợp tất cả trong Chúa.
Chúa hiện diện..
Bất hòa biến tan.
Xin chúc phúc bữa cơm này
Và tất cả những ai chờ mong Chúa.

Lạy Chúa, xin hãy đến.

Fleming Island, Florida
Gần kề Lễ Thánh Quan Thầy Phanxico Xaviê Dec 3, 2015

Tác giả: *Bác sĩ Ng Tiến Cảnh, MD.*

[VỀ MỤC LỤC](#)

"CÒN GÌ NỮA ĐÂU MÀ BẢO NHAU ĐỢI CHỜ?"

Tựa đề lấy từ lời bài "Hối tiếc" của Trần Tử Thiêng, theo Ephata 825

Ngày 20 tháng 11 vừa qua, khắp nơi mừng Ngày Nhà Giáo Việt Nam. Nhưng mở Wikipedia mới thấy UNESCO đã có Ngày Nhà Giáo Quốc Tế từ lâu, hàng năm tổ chức vào ngày 5 tháng 10, vậy Việt Nam ta bày đặt ra thêm một ngày mừng Lễ nữa thì thực chất có thêm được sự trân trọng biết ơn nào đối với nhà giáo cùng mình hay không?!

Trong dịp mừng Ngày Nhà Giáo 20 tháng 11 năm nay, trên mạng xã hội người ta nhắc đến nhà giáo Đinh Đăng Định, một thầy giáo lên tiếng về vụ Bauxit Tây Nguyên bị bắt, bỏ tù và qua đời khi vừa được phóng thích ít ngày do bệnh quá nặng, Bệnh Viện 30 tháng 4 đã cắt bỏ khối u ung thư trong bao tử của ông, ông qua đời ít lâu sau cuộc đại phẫu đó.

Ông là giáo viên môn Hóa Học, vì thế với kiến thức chuyên ngành, ông lên tiếng phản đối dự án Bauxit Tây Nguyên, ông phân tích những bất lợi thậm chí gây hại cho xã hội. Dự án Bauxit Tây Nguyên là chủ trương lớn của Đảng nên ông bị cho là chống đối Đảng và Nhà Nước, ông bị kêu án, cầm tù và chỉ được trả về với một thân xác suy kiệt, ít ngày sau ông qua đời. Tôi là người được gặp ông trong thời gian sau cùng của cuộc đời, lần đầu tiên trong Bệnh Viện 30 tháng 4 của ngành CA, người ta ngăn cản không cho gặp, tôi chỉ đứng ngoài cửa nhìn qua kính thấy ông co ro trên giường, bà được ra gặp tôi ít phút dưới sự giám sát và quay phim của 6 nhân viên an ninh, những lần gặp sau là khi ông tạm trú ở Sài Gòn để điều trị tại Bệnh Viện Ung Bướu, Sài Gòn.

Một nhà giáo tâm huyết, một nhà trí thức tha thiết với dân tộc, một người chân thành lên tiếng về sự thật đã bị đối xử như vậy đó. Bây giờ thì cái gì từ dự án Bauxit Tây Nguyên chúng ta đã biết một phần rồi và sẽ là thảm họa cho tương lai không xa.

Mấy ngày nay cơn bão Usagi, bão số 9, quét ngang thành phố, khắp các tuyến đường đô thị Sài Gòn ngập lụt thê thảm. Không chỉ là bão, ngay một cơn mưa khá lớn đổ xuống thành phố này thôi cũng đủ làm ngập lụt khắp nơi. Vì đâu xảy ra như vậy? Như trường hợp ông Đinh Đăng Định, người ta phớt lờ và loại bỏ ý kiến của các nhà khoa học.

Một trong các nhà khoa học Quy Hoạch Đô Thị nổi tiếng là Kiến Trúc Sư lão thành Ngô Viết Thụ đã cảnh báo hướng phát triển thành phố không thể theo hướng Nam và Đông Nam. Các tài liệu nghiên cứu quốc tế mà chế độ Việt Nam Cộng Hòa để lại cũng rất chú ý điều này, họ chỉ ra rằng hướng phát triển hợp lý nhất là hướng Bắc và Tây Bắc, xa lộ Biên Hòa là công trình đứng nhất Đông Nam Á thời đó đã minh chứng cho hướng phát triển được chọn. Vậy mà vùng trũng chứa nước ở Nam và Đông Nam Sài Gòn đã bị san lấp làm khu dân cư, thương mại, hậu quả hôm nay nhãn tiền. Vẫn là bất chấp lời can gián của các nhà khoa học, bỏ ngoài tai lời kêu than của dân, họ cứ liều lĩnh làm chuyện họ nghĩ, miễn là có tiền tỷ đôla bỏ túi. Bán đảo Thủ Thiêm sẽ thêm một minh chứng về kế sách tham nhũng này.

Cũng trên mạng mấy ngày nay, người ta chia sẻ bản đồ ô nhiễm khí hậu của Việt Nam, các mây mù màu đỏ diễn tả sự ô nhiễm lan rộng khắp nơi từ Bắc chí Nam. Những nơi có các nhà máy nhiệt điện theo công nghệ lạc hậu của Tàu, những nơi có nhà máy công nghiệp của Tàu là những nơi ô nhiễm nặng nhất, vì thế số người nhiễm ung thư ngày một tăng, số người chết vì ung thư ngày một nhiều.

43 năm rồi cho Miền Nam này, 64 năm rồi cho nhân dân Miền Bắc. Người ta cứ bảo chúng ta chờ, cứ nhắc chúng ta kiên nhẫn đợi, chờ và đợi một ngày hóa rồng, nhưng chờ mãi, đợi hoài chỉ thấy sự tan hoang, chỉ thấy bị phá sản mọi mặt. Nỗi thất vọng lan tỏa trên mọi phương diện, nguy cơ mất nước không đâu xa, lại thêm người dân mình tự giết mình, tự đầu độc mình, tự mình đưa tay xóa sổ đời.

"Còn gì nữa đâu mà bảo nhau đợi chờ?"

Lm. VĨNH SANG, DCCT

[VỀ MỤC LỤC](#)

Lang thang trên mạng...và người viết thấy một bạn tác giả có tên là Tuệ Tâm có bài viết nhan đề là Kỷ Tích...Đấy là một câu chuyện thật...và câu chuyện thật này nói lên Kỷ Tích...

Câu chuyện có thật ấy xảy ra trong thời thế chiến II...với một người đàn ông tên là Martin Wall...Anh ta là người Ucraina...và là tù nhân chiến tranh bị giam tại trại tù binh ở Siberia...Anh ta bỏ lại quê hương người vợ tên là Anna và cậu con trai tên Jacob...Thế rồi sau đó họ biệt vô âm tín...Thậm chí chị Anna – một thời gian ngắn sau khi chồng đi – đã hạ sinh một bé gái mà chị đặt tên là Sonia, anh cũng chẳng hay biết chi...

Vài năm sau, Martin được trả tự do...và anh kiệt quệ cả tinh thần lẫn thể xác...Tay chân chẳng chít những vết sẹo, và – điều anh thấy đau lòng hơn cả - là anh biết mình không còn khả năng sinh con nữa...

Ngay khi được trả tự do, Martin Wall đôn đáo tìm lại gia đình mình...Thế nhưng tất cả tin tức đều rất mơ hồ...Qua Hội Chữ Thập Đỏ, anh được cho hay là vợ và con anh đã mất trên đường đi tới Siberia...Anh đau đớn tột cùng, nhất là khi biết rằng mình đã có thêm một cô con gái một thời gian ngắn sau khi rời gia đình...

Đấy chỉ là những tin tức hết sức mơ hồ, bởi vì – thực ra là không lâu sau khi chồng lên đường chinh chiến – chị Anna may mắn đưa con cái của mình trốn được qua Đức và gặp một gia đình tốt bụng bằng lòng để mẹ con chị ở lại giúp việc trong nhà...Tạm yên ổn việc cơm ăn, áo mặc, chị Anna tin tưởng rằng: chắc chắn rồi đây gia đình chị sẽ trùng phùng...

Thế nhưng vài năm sau đó, chiến tranh lại nổ ra và nước Đức ở trên bờ vực thẳm của thất bại...Hồng Quân Liên Xô gom góp những người dân di cư lại, đưa họ lên một con tàu...và đưa họ đến miền đất chết Siberia...

Anna tuyệt vọng và lâm bệnh...Trước khi chết, chị gọi Jacob lại và trăng trối: *Con trai, mẹ không còn sống được nữa...Ở trên trời, mẹ sẽ hỗ trợ cho các con...Jacob, con phải hứa với mẹ: không bao giờ được bỏ rơi em gái Sonia của con...*

Và chị qua đời...Hai đứa trẻ được đem lên một toa tàu và chở đến một cô nhi viện gần đó...

Còn Martin thì kéo dài chuỗi ngày vô vị của mình trong một nông trang...Ngày kia anh gặp một cô gái tên là Greta mỉm cười với anh...Trao đổi với nhau và họ nhận ra nhau là những bạn học thửa nhỏ...Nhiều năm tháng lưu lạc và lúc này họ lại được cùng nhau làm việc trong nông trang này...Vây là họ kết thân...

Một thời gian sau, họ quyết định thành hôn...Martin vui hẳn lên...Greta cũng thế...và họ ước mong sớm có cùng nhau đứa con đầu...Thế nhưng Greta được bác sĩ cho biết là cô không thể có con...

Ngày kia, Greta nhẹ nhàng nói với chồng: *Hay là chúng ta đến cô nhi viện xin một đứa con về nuôi...*Martin không muốn – nhưng vì chiều lòng Greta – nên anh đã đồng ý để cô đến cô nhi viện...

Một cô bé chạy đến với Greta...Greta bị cuốn hút bởi ánh mắt quá dễ thương: *Này con, con có muốn đi theo cô không...? Đến một nơi có cả bố lẫn mẹ...- Con muốn lắm, nhưng để con đi gọi anh con đã ! ; – Anh con ư ? Thôi ! Một mình con thôi !; - Không được đâu cô ơi...Trước khi*

mẹ chết, mẹ đã bảo anh con không được bỏ rơi con...và cả hai anh em con lúc nào cũng ở bên nhau...Chị Greta băn khoăn và thấy cần phải trao đổi lại với chồng...Anh Martin nói: Hay là em tìm một đứa bé khác đi...Nhưng Greta thấy mình không thể quên được ánh mắt của cô bé...Chiều lòng vợ, Martin quyết định đến cô nhi viện...Cũng như Greta, anh thấy mình bị cuốn hút với ánh mắt nhìn của cô bé và cậu anh trai...Martin quyết định đón cả hai về nhà dù biết sẽ gặp rất nhiều khó khăn...

Greta đưa hai đứa bé về phòng dọn dẹp áo quần còn Martin thì đến văn phòng để làm thủ tục nhận con...Đưa hai đứa bé xuống văn phòng, thấy Martin có vẻ bối rối, gương mặt trắng bệnh và tay chân run rẩy...Greta hỏi: *Martin, anh sao vậy ?* Martin chỉ vào cuốn sổ : *Greta , em xem những cái tên này xem:Jacob Wall – Sonia Wall – Mẹ: Anna (Bartel) Wall – Cha: Martin Walll...*Thì ra hai đứa bé là con ruột của anh...

Martin xúc động quỳ xuống ôm hai đứa trẻ vào lòng...Nước mắt nhạt nhòa, anh nói với Greta:

Kỳ tích ! Đúng là kỳ tích ! Ôi ! Cám ơn trời đất đã phù hộ chúng tôi ! Greta – nếu như không phải em đã khẩn cầu anh nhận nuôi chúng...Nếu như không có trái tim nhân hậu của em...thì anh đã không thể gặp được kỳ tích này...

Và tác giả đã kết luận : Đúng vậy, dưới sự vẫy gọi của Tình Yêu, mọi kỳ tích đều có thể xảy ra...

Đấy cũng là những gì người viết muốn suy nghĩ đến...

Nhân loại chuẩn bị bước vào Năm Mới 2019...

Và cũng là Năm Phụng Vụ Mới của Giáo Hội – bắt đầu từ Mùa Vọng – năm C...

Dưới sự vẫy gọi của TÌNH YÊU – mọi kỳ tích đều có thể xảy ra...

Sáng ngày 20/11 – trong Thánh Lễ - với câu chuyện của ông “sếp” thuế vụ Da-kêu và Chúa Giê-su, linh mục chủ tế chia sẻ về mấy cái “bất ngờ” :

-bất ngờ thứ nhất là : mặc dù danh phận là “sếp”...mà ông Da-kêu – do tò mò về con người ai cũng nói tới – nên sẵn sàng leo lên cây sung để có thể nhìn con người ấy cho rõ...

-bất ngờ thứ hai là Chúa đã dừng chân dưới gốc sung và mời ông Da-kêu xuống...đồng thời nghĩ ý muốn đến thăm nhà của ông...

-bất ngờ thứ ba là ông “sếp” thuế vụ đã vui vẻ mời và Chúa đồng ý dùng bữa tại nhà ông...

-bất ngờ thứ tư là sự thích thú của ông “sếp” thuế vụ khi được Chúa nhận lời ghé nhà dùng bữa...và sự thích thú này đã đưa đến một thay đổi không thể tưởng tượng nổi: ông quyết định đem nửa gia tài chia cho người nghèo và đền gấp bốn những thiệt hại đã gây ra cho người khác...

Kỳ tích đấy chứ...và – dĩ nhiên là kỳ tích dưới sự vẫy gọi của Tình Yêu – bởi vì – tự bản chất – Thiên Chúa là Tình Yêu mà...

Kỳ tích sẽ được lặp đi lặp lại trong từng giây phút một của đời sống nơi bất cứ con người nào...bắt đầu từ ngày đầu tiên của Mùa Vọng năm Phụng Vụ mới – năm C – cho đến ngày cuối

cùng của năm – thời gian Giáo Hội tha thiết dẫn đưa nhân loại nói chung và con cái mình nói riêng ...qua từng biển cổ một...dựa trên nền tảng của lời hứa được long trọng tuyên bố ngay từ thửa ban đầu Tạo Dựng:

“Ta sẽ gây mối thù giữa mi và người đàn bà, giữa dòng giống mi và dòng giống người ấy; dòng giống đó sẽ đánh vào đầu mi, và mi sẽ cắn vào gót nó.”(St 3,15)

Thế nhưng nhận ra và sống trong kỳ tích là cả một vấn đề...

Mới đây, hãng thông tấn Tân Hoa Xã đã giới thiệu và cho thử nghiệm robot-phát thanh viên truyền hình...Người viết – qua bản tin Thời Sự của Đài Truyền Hình Việt Nam – thấy một phát thanh viên bản tin của Tân Hoa Xã cũng áo quần bảnh bao, môi miệng mấp máy, mắt nháy liên tục, nhưng – chỉ thoáng qua thôi – người ta nhận ra ngay: đấy là một robot – một người máy, một phát thanh viên máy... được lập trình dựa trên nguyên mẫu là những phát thanh viên con người thực...Phát thanh viên con người thực sẽ thu băng video...Những video này được tải lên hệ thống và xử lý bằng công nghệ máy – nghĩa là trí thông minh nhân tạo sẽ nghiên cứu nét mặt, cử chỉ, cảm xúc và tiếng nói...Thế nhưng làm sao để có được “sự hút hồn” của những nụ cười, những lúng liếng, những duyên những dáng cố tình hay ngẫu hứng, những lỗi đọc sai cố ý hay tình cờ...với cái “mím chi điếng hồn”...của Thúy Hằng, Hoài Anh, Khánh Trang, Ngọc Bích, Thúy Vân, Hữu Bằng, Tuấn Anh, Dương Tuấn...

Và những “hút hồn”, những “điếng hồn”...ấy là kỳ tích : kỳ tích của bản thân con người ấy – kỳ tích từ tình yêu của cha mẹ – kỳ tích từ bàn tay nắn nót đầy hồng ân của Tạo Hóa – Thượng Đế - Thiên Chúa...

Lấy robot – phát thanh viên... để thay thế là một cái tội : tội của việc làm mất đi kỳ tích...

Một lần nào đó, người viết tình cờ được đọc và chiêm ngưỡng những tấm ảnh “khoe” của dàn BTV – phát thanh viên VTV 1...và thấy là ai ai cũng thích thú về dáng dấp của mình...Họ có thú nhận là làm công tác phát thanh viên – và vì là người của quần chúng - họ được yêu cầu phải “nghiêm túc và kín đáo”...Thì đúng thôi : đấy là bộ mặt mà ...Tuy nhiên – trong một cuộc thi hoa khôi hay hoa hậu nội bộ của giới công nhân viên chức đài Truyền Hình nào đó thì phải – người viết thấy có mấy bộ váy có in những “chân dung” rút ra từ những tác phẩm của các họa sĩ danh tiếng...Hình như việc này không được “nghiêm chỉnh” lắm, vì những “chân dung” ấy vốn là giá trị vô cùng của nghệ thuật và là sự tôn vinh những con người tài đáng kính trọng...nên phải là những gì được “đóng khung, treo lên” ... để chiêm ngưỡng...Nhiều khi vì muốn có những độc đáo – khuynh hướng thái quá trong nhiều lãnh vực hôm nay – chúng ta vô tình làm người khác thấy khó chịu...

Thế nhưng, mỗi con người từ thửa khai sinh lập địa...cho đến mãi mãi – dù con người ấy như thế nào và có làm sao – thì luôn luôn là kỳ tích của Tình Yêu mà những mảy mò máy móc – dĩ nhiên vô cùng lợi ích nếu phục vụ con người – nhưng – nếu là để thay thế con người – thì đấy là một cái tội : tội làm mất đi kỳ tích...bên cạnh tình trạng hạ thấp giá trị con người và lao động khi sử dụng máy móc để cướp đi công ăn việc làm của bà con lao động, đẩy phần đại đa số bà con lao động vào tình trạng khốn cùng và không tạo điều kiện để con người sử dụng khối óc cũng như công sức của mình để làm đẹp môi trường, làm đẹp cuộc sống...

Mới đây một nhóm các nhà khoa học tại Đại Học Columbia đã công bố một bước đột phá trong công trình nghiên cứu của họ...mà – khi đã thành hiện thực – thì sẽ có thể cứu được cả triệu triệu mạng người mỗi năm: đấy là – qua một enzyme của vi khuẩn đường ruột – họ có thể chuyển đổi nhóm máu A, B thành nhóm máu O...

Con người có bốn nhóm máu: A, B, AB và O...và mỗi nhóm máu có kháng nguyên của nó: A có kháng nguyên A, B có kháng nguyên B, AB có hai kháng nguyên...và O không có kháng nguyên nào...

Trên nguyên tắc: máu của một người không thể nhận máu có kháng nguyên lạ vào cơ thể...Cho nên nhóm máu AB có hai kháng nguyên...nên có thể nhận tất cả các nhóm máu khác, nhưng không thể truyền lại cho bất kỳ nhóm máu nào ngoài AB...Nhóm máu O có thể truyền cho bất cứ nhóm máu nào...và chỉ có thể nhận lại từ người có nhóm máu O...Tuy rằng hiện tại có khoảng 40% dân số trên thế giới có nhóm máu O, dầu vậy thật sự nguồn cung vẫn thiếu hụt, bởi vì không có ngày nào mà không có những nạn nhân của chiến tranh, của thiên tai và của nhân tai cần phải được truyền máu...Vả lại chỗ này đủ thì chỗ kia thiếu...và thiếu trầm trọng...Sáng hôm nay ngày 1/12 – trên đài VTV1 – bản tin cho biết là số máu dự trữ không còn bao nhiêu, và trong dịp Giáng Sinh, Tết Dương Lịch và Âm Lịch sắp tới chắc chắn sẽ thiếu rất nhiều...

Cho nên lý tưởng là có thể loại bỏ tất cả các kháng nguyên trong các nhóm máu A, B và AB...để biến tất cả thành nhóm máu O...có thể truyền cho tất cả các đối tượng cần...

Nhóm nghiên cứu đang kiểm tra quá trình chuyển đổi máu của mình để bảo đảm không có hậu quả ngoài ý muốn cũng như những thử nghiệm lâm sàng trước khi cung cấp rộng rãi...

Kỳ tích đầy chữ...và là một kỳ tích dễ thương mang lại sự sống còn cho nhân loại...

Thiên Chúa – trong Tạo Dựng – vẫn tiềm ẩn nhiều nhiều những kỳ tích nhằm huấn luyện con người trưởng thành khi biết truy tìm căn nguyên của tất cả, hiến dâng công sức mình cho những khám phá diệu kỳ hữu ích, và tha thiết với cuộc sống ám no của con người bất chấp họ là ai và ở đâu...Thế giới phẳng là từ suy nghĩ này...Nó biến nhân loại thành một gia đình...dù – trong hôm nay và ở mọi mặt – con người vẫn nặng nề óc bè phái và cắt nhát hành tinh trái đất này nhằm mục đích chiếm đoạt...

Qua Hiến Chế Mục Vụ về Giáo Hội Trong Thế Giới Ngày Nay, CD Vaticanô II, chg V, đoạn 2, số 84, đứng trước những bất hòa trong nhân loại do sự chênh lệch thái quá trong địa hạt kinh tế, sự trì hoãn những sửa đổi cần thiết, óc thống trị và miệt thị, lòng tham lam, nghi kỵ, kiêu căng và những đam mê ích kỷ khác, Giáo Hội đề nghị những phương được chữa trị:

Các cơ quan của cộng đoàn quốc tế tùy theo phận vụ của mình, phải đáp ứng những nhu cầu muôn mặt của con người trong lãnh vực xã hội như lương thực, sức khỏe, giáo dục, việc làm, cũng như trong một vài hoàn cảnh đặc biệt có thể gặp tại vài nơi, chẳng hạn phải cổ vũ sự thăng tiến tổng quát của các quốc gia trên đường phát triển, phải trợ giúp nỗi đau khổ của người tị nạn rải rác trên khắp thế giới, hoặc còn phải cứu trợ những người di cư và gia đình họ.

Lo lắng của Giáo Hội khi còn đang hành trình cùng con người trên trần gian này có lẽ không bao giờ có thể vơi bớt...

Sáng nay ngày 30/11 – trên mạng xã hội – có một cảnh báo về một loại thuốc nghiện mới được các tay buôn lẻ bán trong các hàng quán quanh các trường học có tên là “kẹo dâu tây”...Những viên kẹo - khá bắt mắt với nhiều hình dạng và màu sắc – có chứa một loại ma túy tên là METH...Chất ma túy meth này còn có thể có trong bánh chocolat, bơ đậu phộng, và các loại nước uống như anh đào, nho, cam...Dĩ nhiên đối tượng nhắm đến là các em học sinh các lứa tuổi...và việc buôn bán các thứ chất gây nghiện quanh các trường học không phải là hiếm và mới...Khắp nơi đều có ma túy kể cả các trường cai nghiện...Điều này thì ai ai cũng biết...Không một lực lượng con người nào có thể ngăn chặn được ngoài việc bản thân mỗi con người – nhất là những người trực tiếp có những hoạt động thuần vì lợi lộc mà bất chấp những hậu quả ghê gớm – phải có những đổi thay, nghĩa là chính mình làm cho mình trở thành kỳ tích

khi cộng tác với Ông của Chúa, cơ hội của Phụng Vụ dành cho mình...và sống một Mùa Vọng cũng như một Năm Phụng Vụ có ý nghĩa bắt đầu từ hôm nay...

Johann Wolfgang von Goethe có một câu nói dễ thương : Kỳ tích là con cưng của tín ngưỡng.

Lm Giuse Ngô Mạnh Điệp

VỀ MỤC LỤC

HIỆP THÔNG PHẨM TRẬT VỚI ĐÁNG BẢN QUYỀN

Lm. Micae-Phaolô Trần Minh Huy, PSS

TRƯỜNG THÀNH NHÂN BẢN TOÀN DIỆN & CÁC MỐI HIỆP THÔNG TRONG ĐỜI SỐNG VÀ SỨ VỤ LINH MỤC HÔM NAY

Linh Mục Trẻ Giáo Phận Thái Bình

Thường Huấn ngày 20-24/8/2018

Phần Thứ Hai

SỨC MẠNH HỖ TƯƠNG GIỮA TRƯỜNG THÀNH NHÂN BẢN TOÀN DIỆN VÀ CÁC MỐI HIỆP THÔNG TRONG ĐỜI SỐNG VÀ SỨ VỤ LINH MỤC

Một B

HIỆP THÔNG PHẨM TRẬT VỚI ĐÁNG BẢN QUYỀN

II. Hiệp Thông Phẩm Trật với Đáng Bản Quyền

1. Hiệp Thông Phẩm Trật theo Vaticanô II

Hiến chế tín lý về Giáo Hội cho thấy mối hiệp thông phẩm trật khi viết: “Được Chúa Cha thánh hiến và sai đến thế gian¹, Đức Kitô làm cho các Giám mục, những vị kế nhiệm các tông đồ, có thể tham dự vào việc thánh hiến và sứ mạng của mình. Các Giám mục lại giao trách nhiệm của tác vụ mình một cách hợp pháp cho nhiều phần tử trong Hội Thánh theo từng cấp bậc². Như vậy, Vaticanô II khởi đi từ chức Giám mục để nhấn mạnh tương quan tùy thuộc của linh mục vào Giám mục, và cùng với Giám mục, linh mục tham dự vào chức tư tế của Đức Kitô với ba chức năng giảng dạy, thánh hóa và chăn dắt, nhưng trong mức độ trách nhiệm thu hẹp hơn (giáo xứ), so với mức độ rộng lớn hơn của Giám mục (toàn thể giáo phận).

Lumen Gentium 28, 2 viết: “Là cộng sự viên khôn ngoan, là phụ tá và là dụng cụ của hàng Giám mục, linh mục được kêu gọi để phục vụ Dân Thiên Chúa, hợp với Giám mục trong linh mục đoàn duy nhất với nhiều phận vụ khác nhau. Trong mỗi cộng đoàn tín hữu địa phương, linh mục là hiện thân của Giám mục mà linh mục hằng liên kết với lòng tin tưởng và quảng đại, cùng chia sẻ nỗi lo lắng của Giám mục và hằng ngày ân cần thi hành chức vụ ấy”. Khi bắt đầu với Giám mục, người vốn có sự sung mãn của Bí tích Truyền Chức, chúng ta sẽ dễ hiểu hơn tại sao các linh mục lại là những cộng sự viên của Giám mục, và các phó tế phải quy hướng về thừa tác vụ của các ngài.

1 x. Ga 10,36 x. Ga 10,36.

2 x. Lumen Gentium, số 28.

Như vậy, dưới hướng nhìn hiệp thông, linh mục chỉ có thể thi hành phận vụ của mình khi tùy thuộc vào Giám mục và hiệp thông với Giám mục. Lời hứa vâng phục khi chịu chức của linh mục và cái hôn bình an của Giám mục vào cuối nghi thức truyền chức cho thấy Giám mục nhận các linh mục như cộng sự viên, như con cái, như anh em, và như bạn hữu. Từ đó linh mục phải chia sẻ những ưu tư và đường hướng mục vụ của Giám mục của mình, vì *“Giám mục là nguyên lý hữu hình của sự hiệp nhất, có nhiệm vụ không ngừng xây dựng Giáo Hội địa phương trong sự hiệp thông với tất cả các phần tử của mình”*³.

Theo *Sắc lệnh Chức Vụ và Đời Sống Linh Mục* số 7, tất cả các linh mục hiệp nhất với Giám Mục đều tham dự cùng một chức linh mục duy nhất của Chúa Kitô. Chính tính cách này đòi phải có sự hiệp thông phẩm trật giữa các linh mục và Giám Mục. Mỗi hiệp thông được biểu hiện cách rất cao đẹp trong việc cùng cử hành phụng vụ Thánh Thể, nhất là thánh lễ đồng tế do Giám mục chủ sự với linh mục đoàn, đặc biệt trong Thánh Lễ Truyền Dầu tuyên xưng lại lời hứa linh mục, cũng như qua sự hiệp nhất phẩm trật trong việc thi hành thừa tác vụ mục vụ⁴: *Linh mục không làm gì mà không có Giám mục, cũng như Giám mục không làm gì ngoài thánh ý Chúa.*

Giám Mục coi các linh mục như những trợ tá và cố vấn cần thiết trong thừa tác vụ dạy dỗ, thánh hóa và chăn dắt dân Chúa. Trong nghi lễ tấn phong linh mục, Giáo Hội long trọng cầu xin Chúa ban cho người sắp được thụ phong *“tinh thần ân sủng và khôn ngoan để giúp đỡ và điều khiển dân chúng với một tâm hồn trong sạch”*. Vì thế, Giám Mục gánh lấy trọng trách thánh hóa các linh mục của mình: hết sức chú tâm đến việc thường huấn, sẵn sàng lắng nghe, hỏi han và đối thoại về những vấn đề cần thiết cho công việc mục vụ và ích lợi của giáo phận. Để thực hiện điều đó, phải tùy theo phương thức thích hợp với những hoàn cảnh và nhu cầu ngày nay mà thành lập *một hội đồng hay một nguyên lão viện đại diện cho linh mục đoàn, để có thể góp ý kiến giúp đỡ Giám Mục cách hữu hiệu hơn trong việc quản trị giáo phận*. Thánh Inhaxiô thành Antiokia khuyên một Giám mục thân hữu: *“Không ai có thể làm điều gì nếu anh không đồng ý, nhưng anh cũng đừng làm điều gì nếu Thiên Chúa không đồng ý.”*

Các linh mục nhớ rằng Giám Mục lãnh nhận sung mãn Bí Tích Truyền Chức Thánh nên phải tôn trọng nơi Ngài quyền bính của Chúa Kitô, Chủ Chăn tối cao. Các linh mục phải kết hiệp với Giám Mục của mình bằng tình thương yêu chân thành và lòng vâng phục triệt để. Đức vâng phục của linh mục đặt nền tảng trên chính việc tham dự vào thừa tác vụ của Giám Mục mà mình đã lãnh nhận khi lãnh nhận Bí Tích Truyền Chức Thánh và bài sai do Đức Giám Mục trao cho.

Ngày nay sự hiệp thông giữa các linh mục và Giám Mục lại càng khẩn thiết hơn, vì các công cuộc tông đồ mặc lấy rất nhiều hình thức đa dạng, lại còn cần phải vượt khỏi giới hạn giáo xứ hay giáo phận để chia sẻ sứ vụ của các giáo hội địa phương khác, cũng như của Giáo Hội phổ quát. Linh mục không thể chu toàn đầy đủ sứ mệnh của mình một cách lẻ loi và riêng rẽ, nhưng phải hợp tác với các linh mục khác, dưới sự điều khiển của các vị lãnh đạo Giáo Hội, cụ thể là Giám Mục Bản Quyền của mình.

2. Hiệp Thông Phẩm Trật trong Giáo Hội

Sự hiệp thông phẩm trật làm thành Giáo Hội Duy nhất, Thánh thiện, Công giáo và Tông truyền do Đấng kế vị thánh Phêrô là Đức Giáo Hoàng và các Giám mục hiệp thông với ngài điều khiển. Giáo Hội phổ quát đó hiện diện cách trọn vẹn trong từng Giáo Hội địa phương, mà cộng đồng phụng vụ do Giám mục chủ tọa là dấu chỉ và là đầu mối của sự hợp nhất.

Bốn đặc tính của Giáo Hội được diễn tả như sau: *Giáo Hội Duy nhất* vì tuy nhiều người nhưng cùng ăn một Bánh cùng uống một Chén và được Chúa Thánh Thần làm nên một Thân

³ ĐTC Phanxicô nói với các Tân Giám Mục - Zenit 9/9/2016.

⁴ Chi Nam 1994 số 22-24.

Thê⁵. *Giáo Hội Thánh Thiện* nhờ quyền năng thánh hóa của cùng một Thần Khí. *Giáo Hội Công giáo* hiện diện và hoạt động khắp nơi trong lịch sử để hòa giải mọi người với nhau và với Chúa. *Giáo Hội Tông truyền* tiếp nối Truyền thống các Tông đồ và đảm nhận sứ vụ mà Chúa Kitô đã trao phó cho các Tông đồ.

Phẩm trật Giáo Hội được Chúa Giêsu thiết lập để phục vụ và hướng dẫn Giáo Hội. Phẩm trật không đi ngược với sự hiệp thông, trái lại được Chúa Thánh Thần sử dụng để hoàn toàn phục vụ sự hiệp thông. Đúng vậy, toàn thể Dân Chúa đều được tham gia vào ba chức năng Tư tế, Tiên tri và Vương đế của Chúa Giêsu. Nhưng các thừa tác viên chức thánh thì tham dự cách đặc biệt hơn: Đức Thánh Cha kế vị Thánh Phêrô, người được Đức Kitô đặt làm đầu toàn thể Giáo Hội, là đầu mối hiệp thông trong Giáo Hội phổ quát; Giám mục Bản Quyền tiếp nối sứ vụ các Thánh Tông đồ là đầu mối hiệp thông trong Giáo phận được trao phó cho ngài chăm sóc.

Cả hai bộ mặt hữu hình và vô hình của mầu nhiệm Giáo Hội đều phải được lưu tâm đúng mức theo thánh ý của Thiên Chúa, được mạc khải nơi Đức Giêsu Kitô. Giữa hai khía cạnh hữu hình và vô hình này có một tương quan hết sức mật thiết: Cái hữu hình diễn tả và chuyển tải sự hiệp thông vô hình. Cơ chế của Giáo Hội là dấu chỉ và khí cụ phục vụ ân sủng, là dấu chỉ tình yêu cứu độ của Thiên Chúa, và là dấu chỉ của sự hiệp thông: Chúa Thánh Thần làm cho chúng ta nên một với Chúa Giêsu và nhờ Chúa Giêsu nên một với Chúa Cha. Chúa Thánh Thần là nơi chúng ta được kết hợp với Chúa Giêsu và Chúa Cha. Ngài là môi sinh vô hình trong môi sinh hữu hình là Giáo Hội, khiến Giáo Hội trở nên nơi gặp gỡ cho con người được tiếp xúc và kết hợp với Ba Ngôi Thiên Chúa.

Nhờ những dấu chỉ hữu hình và hữu hiệu là các Bí tích, đặc biệt là Bí tích Thánh Thể và Lời Chúa được công bố trong Giáo Hội, chúng ta có sự hiệp thông trong các thực tại thánh. Chính nhờ lắng nghe Lời Chúa mà chúng ta được tiếp xúc với Chúa Thánh Thần là tác giả thần linh của Kinh Thánh. Trong Chúa Thánh Thần, mọi tín hữu đều được tháp nhập vào Chúa Kitô, nên một với Chúa Kitô và với nhau, làm thành một Thân Thể Duy nhất là Giáo Hội. Sự hiệp thông các thánh này không chỉ giới hạn vào những người còn sống tại thế, mà còn với triều thần thánh trên trời và các linh hồn còn chịu tẩy luyện đau khổ trong luyện ngục. Chúng ta quen gọi là mầu nhiệm các thánh thông công.

Chức vụ linh mục là chức vụ của chính Giáo Hội nên được chu toàn trong sự hiệp thông phẩm trật của toàn thân thể. Đức ái mục tử thôi thúc các linh mục hoạt động trong mỗi hiệp thông này phải biết hy sinh ý riêng mình, lấy tinh thần đức tin mà lãnh nhận và tuân theo những gì được Đức Giáo Hoàng và Giám Mục Bản Quyền của mình, cũng như các Bề Trên khác, truyền dạy và khuyến bảo, sẵn lòng tự hiến hết mức trong bất cứ chức vụ nào được trao phó cho mình, dù là vinh dự hay thấp kém nghèo hèn. Nhờ cách đó, các linh mục duy trì, củng cố sự hiệp nhất cần thiết với anh em trong thừa tác vụ, nhất là với những vị được Thiên Chúa đặt làm Giám Mục, lãnh đạo hữu hình của Giáo Hội, hầu cộng tác vào việc xây dựng Thân Thể Chúa Kitô, hằng được lớn lên bằng mọi mối quan hệ tương trợ lẫn nhau.

Sự hiệp thông phẩm trật này được thánh Phaolô ghi lại rất rõ nét ngay từ Giáo Hội Sơ Khai: *"Khi nhận ra ân huệ Thiên Chúa đã ban cho tôi, các ông Giacôbê, Kêpha và Gioan, những người được coi là cột trụ, đã bắt tay tôi và ông Banaba để tỏ dấu hiệp thông: chúng tôi thì lo cho các dân ngoại, còn các vị ấy thì lo cho những người được cắt bì"*⁶. Một sự hiệp thông thiết yếu làm nên tính hiệu quả của việc loan báo Tin Mừng: *"Rồi sau mười bốn năm, tôi lại lên Giêrusalem một lần nữa cùng với ông Banaba; tôi cũng đem anh Titô đi cùng. Tôi lên đó vì được Thiên Chúa mặc khải, và đã trình bày cho người ta Tin Mừng tôi rao giảng cho dân ngoại, cách riêng cho các vị có thể giá, vì sợ rằng tôi ngược xuôi và đã ngược xuôi vô ích"*⁷. Chúng ta cũng hãy sống tinh thần hiệp thông này

5 1 Cr 10, 17.

6 Gl 2,9.

7 Gl 2, 1-2.

trong mọi nỗ lực hoạt động mục vụ dưỡng giáo và truyền giáo mà Đức Giám Mục giáo phận đã đề ra.

Đức Thánh Cha là người kế vị Thánh Phêrô, đứng đầu Tông đồ đoàn, cũng là người đứng đầu Giám mục đoàn, nhờ đó mà có sự hiệp thông của các Giáo Hội địa phương với Giáo Hội Hoàn Vũ và sự hiệp thông giữa các Giáo Hội địa phương với nhau làm thành và củng cố Giáo Hội phổ quát. Giám Mục là cha và là mục tử của toàn thể Giáo Hội địa phương, có nhiệm vụ nhìn nhận và tôn trọng những đoàn sủng khác biệt, thăng tiến và phối hợp chúng: linh mục giáo phận, linh mục Dòng, các tu sĩ và giáo dân. Sự hiệp thông hữu cơ này cần thiết cho đời sống lành mạnh của Giáo Hội.

Trong sự hiệp thông này, chúng ta phải nghĩ đến toàn thể các thành phần Dân Chúa, bằng nỗ lực đoàn ngũ hóa giáo dân [Hội Đồng Mục Vụ, Giáo Lý Viên, lão ông, lão bà, gia trưởng, hiền mẫu, gia đình trẻ, giới trẻ, giới thiếu nhi, Lễ Sinh/Dự Tu, Thiếu nhi Thánh Thể, Hùng Tâm Dũng Chí, Hướng Đạo Công giáo, Thanh Sinh Công, Thanh Lao Công, Legio Mariae, Hội Con Đức Mẹ, Hội Lòng Thương Xót, Gia Đình Phạt Tạ Thánh Tâm Chúa Giêsu, các Hội Dòng Ba Đaminh, Phan Sinh, Cát Minh v.v...]. Đừng để ai không tham gia một hội đoàn nào, rồi thông qua các hội đoàn ấy mà dạy giáo lý, chia sẻ Lời Chúa, phân chia các công tác mục vụ, phụng vụ, bác ái từ thiện, thăm viếng người già cả neo đơn, người bệnh tật, rủi ro tai nạn.

Hướng về tương lai của các Hội Đoàn, chúng ta đặc biệt chăm lo đào tạo các huynh trưởng, trang bị cho họ kiến thức và kỹ năng giáo lý, cũng như chuyên môn của từng hội đoàn để họ làm việc hiệu quả trong cả hai chiều kích dưỡng giáo và truyền giáo. Nên áp dụng nguyên lý bổ trợ⁸ để tạo uy tín cho những người đứng đầu giúp họ làm việc hiệu quả. Và để công cuộc này luôn được tiếp nối hữu hiệu, cần theo tiến trình đào tạo và chuẩn bị nhân sự bốn bước này:

- Dạy cho người ta biết làm;
- Khi người ta biết làm rồi thì giúp cho họ làm;
- Khi người ta làm được rồi thì hãy để cho họ làm;
- Và khi người ta đã tự mình làm tốt được rồi thì mình rút lui đằng sau, chỉ giữ vai trò cố vấn khích lệ, đôn đốc chung, vì đã hoàn thành việc chuẩn bị người thay thế.

Nhưng trong mối hiệp thông phẩm trật này, Giáo Hội vẫn phải luôn tỉnh thức chiến đấu chống lại sự công phá của ma quỷ. ĐTC Phanxicô nói: *“ma quỷ dùng hai loại vũ khí là sự chia rẽ và tiền bạc để phá hoại Giáo Hội. Nó xâm nhập vào các túi tiền và phá hoại bằng cái lưỡi với những lời nói hành nói xấu. Người nói hành nói xấu là một tên khủng bố ném bom hành tẩu để huỷ hoại”*. Và Ngài khuyến khích: *“Hãy đấu tranh chống lại sự chia rẽ, bởi vì nó là một trong những vũ khí mà ma quỷ dùng để tiêu diệt các Giáo Hội địa phương và Giáo Hội hoàn vũ”*⁹.

3. Hiệp Thông giữa Giám mục và Linh mục

Sắc Lệnh *Chức Vụ và Đời Sống Linh Mục* cho thấy như chính Người được Chúa Cha sai đi, Chúa Kitô đã sai các Tông Đồ, rồi qua các Tông Đồ, Người đã làm cho các đáng kế vị là các Giám Mục cũng lại trao ban cho các linh mục chức vụ thừa hành này ở cấp độ tùy thuộc, hầu trở thành những cộng tác viên của Giám Mục, chu toàn cách tốt đẹp sứ mệnh Ngài trao phó. Và thái độ của linh mục đối với Giám Mục phải là hợp tác, vâng lời, tình bạn, và nhìn thấy nơi Giám Mục một người cha thực sự và vâng phục ngài với tất cả lòng kính trọng và yêu thương.

Sự vâng lời càng đến từ con tim (tâm phục, chứ không phải bởi quyền phục hay lý phục), thì mối tương quan giữa Giám mục và linh mục càng trở nên gần gũi và thấu hiểu, nêu gương sáng thuyết phục mọi người. Cần có sự gặp gỡ riêng tư thân tình, thành thật và tín nhiệm, kể cả đụng chạm chất vấn, uốn nắn sửa chữa để mọi việc được thay đổi, tiến triển. Nhưng vì sứ vụ Giám mục quá nhiều và đa dạng, các linh mục lại đông, nên cuộc gặp gỡ lắm khi cần được chủ động về phía

⁸ Xh 18,13-27; x. Dnl 1,9-18.

⁹ Zenit 9/9/2016.

linh mục, nhưng ĐTC Phanxicô than phiền: “*Thậm chí có những linh mục không chịu nói chi với Giám mục của mình*”¹⁰.

Lời hứa vâng lời khi chịu chức là sự cam kết công khai long trọng kéo dài suốt đời linh mục với Chúa và với Giáo Hội. Đó là tiếng *Xin Vâng* trong mọi sự mà Chúa và Giáo Hội đòi hỏi, tuy chẳng biết trước được cái gì các ngài sẽ yêu cầu. Linh mục không tự quyết định lấy sứ vụ và nhiệm sở của mình, song được sai đi: Có khi kinh ngạc, có khi hân hoan, có khi lo buồn, nhưng với tinh thần đức tin siêu nhiên, linh mục vâng lời, dù có thể được sai tới nơi mình không muốn, ở với người mình không ưa, làm việc mình không thích, vì biết rằng Giám Mục có trách nhiệm, có ơn đoàn sủng và ơn biện phân của Chúa Thánh Thần mà mình không có. Và trong chiều hướng này, linh mục cũng nghĩ đến những ân huệ của Thánh Thần ban cho mình đối với đàn chiên hay cấp dưới của mình.

Sự vâng lời đòi hỏi cái gì nhiều hơn là xác định ở đâu và làm gì, vì chết cho ý riêng của mình, không chỉ trong chốc lát, song trong từng phút giây của cuộc sống mỗi ngày suốt đời không dễ lắm đâu. Vâng lời là tham dự đầy đủ vào công cuộc cứu thế Chúa Kitô đã kiện toàn mà chúng ta có nhiệm vụ tiếp tục trong đức tin vâng phục. Nhờ đó chúng ta dõng bước theo con đường Chúa Kitô đã đi qua, gắn bó thảo hiếu và vâng giữ kỷ luật Giáo Hội, thích nghi với những yêu sách đặc biệt của từng hoàn cảnh cụ thể. ĐTC Biển Đức XVI dạy: *Không ai có khả năng chặn dất đoàn chiên của Chúa, nếu không sống sâu xa và đích thực sự vâng lời Chúa Kitô và Giáo Hội: Sự ngoan ngoãn của Dân Chúa đối với linh mục tùy thuộc sự ngoan ngoãn của linh mục đối với Chúa Kitô. Do đó, phải luôn có sự gặp gỡ cá nhân và liên lý với Chúa, hiểu biết sâu đậm và nên một với ý muốn của Chúa.*

Linh mục phải là những chứng nhân của con đường vâng phục, vì nếu không tiến bước trên con đường vâng phục, thì sẽ không thuyết phục được giáo dân vâng lời mình. Chúng ta cần tiến bước trên con đường vâng phục này, giống như Chúa Giêsu đã vâng lời Chúa Cha. Chúng ta chỉ có thể là Kitô khác, khi biết sống vâng phục như Chúa Giêsu đã sống. Khi sống vâng phục với tình yêu mến, chúng ta sẵn lòng đón nhận tất cả những thương đau của tám bánh bị bẻ ra.

Sự vâng lời còn đi xa hơn và ở tại *sentire cum Ecclesia*. Cảm thông với Giáo Hội là cùng chung chia những đau khổ và lo âu của Giáo Hội, là có mối thiện cảm sâu xa và trung thành với giáo huấn, phụng tự và sứ vụ của Giáo Hội, là để truyền thống và quan niệm hiện hành của Giáo Hội thấm sâu và chi phối cuộc sống của chúng ta. Cảm thông như thế đòi hỏi sự sẵn lòng để ra một bên mọi sự vì tình yêu Chúa Kitô và Giáo Hội, dẫn đến một cuộc sống được Chúa Kitô tác động sâu xa mà thánh Phaolô diễn tả: “*Không còn phải là tôi sống nữa, mà là Chúa Kitô sống trong tôi*”¹¹.

Nhưng trong sự cảm thông với Giáo Hội đó, chúng ta cũng được mời gọi nói lên ý kiến và thỉnh nguyện tốt nhất đã được cầu nguyện, suy nghĩ chín chắn và luôn sẵn sàng vâng lời, dù lời nói sau cùng của Giám Mục có trái ý chúng ta, vì Giám Mục là người có kinh nghiệm tìm ý Chúa cho mình, cho những quyết định trên cộng đồng giáo phận và mỗi thành viên: Ngài không chỉ dạy tìm ý Chúa, mà còn cùng bề dưới tìm Ý Chúa nữa¹².

Tuy nhiên trong lãnh vực này, mỗi linh mục, nhất là những vị gần gũi với Giám Mục phải có lòng thương đúng cách vừa đối với Giám Mục vừa đối với các anh em linh mục khác, đặc biệt trong lời nói có thể tác động làm biến dạng cái nhìn và phán đoán của Giám Mục về anh em, gây thiệt hại oan uổng. Ví dụ một cha nói với Giám Mục *con thấy cha X. thế này thế nọ*, một cha khác phụ họa *con cũng thấy vậy* và một cha khác bồi thêm *con cũng thấy vậy*, nhưng sự thấy vậy không phải vậy, như câu chuyện Nồi Cơm của thầy trò Khổng Tử và Nhan Hối, sẽ

10 ĐTC Phanxicô phát biểu hôm 5/4/2013, theo CNA/EWTN News.

11 Gl 2,20.

12 x. Huấn thị Phục vụ Quyền Bính và Vâng Lời của Bộ Tu Sĩ ra năm 2008.

gây cho Giám Mục có ấn tượng sai về anh em, khiến anh em bị oan và thiệt hại cho anh em và cả cho uy tín của Giám Mục. Thương đúng cách là làm cho đôi bên trực diện với sự thật đúng với thực tại khách quan *không nghiêng về bên phải không queo về bên trái*.

Thánh Maximilianô Maria Kônbê nói: *“Thiên Chúa là Đấng vô cùng khôn ngoan thượng trí, Người biết rõ chúng ta phải làm gì để Người được thêm vinh quang, nên đã bày tỏ ý muốn của Người cho chúng ta, nhất là qua những vị đại diện của Người trên trần gian. Vì vậy, chính sự vâng phục, và chỉ có sự vâng phục mà thôi, mới cho ta biết chắc ý muốn của Thiên Chúa. Thật ra bề trên cũng có thể làm lẫn, nhưng không thể có chuyện chúng ta sống theo đức vâng phục mà lại vấp phải sai lầm. Một ngoại lệ duy nhất: chúng ta không phải vâng phục khi bề trên truyền làm một điều rõ ràng vi phạm luật Chúa, vì lúc đó, bề trên không còn là người chuyển đạt ý Chúa một cách trung thực nữa”*¹³.

Đi cho tới cùng, vâng lời đòi hỏi chúng ta nhượng bộ mọi sự cho Chúa, coi vâng lời như diễn tả trọn vẹn sự lệ thuộc vào Chúa và vào Giáo Hội. Thánh Inhaxiô Loyola cầu nguyện: *Lạy Chúa, con xin dâng tư tưởng của con cho Chúa, để chúng luôn hướng về Chúa; để lời nói của con có Chúa làm đề tài; để việc làm của con phản ánh tình yêu của con cho Chúa; để đau khổ của con được chịu đựng cho vinh danh Chúa hơn. Xin Chúa soi sáng trí khôn con, đốt nóng ý chí con, thanh tẩy trái tim con và thánh hóa linh hồn con. Lạy Chúa, xin hãy nhận lấy tất cả tự do của con, ký ức của con, trí hiểu của con, trọn vẹn ý muốn của con, tất cả những gì con có và sở hữu. Chúa đã cho con mọi sự và mọi sự là của Chúa, xin hãy sử dụng như ý Chúa muốn. Xin ban cho con tình yêu và ân sủng của Chúa, và như thế đã đủ cho con*.

Muốn được như thế, chúng ta phải chạy đến và buông mình cho Chúa Thánh Thần dẫn dắt. Chỉ có Ngài mới có thể làm cho chúng ta trở thành chứng nhân của con đường vâng phục như Chúa Giêsu đã sống. Chỉ có Thánh Thần mới có thể thay đổi tâm hồn chúng ta và làm cho chúng ta trở thành chứng nhân của con đường vâng phục. Chúng ta cần cầu xin điều này luôn vì đây là công việc và tác động của Chúa Thánh Thần.

Khó có thể đạt đến tình trạng lý tưởng là mọi linh mục đều cảm thấy thoải mái với Giám mục của mình. Giám mục không thể nào làm hài lòng mọi linh mục và tránh được hết mọi va chạm, vì nhiệm vụ hướng dẫn công việc mục vụ chung của giáo phận, nhiều khi phải nhắc nhở, thúc giục và cả khiển trách hay sử dụng biện pháp nữa. Có vị Giám mục kia trước khi nghỉ hưu nói với linh mục đoàn rằng *“vì trách nhiệm mục vụ, tôi có thể làm tổn thương những anh em nào đó, xin thông cảm tha thứ cho tôi”*. Thật thế, các linh mục cần điều chỉnh mối tương quan gần gũi, cảm thông nâng đỡ cho Giám mục của mình, vì có những vị khi còn là linh mục, các anh em linh mục khác rất gần gũi, nhưng khi có trách nhiệm Giám Mục thì tự nhiên có một sự dè dặt, giữ khoảng cách và gây khó khăn!

Thánh Inhaxiô thành Antiôkia khuyên các linh mục: *“Tôi biết có những linh mục thánh thiện không lạm dụng tuổi trẻ của Giám mục, mà lại phục tùng người như những kẻ khôn ngoan trong Thiên Chúa; nhưng không phải phục tùng Giám mục mà là phục tùng Đấng là Cha của Đức Giêsu Kitô và là Giám mục của mọi người. Vậy để tôn kính Đấng yêu mến chúng ta, chúng ta phải thật tình vâng lời không chút giả dối, vì nếu ai lừa dối thì không phải là lừa dối vị Giám mục hữu hình này, nhưng là cố tình lường gạt vị Giám Mục vô hình. Bất cứ hành động nào như thế, thì không chỉ liên quan đến con người xác thịt, mà còn liên quan đến Thiên Chúa, Đấng thấu suốt những điều ẩn giấu... Một số người nhắc đến tên Giám mục, nhưng làm mọi sự như không có Giám mục. Đối với tôi, lương tâm những người như thế không tốt”*¹⁴.

Bộ Giáo Sĩ dạy: *“Chính đức ái mục tử thúc đẩy các linh mục biết hy sinh ý riêng để vâng lời phục vụ Chúa và anh em, lấy tinh thần đức tin mà đón nhận và thi hành các mệnh lệnh cũng như lời*

13 Trích Thư thánh M.M. Kon be – Bài đọc 2 lễ ngày 14.8.

14 Trích thư thánh Inhaxiô Antiôkia gửi giáo đoàn Manhêxia – Bài đọc 2 Kinh Sách Chúa Nhật XVI TN B.

khuyến dạy của ĐGH và ĐGM của mình, cùng các Đấng Bề trên khác, hoàn toàn sẵn lòng tự hiến hết mức trong mọi chức vụ được giao phó, dù là chức vụ hết sức thấp kém nghèo hèn”¹⁵.

Trong những đức tính cần thiết hơn cả cho chức vụ linh mục, phải kể đến tâm trạng này là bao giờ cũng sẵn sàng tìm ý muốn Đấng đã sai mình chứ không phải tìm ý riêng. Thực ra công việc của Thiên Chúa mà linh mục phải hoàn thành vượt quá mọi năng lực và tầm mức khôn ngoan nhân loại, vì “*Thiên Chúa đã lựa chọn những gì yếu hèn trong thế gian để bêu xấu những gì mạnh mẽ*”¹⁶. Vậy ý thức những sự yếu hèn của mình, thừa tác viên đích thực của Chúa Kitô khiêm tốn làm việc sao cho đẹp lòng Thiên Chúa qua những biến cố của đời sống hằng ngày.

Nhờ khiêm nhượng và vâng phục trong tinh thần hiệp thông và trách nhiệm mà linh mục nên giống Chúa Kitô và có những cảm thức như Chúa Giêsu Kitô, Đấng “*tự hủy mình khi nhận lấy thân phận tôi tớ và đã vâng lời cho đến chết*”¹⁷. Nhờ sự vâng phục này, Người đã chiến thắng và chuộc lại sự bất phục tùng của Adam, như Thánh Phaolô đã minh chứng: “*vì một người không vâng phục mà muôn người hóa thành tội nhân, thì cũng thế, vì một Đấng phục tùng mà nhiều người được trở nên công chính*”¹⁸.

Thánh Giáo Hoàng Clémentê I dạy: “*Hãy xem các chiến binh đang ở dưới quyền các vị lãnh đạo. Khi thi hành các mệnh lệnh, họ có tinh thần kỷ luật và thái độ sẵn sàng tùng phục đáng quý như thế nào. Đâu phải tất cả đều là tổng tư lệnh, là tiểu đoàn trưởng, là đại đội trưởng hay trung đội trưởng..., thế nhưng mỗi người phải tùy theo cấp bậc và cương vị của mình mà thi hành mệnh lệnh của các vị lãnh đạo. Cấp trên không thể đứng vững nếu không có cấp dưới, ngược lại cấp dưới cũng chẳng là gì nếu không có cấp trên. Mọi cấp bậc phải hòa hợp với nhau, như thế mới có lợi... Vậy chúng ta hãy bảo toàn sức sống của thân thể Đức Kitô mà chúng ta là thành phần: mỗi người hãy phục tùng người khác, tùy theo đặc sủng Thiên Chúa đã ban cho họ*”¹⁹. Và thánh Inhaxiô Antiokia khuyên “*Anh em hãy phục quyền giám mục, và phục tùng lẫn nhau, như Đức Giêsu Kitô với tư cách là một con người đã tùng phục Chúa Cha, và như các Tông Đồ tùng phục Chúa Kitô, Chúa Cha và Chúa Thánh Thần, để có sự hợp nhất cả về thể xác lẫn tinh thần*”²⁰.

4. Bài học Hiệp Thông từ Đàn Ngỗng Trời

Trong tương quan hiệp thông giữa Giám mục và linh mục, hay giữa linh mục và Dân Chúa, chúng ta hãy quan sát đàn ngỗng trời di trú bay sang một vùng đất ẩm áp hơn để tránh mùa đông theo đội hình chữ V, để nương nhau và che chắn cho nhau bớt sức cản của gió. Khi có cùng một lòng một chí hướng và làm việc liên kết với nhau, giúp đỡ lẫn nhau, chúng ta sẽ đạt đến mục tiêu nhanh hơn, dễ dàng hơn và công việc thực hiện được sẽ lớn lao hơn.

Khi một con ngỗng lìa bỏ đội hình, nó sẽ cảm nhận sức cản của gió và những khó khăn khi bay một mình. Bấy giờ nó sẽ mau chóng quay trở lại trong đội hình, để hưởng lợi ích sức mạnh của nhóm bay đằng trước nó. Cũng thế, khi sống hiệp thông và hiệp nhất bên cạnh những người cùng chí hướng, chúng ta sẽ không bị đơn độc, bớt phải gắng sức hơn, lại sẽ đạt đến mục đích dễ dàng và vui thú hơn.

Các con ngỗng trời bay trong đội hình chữ V kêu “*quang quác*” để khích lệ những con bay ở tuyến đầu, đồng thời duy trì được cùng một khoảng cách và tốc độ với nhau. Khi mỗi người trong

---

15 Kim Chi Nam 2013, số 56,7.

16 1Cor 1,27/1Cor 1,27.

17 Ph 2,7-8 Ph 2,7-8.

18 Rm 5,19.

19 Trích thư của thánh Giáo hoàng Clémentê I gửi tín hữu Côrintô – Bài đọc 2 Kinh Sách thứ sáu tuần IV Phục Sinh.

20 Trích thư của thánh I-nhà-xi-ô An-ti-ô-khi-a, giám mục, tử đạo, gửi giáo đoàn Ma-nhê-xi-a. Bài đọc 2 Kinh Sách thứ ba tuần XVI TN

cộng đoàn có được khích lệ và can đảm, sự tiến bộ chung sẽ lớn hơn. Một lời khích lệ đúng lúc luôn thúc đẩy, giúp đỡ và tăng sức mạnh. Nó sẽ sản sinh ra những lợi ích tốt nhất cho cộng đoàn.

Khi một con ngỗng trời bị ốm, bị thương hay bị mệt phải lìa bỏ đội hình, thì một số những con ngỗng khác cũng lìa bỏ đội hình để bay với nó, giúp đỡ và bảo vệ nó. Chúng ở lại với nó cho đến khi nó có thể bay trở lại theo kịp bầy, hoặc chúng sẽ tạo nên một đội hình chữ V khác và bầy đàn tiếp tục phát triển. Người bệnh, yếu mệt, lầm lỗi trong cộng đoàn chúng ta được đối xử thế nào? Chúng ta hãy ở lại sát cánh bên nhau, bắt chước những khác biệt của nhau, đặc biệt trong những lúc khó khăn và những thử thách lớn lao của mỗi người.

Đừng bỏ ai cô đơn một mình. Nếu chúng ta ràng buộc với nhau và trợ giúp lẫn nhau, làm cho tinh thần đồng đội trở nên thực sự, chẳng bận tâm đến những khác biệt của nhau, thì chúng ta có thể đương đầu được với các thách đố cam go của chúng ta. Nếu chúng ta ý thức đầy đủ về tình huynh đệ bí tích linh mục và gia đình thiêng liêng của mình, chúng ta sẽ tìm mọi cách thích hợp để bảo vệ, phát triển và thăng tiến nó, vì việc dẫn thân theo Chúa đưa chúng ta vào một gia đình thấm đậm tình người và tình Chúa, vừa nhân loại vừa thiêng liêng, trong mối tương quan của tình phụ tử và huynh đệ. Và nếu chúng ta ý thức được lợi ích của tinh thần chia sẻ và cộng tác với nhau, cuộc sống sẽ trở nên dễ dàng và phong phú hơn.

Khi con ngỗng đầu đàn bay đã mỏi mệt, nó sẽ lui vào cuối đội hình chữ V để nghỉ ngơi dưỡng sức, và một con ngỗng khác sẽ bay lên thay thế dẫn đầu. Để kiện toàn công cuộc chung, chúng ta cần phải biết trân trọng, giúp đỡ, chia sẻ những vấn đề và những phận vụ khó khăn của Bề Trên, biết cùng nhau tập hợp các khả năng, tài năng và các nguồn nhân lực vật lực của chúng ta lại với nhau. Còn Bề Trên thì luôn chú ý phát hiện và bồi dưỡng cho có người sẽ thay thế mình, để cộng đoàn không bao giờ thiếu lãnh đạo.

ĐTC Phanxicô nói: *“Bất kể các đặc sủng của anh chị em hướng anh chị em vào chiêm niệm nhiều hơn hay vào đời hoạt động nhiều hơn, anh chị em vẫn bị thách thức trở thành “các chuyên viên” về lòng Chúa Thương Xót qua cuộc sống của anh chị em. Anh chị em sẽ là chứng tá hân hoan cho tình yêu Thiên Chúa, bao lâu anh chị em đứng vững trên tảng đá lòng Người thương xót”²¹.*

Nếu Chúa Giêsu thực sự là Tâm Điểm của đời sống chúng ta trong Chúa Thánh Thần, chúng ta sẽ mở ra với thế giới, cho thế giới noi theo, và thế giới sẽ hiệp nhất và được cứu độ. Chớ gì được như vậy. Amen.

còn tiếp

GIỚI THIỆU SÁCH “NHÀ ĐÀO TẠO TÂM HUYẾT VÀ SỨ VỤ ĐÀO TẠO HÔM NAY”

Kính thưa Quý Cha, Quý Tu Sĩ Nam Nữ, Quý Phụ Huynh cùng toàn thể Quý Nhà Giáo Đạo Đồi.

Văn Phòng Thư Ký Hội Đồng Giám Mục Việt Nam vừa cho phát hành cuốn sách rất quý:

“Nhà Đào Tạo Tâm Huyết và Sứ Vụ Đào Tạo hôm nay”.

---

²¹ ĐTC Phanxicô nói với 5.000 tu sĩ nam nữ Đại Hàn ngày 17/8/2014.

Tác giả là một linh mục thuộc Hội Xuân Bích, đã dành gần trọn cuộc đời cho việc đào tạo các Linh Mục và Tu Sĩ, các Bạn Trẻ khắp nơi từ Bắc Trung Nam: **Cha Micae Phaolô Trần Minh Huy, PSS**. Ngài là một cộng tác viên kỳ cựu của Ban Biên Tập www.congiaovietnam.net và cũng là một Cố Vấn rất khôn ngoan đáng tin cậy của chúng con trong suốt 14 năm qua.

Với lòng biết ơn sâu xa Văn Phòng Thư Ký HĐGMVN đã vui nhận tác quyền của cuốn sách này và cho phát hành để phục vụ kịp thời Dân Chúa và Dân Chúng Việt Nam, nay chúng con vinh dự được giới thiệu với mọi người, kèm theo Lời Giới Thiệu của Đức Cha Chủ Tịch Ủy Ban Giáo Dục Công Giáo, HĐGMVN.

* Sách dày 496 trang, khổ 16 x 24 cm, giá bìa: 120.000.

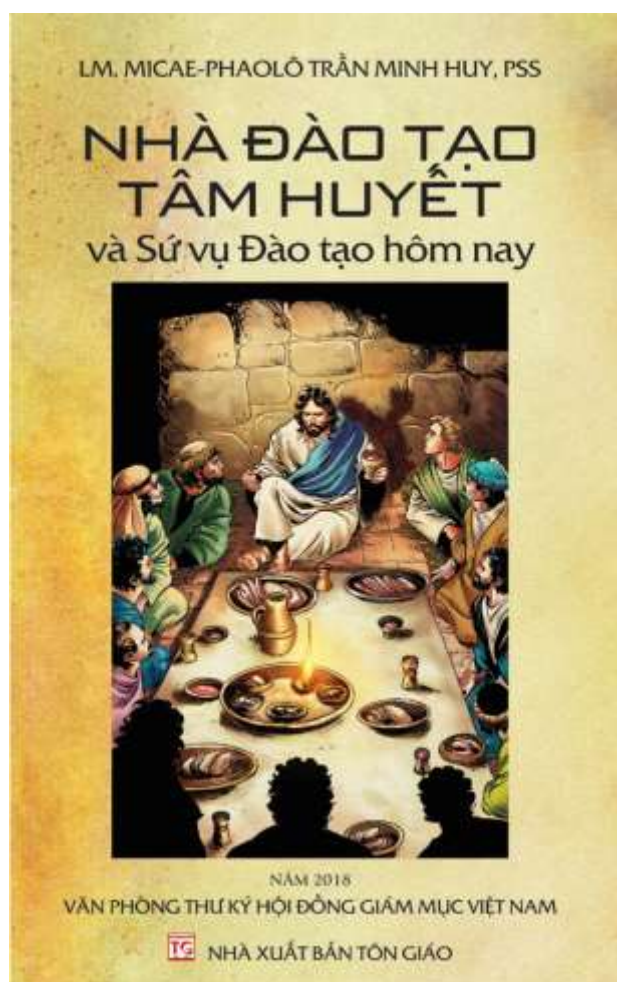
Liên hệ mua sách tại Văn phòng Hội đồng Giám mục,

72/12 Trần Quốc Toản, P.7, Q. 3, Tp.HCM

(các ngày trong tuần, từ thứ Hai đến thứ Sáu) và các nhà sách Công giáo

Chúng con xin chân thành cảm ơn.

BBT CGVN

Lời Giới Thiệu của Đức Cha Giuse Đình Đức Đạo,
Giám mục Giáo phận Xuân Lộc,
Chủ tịch Ủy Ban Giáo Dục Công Giáo HĐGMVN

Với lòng phấn khởi, tôi đọc bản thảo cuốn “**NHÀ ĐÀO TẠO TÂM HUYẾT VÀ SỨ VỤ ĐÀO TẠO HÔM NAY**”, tác phẩm do cha Micae-Phaolô Trần Minh Huy, PSS, thực hiện.

Nội dung cuốn sách được trình bày qua những trang sách, nói đến hầu hết các vấn đề liên quan đến việc đào tạo trong Giáo Hội, nhất là những vấn đề nóng bỏng của thời đại. Tất cả nội dung phong phú được tổ chức gói ghém theo bốn đề tài chính yếu, cũng là bốn phần của tác phẩm. Phần I nói về “Nhà đào tạo tâm huyết hôm nay”. Phần II được dành trọn vẹn để trình bày về các khía cạnh cần phải được để ý trong công việc đào tạo; phần này có đề tài “Đào tạo nhân bản toàn diện”. Phần III nói về “Đời sống cầu nguyện và đời sống nội tâm thiêng liêng”. Phần IV bàn về tương quan giữa cộng đoàn và sự trưởng thành nhân bản của các tu sĩ, với đề tài “Đời sống cộng đoàn xây dựng nhân cách tu sĩ”.

Nhan đề và nội dung của cuốn sách đã làm tôi chú ý ngay vì nó hiện ra như một câu trả lời cho một nhu cầu lớn của Giáo Hội mà những người có trách nhiệm đang đặc biệt quan tâm. Đó là vấn đề đào tạo các thế hệ tương lai. Sức mạnh của Giáo Hội nói chung, của các hội dòng nói riêng không hệ tại ở cơ sở hay cơ cấu tổ chức, nhưng tùy thuộc vào những con người trưởng thành trong các lựa chọn của cuộc đời. Do đó, việc đào tạo những thế hệ kitô hữu và tu sĩ trưởng thành, hạnh phúc trong ơn gọi và nhiệt thành trong sứ vụ là một nhu cầu tối quan trọng cho Giáo Hội và trong Giáo Hội, các dòng tu.

Qua tác phẩm, tác giả nói đến rất nhiều khía cạnh của việc đào tạo, trong đó, một số điều nổi bật của tác phẩm cần được chú ý. Điều thứ nhất là sự quan tâm của tác giả đối với những người làm việc đào tạo. Nhan đề của cuốn sách là “Nhà đào tạo tâm huyết và sứ vụ đào tạo hôm nay” cho thấy yếu tố “Nhà đào tạo” không phải chỉ là một yếu tố tiềm ẩn trong suy tư, nhưng là một trong hai yếu tố chính yếu cấu tạo thành cơ cấu trình bày tác phẩm của tác giả. Đây cũng là sự quan tâm của rất nhiều người. Ở nhiều nơi, người ta tổ chức những khóa huấn luyện cho những nhà huấn luyện (Formation for Formators). Điều quan trọng là trong suy tư của tác giả, chính con người, những đức tính và chiều sâu tâm linh của nhà đào tạo, chứ không chỉ kiến thức và phương pháp làm việc được chú ý. Do đó, bên cạnh danh từ “Nhà đào tạo”, tác giả đặt thêm tính từ “Tâm huyết” để định hình cho con người của nhà đào tạo.

Điều chú ý thứ hai là tác phẩm này là kết quả của công trình nghiên cứu lâu năm của tác giả, được bổ túc và kiện toàn bởi kinh nghiệm của tác giả trong công tác đào tạo. Do đó, các yếu tố đào tạo được lựa chọn và trình bày không như lý thuyết trừu tượng, nhưng thiết thực với nhu cầu đào tạo hiện nay.

Điều thứ ba đáng được chú ý là phần II được tác giả đặt cho đề tài “Đào tạo nhân bản toàn diện”. Nhấn mạnh đào tạo của tác giả hòa một nhịp với nhấn mạnh của thời đại và đã là lựa chọn đào tạo trong Giáo Hội, đặc biệt từ Tông huấn “*Pastores dabo vobis*” (Ta sẽ cho các người Mục tử) của Đức thánh cha Gioan Phaolô II (x. PDV 44-59). Việc đào tạo phải dựa trên thực tại của các ứng sinh là những con người với ơn gọi căn bản làm người, làm kitô hữu và làm linh mục tu sĩ, đồng thời cũng phải để ý đến những điều kiện và hoàn cảnh của xã hội đang ảnh hưởng và chi phối con người.

Điều sau cùng cần được để ý là sự chú ý của tác giả về đời sống nội tâm. Các yếu tố liên quan đến việc đào tạo thì rất nhiều, nhưng tác giả đã để ý đặc biệt đến yếu tố tâm linh là suối nguồn của tất cả công việc đào tạo và của đời sống đức tin. Tác giả dành trọn phần III để nói về đời cầu nguyện và đời sống nội tâm. Điều này rất thích hợp với nhu cầu của Giáo Hội hiện nay và cũng hòa hợp với những bước chuyển mình của thần học và mục vụ truyền giáo.

Với những điều đã trình bày, cuốn sách “Nhà đào tạo tâm huyết và sứ vụ đào tạo hôm nay” đúng là một món quà quý giá và tôi ân cần giới thiệu với tất cả những ai quan tâm đến việc đào tạo các tín hữu và các ứng sinh vào đời sống thánh hiến.

LUYỆN NGỤC VÀ HỎA NGỤC LÀ GÌ VÀ Ở ĐÂU?

Hỏi: nhân tháng cầu cho các linh hồn (tháng 11 dương lịch) xin cha giải thích rõ về hai nơi gọi là Luyện ngục và hỏa ngục.

Trả lời:

Trong niềm tin Kitô Giáo, căn cứ vào Kinh Thánh và Giáo lý của Giáo Hội thì chắc chắn phải có ba nơi gọi là **Thiên Đàng, Luyện ngục và hỏa ngục** (hell) mà những người chết đi trong thân xác sẽ phải bị phán xét để đến một trong ba nơi này.

Thật vậy. trước hết là **Luyện ngục** hay **Luyện tội** (purgatory) là nơi các tín hữu đã lìa đời trong ơn nghĩa Chúa, nhưng chưa được hoàn hảo đủ để vào ngay Thiên đàng. Các linh hồn thánh này (holy souls) phải “tạm trú” trong nơi gọi là Luyện tội này để được thanh tẩy một thời gian dài ngắn tùy theo mức hoàn hảo đòi hỏi trước khi được vào Thiên Đàng vui hưởng Thánh Nhan Chúa cùng các Thánh các Thiên Thần.

Dù chưa được vào Thiên Đàng, nhưng các linh hồn thánh ở Luyện tội có thể cầu xin đấng lực cho các tín hữu còn sống, và ngược lại, các tín hữu có thể cứu giúp các linh hồn nơi Luyện Tội bằng các việc lành như : cầu nguyện, lần chuỗi , làm việc bác ái, như cứu giúp người nghèo khó, bệnh hoạn, nhất là xin lễ cầu cho các linh hồn đặc biệt làm trong tháng cầu cho các linh hồn (tháng 11 dương lịch).

Khác với luyện ngục và hỏa ngục, **Thiên Đàng** là nơi dành cho những ai , khi còn sống trên trần gian này, đã quyết tâm đi tìm Chúa và sống theo đường lối của Người, để xa lánh mọi sự dữ, sự tội và bước đi theo Chúa Kitô, là : **“Con đường là Sự thật và sự Sống”** (Ga 14: 6).

Ngược lại, **hỏa ngục** là nơi dành cho những kẻ -khi còn sống và cho đến chết- đã hoàn toàn khước từ Thiên Chúa và tình thương của Người để sống theo ý muốn riêng mình , và buông theo những quyến rũ của ma quỷ và thế gian để làm những sự dữ như : giết người, giết thai nhi, thù hận, cướp của , cờ bạc, bắt công, bóc lột, hiếp dâm, ngoại tình, khủng bố, gây ra chiến tranh, giết hại dân lành, trẻ em.. buôn bán phụ nữ và trẻ nữ để bán cho bọn bất lương hành nghề mãi dâm và ấu dâm rất khốn nạn và tội lỗi, như thực trạng của thế giới vô luân , vô đạo ngày nay....

Nếu những kẻ làm những sự dữ ,sự tội nói trên không kịp sám hối và từ bỏ những con đường tội lỗi kia để xin Chúa tha thứ, thì chúng sẽ kết thúc đời mình trong nơi gọi là **hỏa ngục**. Và đây là sự lựa chọn của con người, chứ không phải là sự trừng phạt của Thiên Chúa là Cha đầy lòng yêu thương và mong **“muốn cho mọi người được cứu độ và nhận biết chân lý.”** (1Tm2:4), như Thánh Phaolô đã quả quyết.

Sau đây là bằng chứng có nơi gọi là hỏa ngục :

I- Thánh Kinh đã cho ta biết về nơi gọi là hỏa ngục như sau :

“ Khi ra về, mọi người sẽ thấy xác những kẻ phản loạn chống lại Ta, vì giới bọ rúc tĩa, chúng sẽ không chết, lửa thiêu đốt chúng sẽ không tàn lụi. Chúng sẽ là đồ ghê tởm cho mọi người phạm.” (Is 60:24)

Khi đến trần gian rao giảng Tin Mừng Cứu Độ, Chúa Giêsu cũng đã đôi lần nói đến hỏa ngục và hình phạt ở nơi này như sau:

“ Nếu mắt người làm cơ cho người sa ngã, thì móc nó đi; thà chột một mắt mà được vào Nước Thiên Chúa còn hơn là có đủ hai mắt mà bị ném vào hỏa ngục, nơi giòi bọ không hề chết, lửa không hề tắt.” (Mc 9: 47-48)

Nơi khác, Chúa còn nói rõ hơn nữa :

“ anh em đừng sợ những kẻ giết chết thân xác mà không giết được linh hồn. Đúng hơn, anh em hãy sợ Đấng có thể tiêu diệt cả hồn lẫn xác trong hỏa ngục . (Mt 10: 28; Lc 11: 4-5)

II- Giáo lý của Giáo Hội về Hỏa ngục

Giáo lý của Giáo Hội nói rõ hỏa ngục là **“ nơi này dành cho những ai- cho đến lúc chết vẫn từ chối tin và trở lại. Đó là nơi cả hồn lẫn xác sẽ bị hư mất . Và danh từ “ hỏa ngục “ được dùng để chỉ tình trạng ly khai chung cuộc khỏi mọi hiệp thông với Thiên Chúa và các Thánh ở trên Trời”,** (x. SGLGHCG số 633, 1033).

Vì thế, Giáo Hội luôn cảnh giác các tín hữu về thảm họa đáng sợ này để mong mọi người ý thức rõ và quyết tâm sống đẹp lòng Chúa ở trần gian này hầu tránh hậu quả phải hư mất đời đời trong nơi gọi là hỏa ngục. Cụ thể , giáo lý của Giáo Hội nói rõ thêm như sau:

“ linh hồn của những người chết trong tình trạng đang có tội trọng, sẽ lập tức xuống hỏa ngục, lửa vĩnh viễn.” (x. SGLGHCG số 1035)

Vì thế , ai biết mình có tội trọng (mortal sin) thì phải mau kíp chạy đến với Bí Tích Hòa Giải để xin Chúa thứ tha hầu tránh hình phạt hỏa ngục, nếu chết đang khi có tội trọng như Giáo Hội dạy trên đây. Lại nữa, ai có tội trọng chưa được tha thì không được **làm lễ** (linh mục) và **ruốc lễ** (giáo dân ,x. giáo luật số 916, SGLGHCG số 1415)

Những ai đã sa xuống hỏa ngục thì vĩnh viễn phải xa lìa Chúa và không ai có thể làm gì để cứu họ được nữa, vì không có sự hiệp thông nào giữa hỏa ngục và Thiên Đàng, hay giữa hỏa ngục và các tín hữu còn sống trên trần gian và các linh hồn thánh đang còn được tinh luyện trong Luyện tội. Nghĩa là các Thánh trên Trời, các linh hồn thánh trong Luyện ngục và các tín hữu còn sống trên trần gian không thể làm gì để cứu giúp những kẻ đã sa xuống hỏa ngục. Vì thế, mọi tín hữu cần biết hình phạt này để không phạm những tội đáng phải phạt xuống hỏa ngục, một hình phạt đáng sợ mà Chúa không muốn phạt ai nhưng con người đã tự phạt mình khi làm những sự dữ sự tội mà không biết ăn năn sám hối để xin Chúa tha thứ cho.

Các Thánh trên trời không cần ai giúp gì nữa, vì đã được vui hưởng Thánh Nhan Chúa trên cõi vĩnh hằng. Nhưng các Thánh có thể nguyện giúp cầu thay cách hữu hiệu cho các linh hồn trong Luyện tội và cho các tín hữu còn sống trên trần thế và ở trong Giáo Hội. Các linh hồn nơi Luyện ngục cũng có thể cầu xin đặc lực cho các tín hữu còn sống, và ngược lại, các tín hữu có thể cứu giúp các linh hồn bằng các việc lành như cầu nguyện, lần hạt, làm việc bác ái, xin lễ cầu cho các linh hồn mau chóng được tiếp nhận vào Thiên đàng. Đây là nội dung tín điều các Thánh thông công mà Giáo Hội dạy cho con cái mình sống và thực hành để mưu ích cho mình và cho các linh hồn trong luyện tội.

Thiên Chúa không muốn phạt ai trong hỏa ngục, vì Người là tình thương và hay tha thứ.

Nhưng vì con người có tự do để sống theo lương tâm, theo đường lối của Chúa, hay khước từ Chúa để làm những sự dữ, sự tội mà không biết sám hối ăn năn cho đến lúc phải lìa đời,

nên đã tự ý chọn hỏa ngục cho mình, chứ không phải vì Chúa muốn phạt ai ở chốn đau khổ vĩnh viễn này. Chắc chắn như vậy.

Tuy nhiên, không cần phải đợi đến chết mới biết có hỏa ngục. Ngược lại, hỏa ngục có mặt ngay trên trần gian tục hóa, vô luân vô đạo này và ở những nơi sau đây:

1- Buôn người, mãi dâm và ấu dâm (prostitution & child prostitution):

Mãi dâm thì đã có từ khi có con người trên trần thế này. Nhưng buôn bán phụ nữ cho nô lệ tình dục (sexual slavery) và ấu dâm (child prostitution) thì mới có trong thời đại vô luân tục hóa ngày nay mà thôi.

Thật vậy, ở khắp nơi đang có những kẻ đi tìm thú vui xác thịt rất man rợ nơi các trẻ em còn thơ dại và nơi những phụ nữ bị lừa dối, dụ dỗ cho đi làm có lương cao, nhưng thực tế là để làm nô lệ tình dục do bọn ma cô và tú bà khai thác để làm tiền trên thân xác và tinh thần đau khổ của các nạn nhân. ..

Đây là tội ác vô cùng khốn nạn đang xảy ra ở nhiều nơi trên thế giới, kể cả ở Hoa Kỳ. Và Việt Nam, là một trong những nguồn cung cấp trẻ em và phụ nữ cho hoạt động đầy tội ác này.

Điều đáng buồn hơn nữa là có những cha mẹ đã mất hết lương tri, và bản chất con người (human nature) nên đã lạm dụng tình dục với chính con cái của mình. Tệ hại hơn nữa là có những người cha đã hiếp dâm con gái của mình mới --6-7 -8 tuổi rồi bán chúng cho bọn buôn người đem đi bán lại cho bọn ma cô, tú bà đang hành nghề “ấu dâm” ở trong và ngoài nước; theo như tin cho biết của một ân nhân đang dần dần lo cứu giúp các trẻ em nạn nhân này.

Như thế, tất cả cha mẹ liên hệ, bọn ma cô buôn người và các kẻ đi tìm thú vui vô cùng khốn nạn và tội lỗi trên, đều đang sống trong hỏa ngục do chính chúng tạo ra ngay ở trên trần gian này, chứ không cần phải đợi đến chết mới được xuống hỏa ngục để bị thiêu đốt đời đời. Hỏa ngục do chính chúng tạo ra cho chúng vì thực chất của đời sống họ là hỏa ngục. Tội lỗi của bọn này thật ghê sợ vì không những chúng tạo hỏa ngục cho chúng, mà còn mang hỏa ngục đó đến cho các nạn nhân đáng thương, là những trẻ thơ còn trong trắng, nhưng đã bắt hạnh sa vào cạm bẫy tội lỗi của chúng, khiến thể xác bị thương tật và tinh thần bị chấn thương nặng. Đây là tội ác chỉ có trong thời đại vô luân vô đạo hiện nay mà thôi. Và những kẻ đang làm sự dữ này đã phỉ nhổ vào mọi niềm tin có Thượng Đế, có Thiên Chúa là Đấng cực tốt cực lành, đầy yêu thương, **nhưng chê ghét mọi tội lỗi và sự dữ.**

Cho nên, chúng xứng đáng để nghe lời chúc dữ sau đây của Chúa Giêsu :

“ Không thể không có những cơ làm cho người ta vấp ngã. Những khốn cho kẻ làm cơ cho người ta vấp ngã. Thà buộc cối đá lớn vào cổ nó và xô xuống biển, còn lợi cho nó hơn là để nó làm cơ cho một trong những kẻ bé mọn này vấp ngã.” (Lc 17: 1-2)

Thánh Phaolô cũng lên án tội dâm ô và các tội khác như sau :

“ Những việc do tính xác thịt gây ra thì ai cũng rõ : đó là dâm bôn ô uế, phóng dăng ...và những điều khác giống như vậy. Tôi báo trước cho mà biết, như tôi đã từng bảo : những kẻ làm các điều đó sẽ không được thừa hưởng Nước Thiên Chúa.” (Gl 5: 19-21)

Những sự dữ mà bọn người nói trên đang làm là một tội vô cùng lớn lao, vì nó đi ngược lại hoàn toàn với bản chất thánh thiện, trọn tốt trọn lành của Thiên Chúa, và chỉ thích hợp với bản chất của ma quỷ, tức bè lũ Sa tăng, Lu-ci-fe, kẻ thù của Thiên Chúa, đã bị Tổng lãnh Thiên Thần Mi-ca-e đánh đuổi ra khỏi Thiên đàng vì tội kiêu căng dám chống lại Thiên Chúa.

Thực tế đã cho biết là các đường dây buôn người, buôn bán phụ nữ và trẻ em đang hoạt động mạnh ở trong và ngoài nước để cung cấp thú vui vô luân vô đạo cho bọn người đang bán linh hồn cho ma quỷ và giữ chỗ trước trong hỏa ngục đời sau.

Tại sao lại có những cha mẹ đem bán con cái (con gái) của mình cho bọn buôn người nói trên ??? Thật là điều đau buồn mà những ai còn chút lương tri phải rùng mình ghê sợ và lên án, vì đây là thảm trạng chưa từng thấy trong xã hội loài người từ xưa đến nay. Chỉ có loài thú vật mới không biết gì là liêm sỉ, vì không có lý trí và lương tâm nên chúng có thể ăn thịt nhau và làm tình lẫn lộn với nhau mà không hề biết xấu hổ.

Nhưng là con người, và là cha mẹ mà đem bán con cái cho bọn buôn người, nhất là lại hãm hiếp con gái trước khi bán chúng cho bọn bắt lương, thì quả thật là điều ghê tởm không thể tưởng tượng được, như đang xảy ra trong hoàn cảnh của một xã hội phi luân, vô đạo hiện nay. Những cha mẹ này cùng với bọn ma cô, tú bà và những kẻ đi tìm thú vui vô cùng khôn nạn kia quả thực đang tạo hỏa ngục cho các nạn nhân của chúng khi nhẫn tâm xô đẩy biết bao trẻ em thơ dại, và phụ nữ bị lường gạt vào cái hỏa ngục của bọn chúng. Do đó, những vui thú mà bọn người man rợ kia đi tìm - tức khách mua vui đủ mọi lớp tuổi, cùng với tiền bạc mà bọn buôn người, bọn ma cô tú bà kiếm được nhờ hoạt động tội lỗi này, đã giúp cho bọn chúng có dư tiền và điều kiện để mua lò hỏa ngục tối tân cho chúng được thiêu đốt đời đời mai sau. Chắc chắn như vậy.

Nhưng tại sao lại có loại hỏa ngục này ?

Phải chăng vì môi trường xã hội đã quá hư thối không còn chất luân lý, đạo đức nào như thực trạng bên nhà, hoặc vì tự do quá trớn và luật pháp có nhiều khe hở như ở Hoa Kỳ này, đã làm phát sinh những thảm họa như nạn buôn người - hay nói đúng hơn, là buôn phụ nữ và trẻ em bán cho bọn ma cô tú bà hành nghề mãi dâm và ấu dâm ở rất nhiều nơi trên thế giới, đặc biệt là ở các nước Á Châu, như Trung cộng, Ấn Độ, Cambốt, Thái Lan, Lào, Sri Lanka, Phi luật Tân, Mã lai và Việt Nam..

2- Nạn bắt công, bóc lột và hà hiếp người thấp cổ bé miệng

Thiên Chúa là sự công bằng, chính trực tuyệt đối, nên ai bắt công, bóc lột sức lao động và tiền bạc của người khác là xúc phạm đến sự công bằng của Chúa.

Thật vậy, chỉ vì có những kẻ muốn vơ vét của cải cho đầy túi tham mà nạn bóc lột xảy ra trong chế độ cai trị hà khắc, bắt công, vô nhân đạo và bạo tàn. Đây là thứ hỏa ngục khác đang tồn tại ở những nơi có bất công xã hội, vắng bóng luân lý và đạo đức, vì người cai trị cố bám lấy quyền bính để kéo dài sự đau khổ và bất công cho người dân không may rơi vào ách thống trị của tập đoàn trộm cướp, núp dưới danh nghĩa giải phóng, dân chủ giả hiệu, nhưng thực chất chỉ để thỏa mãn tham vọng quyền lực và vơ vét của cải, làm giàu cho bọn chúng trên xương máu của người dân xấu số. Chúng không có lương tri nên không hề quan tâm gì đến phúc lợi của người dân, cách riêng của người nghèo đói, nạn nhân của chế độ bóc lột và bất công như thực trạng đang phơi bày ở nơi có hỏa ngục này.

3- Khủng bố vì cuồng tín tôn giáo và tham vọng chính trị:

Thế giới đang sống trong đe dọa của khủng bố (terrorism), vì bọn cuồng tín tôn giáo - tức bọn Hồi giáo quá khích (ISIS) muốn độc tôn giáo phái của mình, nên tìm mọi cách để triệt hạ các tôn giáo khác bằng hành động khủng bố, bắt cóc, giết người, chặt đầu con tin, hiếp dâm và đốt phá cơ sở thờ phượng của các tôn giáo khác. Đây là tai họa lớn đang xảy ra cho các Kitô hữu (Christians) thuộc các Giáo hội Công Giáo Đông Phương, Chính Thống giáo và Tin Lành ở các nước Iraq, Iran, Ai Cập, Syria, Lybia, Sudan... mà cộng đồng thế giới, đặc biệt là Mỹ và Âu Châu, đang làm ngơ khiến cho các Kitô hữu thiểu số ở các nước có đông Hồi giáo

nói trên phải khôn khổ vì bị bách hại và giết chủng (genocide) bởi những kẻ cuồng tín muốn tiêu diệt Kitô Giáo (Christianity) để độc quyền thống trị cả về tôn giáo lẫn chính trị. Đây là hỏa ngục mà bọn cuồng tín kia đang gây ra cho những người mà chúng coi là kẻ thù phải thanh toán, để chúng được độc tôn truyền bá tôn giáo và tham vọng chính trị của chúng.

Sau hết, những kẻ đang cai trị độc ác, cha truyền con nối ở một số nơi trên thế giới, cũng tạo hỏa ngục cho chính người dân chẳng may sống dưới ách cai trị độc đoán và bất lương của chúng, như thực trạng ở Bắc Hàn hiện nay. Bọn cai trị độc ác này cũng đang mua trước cho chúng một chỗ an nghỉ đời đời trong chốn hỏa ngục, nếu chúng không biết ăn năn sám hối kịp thời để từ bỏ con đường gian ác.

Tóm lại, trong thế giới tục hóa, vô luân ngày nay, con người đã tạo hỏa ngục ở nhiều nơi cho chính mình và cho người khác, chẳng may sa vào vòng tay tội lỗi của họ. Dù họ có niềm tin hay không, nhưng cách sống của họ chắc chắn đã vô tình nói lên khát vọng muốn được thiêu đốt đời đời trong nơi gọi là hỏa ngục. Và chắc chắn phải có nơi này, vì tội ác của những kẻ đang làm những sự dữ nói trên sẽ dẫn đưa chúng cuối cùng phải dừng chân ở chốn này, để được thiêu đốt cho xứng với những sự dữ mà chúng đang làm, đang tạo hỏa ngục cho người khác - đặc biệt là cho các trẻ em nạn nhân của thú "ấu dâm" vô cùng khôn nạn, cũng như cho các nạn nhân của bọn cuồng tín tôn giáo và độc tài chính trị.

Là người tín hữu Chúa Kitô, Chúng ta hãy tha thiết cầu nguyện để xin Chúa sớm phá tan những sự dữ nói trên, hầu cho con người ở khắp nơi được sống trong lành mạnh, an bình, tự do và nhân ái để phát huy mọi giá trị tinh thần và đạo đức, xứng đáng với nhân phẩm và phù hợp với niềm tin có Thiên Chúa hay Thượng Đế, là Đấng tối cao chê ghét mọi tội lỗi và sự dữ do ma quỷ xúi dục và con người mất lương tri đang tích cực cộng tác ở khắp nơi trên thế giới phi nhân và phi luân này.

Chúa nói : “ **Ai có tai nghe thì nghe.**” (Mt 13:43; Mc 4:23; Lc 8:8)

Lm Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huấn.

[VỀ MỤC LỤC](#)

HÀI HƯỚC: GIẢI PHÁP CHO NHIỀU TÌNH HUỐNG TRONG GIA ĐÌNH

Có thể nói, chưa có thời điểm nào mà các show tấu hài lại thu hút được nhiều người xem như hiện nay. Điều này cho thấy nhu cầu giải trí của con người: vô chừng. Tuy nhiên, hiện tượng này chỉ mới dừng lại ở góc độ sân khấu mà chúng cần phải được hiện thực hóa trong cuộc sống đời thường. Chúng ta cần trân trọng những tiếng cười khá khiêm tốn trong một góc nhà nhỏ hẹp nhưng rất chân chất. Từ đó, gia đình sẽ trở thành một “sân khấu” thu nhỏ với những tiếng cười rộn rã và mỗi người trong gia đình đóng vai trò là người đem đến niềm vui và nụ cười sáng khoái giúp nhau đối diện và vượt qua mọi khó khăn trong đời. Bài viết là một cố gắng góp nhặt một vài tình huống mà các thành viên trong gia đình đã hóa giải được nhờ TÍNH HÀI HƯỚC.

Các nhà chuyên môn nhận định rằng từ những năm đầu đôi bạn mới lấy nhau hiệu ứng của việc “say nắng” vẫn còn tác dụng tốt nhưng dần dà tình yêu ấy phai nhạt do cả hai quen dần với những cảm xúc thông thường mà sự kích thích dường như mất hẳn. Nếu như trước kia một cánh hồng cũng đủ làm nàng say đắm thì vật kích thích ấy phải tăng “đô”, nghĩa là lần sau phải tặng nhiều hoa hơn hoặc một hoa khác hay một vật gì giá trị hơn. Có thể, sự thắm thiết mới được duy trì trong bầu khí an hòa. Bởi đó, tình yêu phải luôn là động lực giúp mọi người khám phá nét đẹp quanh ta. Thật vậy, chỉ những người phiêu lưu và sáng tạo trong tình yêu mới đem

lại niềm vui và hạnh phúc trong gia đình. Một trong những cách bài viết này muốn đề nghị: *sống hài hước*, vì nó luôn tạo sự bất ngờ thú vị mà chỉ có những người yêu nhau mới thực sự “bỏ mình” đủ để đem lại niềm vui cho người khác.

Trong gia đình nọ, mọi người có thói quen dùng một ly sữa trong giờ điệ̉m tâm. Tuy nhiên, có vài hôm người vợ lo việc “bao đồng” nên quên không dọn sữa cho mọi người. Vì tế nhị, không ai nhắc đến vấn đề đó nữa, mọi sinh hoạt như bình thường. Vài ngày sau, trong giờ ăn, người vợ bèn lên tiếng xin lỗi mọi người. Thay vì trách móc hay ca thán, người chồng tủm tỉm cười rồi nói: “Anh nghĩ em quên thì có một ngày thôi, thế mà em quên cả ba ngày rồi, anh tưởng em định “cai sữa” cho cha con anh chứ !” Thế là cả nhà có một trận cười no nê.

Thử đặt tình huống này với ông chồng khó tính và gia trưởng thì sao ? Chắc bà vợ đã bị một vố no đòn, rằng: “Ở nhà cả ngày có mỗi việc lo nội trợ và dọn sữa cho chồng con mà còn nhếch nhác như thế thì ai mà người nổi”. Có lẽ, chúng ta cũng đã tiên đoán việc gì sẽ xảy ra, bà vợ sẽ không nhân nhượng, thậm chí, còn ca một bài giọng cổ dài cả buổi sáng, và lúc này bầu khí gia đình trở nên ngột ngạt đến mức nào ! Thế mới rõ, hài hước luôn là người bạn đồng hành của mọi gia đình.

Chẳng may ông chồng vợ phải bà vợ nói nhiều, mà lại nói chuyện người khác nữa mới chết chứ !

Vào một ngày đẹp trời tại công viên, bà vợ đang thao thao bất tuyệt nói chuyện người khác, ông chồng im lặng chẳng nói chẳng rằng, mắt đảo hướng khác như không chú ý vào câu chuyện.

Đột nhiên, người chồng ngắt lời vợ: “Em biết lúc nào em ít nói hơn không ?”. Người vợ ngược nhìn chồng bằng đôi mắt ngạc nhiên, lắc đầu như không hiểu chuyện gì xảy ra.

Người chồng trả lời: “Tháng Hai”.

“Vì sao ?”, người vợ nóng lòng hỏi.

“Bởi vì tháng Hai chỉ có 28 ngày”, người chồng nói xong thì mỉm cười.

Người vợ vỡ lẽ ra, bật cười và đấm khế vào lưng chồng mấy cái, phản đòn: “Ai như anh, số câu nói ban ngày còn không nhiều bằng số câu nói trong mơ ban đêm”. Thế là cả hai nhìn nhau cười trừ.

Có thể nói, đây là cách người chồng nhắc khéo người vợ trong cách lỗi về lời ăn tiếng nói. Còn người vợ cũng nhanh trí, nói mấy lời giúp giảm nhẹ bầu khí căng thẳng và xóa đi tính hồ thẹn trong mình.

Con khi ông chồng mắc phải bà vợ thích thời trang thì sự nhanh trí sửa lỗi là một việc cần thiết. Nhưng thay vì người chồng số sãng lớn tiếng chỉ cần dùng cách nói hài hước và trách yêu, chắc chắn sẽ mang lại hiệu quả hơn và không làm mất hòa khí trong gia đình.

Vợ: “Mùa xuân năm nay không biết thịnh hành mốt quần áo gì anh nhỉ ?”.

Chồng: “...thì cũng như mọi khi, chỉ có hai loại: một loại không vừa ý em, một loại anh mua không nổi”.

Sự hài hước của người chồng này sẽ dễ dàng được người vợ chấp nhận. Chúng ta có thể tưởng tượng hai vợ chồng nhìn nhau bật cười trước sự nhanh trí của người chồng. Có thể, sau đó người vợ sẽ bỏ ý định của mình khi mua sắm quá nhiều đồ đắt tiền như thế.

Tuy nhiên, cũng với tình huống này mà người chồng lại giận dữ nói: “Anh không biết, có thể là loại quần áo làm em hài lòng nhưng khiến anh phải ăn mì tôm... cả tháng” thì chắc chắn giữa hai vợ chồng sẽ lập tức xảy ra một trận “đấu khẩu” nghiêm trọng. Một lần nữa, chúng ta mới thấy giải pháp hài hước chẳng tốn một xu nào, trái lại, còn có thể hoãn một dịp đi shopping hàng triệu đồng; đó là chưa nói đến, tính hài hước giúp giữ hòa khí trong gia đình.

Tại một gia đình nọ, hai vợ chồng cãi nhau vì một chuyện nhỏ chẳng đáng gì, rồi giận nhau mấy ngày, chẳng ai nói với ai lời nào. Cuối cùng, ông chồng quyết định xuống nước mở lời trước, thế mà, bà vợ chẳng bảo sao.

Một buổi sáng, ông chồng lúi húi lục tung hết tủ này đến tủ khác, không biết tìm cái gì. Bà vợ trông ngứa mắt, không chịu được nữa mới hỏi: “Anh tìm cái gì thế?”.

Ông chồng thấy vợ đã mở lời thì cười trong bụng và nói nhỏ: “Tìm câu nói này của em”.

Lúc này, người vợ mới ngộ ra rằng chồng mình muốn hòa giải còn bản thân thì cứ giận dai. Sau đó, người vợ bỏ xuống bếp không biết có chuyện gì. lát sau, nàng mang lên 2 ly nước chanh mát, nàng nói: “Uống cho nó mát và thông giọng nhỉ!”. Người chồng cười và đáp: “Uống cho hạ hỏa nha!”. Cả hai nhìn nhau cười thích thú.

Bởi vậy, trong gia đình, mỗi bên cần khám phá thiện chí của người kia để gia đình luôn giữ được hòa khí, hơn nữa, còn vang tiếng cười.

Cũng một tình huống khó xử khác trong gia đình kia, người vợ ở nhà đợi cơm chờ chồng về, thấy vợ đang nổi giận, người chồng nhanh trí hỏi: “Sao thế, em nhớ anh đến bụng mình cơ à?”. Nghe lời ấy, mặt người vợ dịu lại rồi nói lầy: “Ai thèm nhớ anh”. Thế là, người chồng lại có dịp kể chuyện của công ty để vợ hiểu và thông cảm, nhờ đó, bữa cơm gia đình có nguội lạnh nhưng cơm vẫn ngon canh vẫn ngọt. Đó là kết quả của sự thông minh và hài hước của người chồng biết làm chủ tình hình.

Hay một tình huống tương tự nhưng lại xảy ra với một gia đình khác, có người chồng nọ hứa sẽ về ăn tối với vợ, nhưng đến giờ về lại gặp việc đột xuất phải làm ngay nên không về được.

Người vợ giận lắm, đêm khuya, khi mở cửa cho chồng, vợ không nhịn được liền thốt mấy câu nặng lời: “Hôm nay, không làm thêm thì công ty phá sản luôn à? Sao anh lại tự làm khổ mình thế, hãy nói với ông chủ là anh không thể ngày nào cũng làm thêm như vậy được!”.

May thay, bà vợ gặp phải ông chồng tâm lý, biết chuyện, nên ôn tồn nói với vợ:

“Em biết không? Lúc làm thêm, cứ nghĩ tới em là anh thấy mình có thêm một niềm an ủi”. Nghe được lời này thì người vợ nào còn đủ sức mà nổi nóng, trái lại, tươi cười dắt chồng vào nhà và không khí gia đình lại ấm cúng như xưa.

Cũng có lúc tình huống trở nên kịch tính hơn vì cả hai cùng đấu đá, kết quả thế nào?

Hai vợ chồng đang bàn tính chuyện tương lai, vợ liền nói: “Kỳ nghỉ tới em muốn đi du lịch”.

Người chồng nói: “Sao lại tốn kém thế, mua một quyển tạp chí du lịch về xem là được rồi, vừa được mở rộng tầm mắt, vừa tiết kiệm tiền. Em đừng có mơ mộng nữa, mau mua thức ăn về nấu cơm đi”.

Thua 1-0, người vợ kiếm cách gỡ hòa, nàng nói: “Mua thức ăn à? Sao phải tốn kém thế, mua một quyển sách dạy nấu ăn về xem, như thế chẳng phải vừa mở rộng tầm mắt, vừa tiết kiệm được tiền sao?”.

Người vợ đã lừa qua mặt chồng, chăm banh và suýt đẹp, giúp đôi nhà ghi bàn gỡ hòa 1-1. Khi ấy, người chồng mới có cơ hội nghỉ lại lời đề nghị của vợ vì lợi ích của hai người. Đúng là gậy ông đập lưng ông nhưng thay vì ông đau mặc kệ ông, bà lại lấy dầu xoa bóp cho chồng, thế là cả hai cùng có một bữa cơm ngon và một giờ bàn chuyện đi du lịch nhờ tài ứng đáp của người vợ thông minh và hài hước.

Tuy nhiên, có những tình thế bi đát đến mức, người vợ phải buộc bỏ nhà ra đi mặc dù chẳng biết đi đâu, chỉ muốn tránh xa mặt chồng.

Người vợ nói: “Trời ơi, đây đâu phải cái nhà ! Em không thể sống trong cái nhà này được nữa !”, nói rồi xách vali bỏ đi ra ngoài.

Ra đến cửa, người chồng đã hét lên ở phía sau: “Chờ một chút, chúng ta cùng đi ! Trời ơi, ai mà ở được trong cái nhà này chứ !”.

Người chồng cũng xách vali đuổi theo và đỡ lấy cái vali trong tay vợ, không biết đi đâu mà khi trở về, trông họ như vừa hưởng tuần trăng mật.

Thế mới rõ, ai là người hài hước sẽ là người bản lĩnh và chiến thắng trong các cuộc chơi.

Trên đây, người viết chỉ gợi lên một vài tình huống cụ thể giúp các thành viên trong gia đình có dịp ôn cố tri tân; những gì chưa tốt trong quá khứ sẽ là kinh nghiệm cho hiện tại, những gì va vấp trong hiện tại sẽ là bước tiến mạnh trong tương lai. Mọi gia đình đều có vấn đề, nếu ai không thừa nhận điều đó thì sớm muộn họ cũng phải đối diện với siêu vấn đề. Nếu hài hước là giải pháp cho vấn đề trong gia đình thì siêu hài hước mới là giải pháp cho siêu vấn đề !

EYMARD An Mai Đổ O.Cist.

Xin hân hạnh giới thiệu hai tác phẩm của EYMARD An Mai Đổ O.Cist. Đã được phát hành tại các nhà sách Công Giáo:

TÓM LƯỢC: MỘT SỐ ĐIỂM CHÍNH YẾU TRONG PHONG TRÀO CURSILLO.

KHÁI QUÁT VỀ PHONG TRÀO CURSILLO.

Cursillo là một Phong trào tông đồ giáo dân của Giáo Hội Công Giáo, ra đời vào thập niên 40 thế kỷ XX tại đảo Mallorca nước tây Ban Nha. Vị sáng lập Phong trào là ông Eduardo Bonnín. Ông Bonnín thuật lại: “*Tiến sĩ giám mục Hervás giáo phận Mallorca đã giúp các khóa Cursillo đi vào bằng cửa chính của Giáo Hội*”. Hiện Phong trào đã có mặt ở hơn 800 giáo phận trong gần 100 quốc gia, với khoảng 10 triệu người tham dự. (theo Cẩm Nang Lãnh Đạo 2012)

Ngày 27 tháng 01 năm 1967, Đức cố Tổng Giám mục Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tổng giáo phận Sài Gòn cho phép mở Khóa 3 Ngày tiếng Việt đầu tiên tại nhà Tĩnh Tâm Bétania thuộc Tổng giáo phận Sài Gòn, do linh mục Đoàn Cao Lý thuộc Dòng Tên khởi xướng, với sự hỗ trợ của anh em Philippines.

Qua những lần hội thảo, đã có nhiều anh chị em Cursillista (Người đã học K3N), cùng quý cha, quý thầy nhiều nơi, nhiều lần đã hỏi về các vấn đề: Lịch sử, Đặc sủng, Tâm tưởng, Linh đạo, Mục đích, Sách lược, Phương pháp của Phong trào...

Căn cứ vào những tài liệu chính thống của Giáo Hội Công Giáo, cũng như của Phong trào Cursillo hiện hành, những bài nói của quý cha linh hướng, và với phương châm làm việc “Tam cùng” cùng cầu nguyện; cùng học hỏi; cùng làm việc với anh em thân hữu, người viết xin làm công việc tổng hợp, góp nhặt hầu trình bày các vấn đề đang bức xúc nêu trên, theo đề nghị của một số anh chị em ở một số giáo phận, với mong ước góp một phần nhỏ trong việc tìm hiểu rõ hơn về Phong trào Cursillo...

Với khả năng hạn hẹp, lại đứng trước những vấn đề rộng lớn, chắc chắn, chúng tôi còn nhiều hạn chế trong việc sưu tầm tổng hợp, kính mong quý độc giả thông cảm...

1. BỐI CẢNH RA ĐỜI CỦA PHONG TRÀO CURSILLO:

1.1 Cuộc nội chiến Tây Ban Nha.

Cuộc nội chiến huynh đệ tương tàn đẫm máu ở Tây Ban Nha (1936-1939), giữa phe cầm quyền Cộng Hòa ra đời từ 1931, do Liên Xô nuôi dưỡng, và phe nổi dậy Quốc Gia do tướng Franco được Đức, Ý trợ giúp. Cuộc nội chiến chấm dứt năm 1939, phe Quốc Gia thắng. Hậu quả để lại thật đau lòng với 6832 Linh mục, tu sĩ nam nữ bị giết chết, gần 100.000 Kitô hữu bị sát hại... (Wikipedia)

1.2 Chiến tranh thế giới thứ II.

Chiến tranh thế giới lần thứ II (1939-1945) để lại hậu quả khủng khiếp: Phe trục gông: Đức, Nhật Bản, Ý, Hungary... bị bại trận, chết 12 triệu người trong đó có 8 triệu quân nhân và 4 triệu thường dân; phe Đồng Minh: Hoa Kỳ, Liên Xô, Anh, Trung Quốc, Pháp, Balan, Canada, Úc... dù thắng, nhưng có tới 61 triệu người chết, trong đó thường dân 45 triệu, quân nhân 16 triệu... (Wikipedia)

1.3 Lời kêu gọi của Đức Thánh Cha.

Lời kêu gọi của Đức Giáo Hoàng Piô XII ngày 06-02-2040. Đây là vị Giáo Hoàng thứ 260, Ngài sinh năm 1876, mất năm 1958, trị vì 19 năm. Ngài đặc biệt chú tâm đến việc Tông đồ giáo dân...

Ngài nhìn nhận có nhiều Kitô hữu đã xa rời đời sống Kitô hữu. Ngài khuyến khích các thành phần lãnh đạo trong Giáo Hội nỗ lực tìm mọi cách mang những Kitô hữu này trở về với các giá trị của đạo đức Kitô giáo.

1.4 Ông Eduardo Bonnin, người sáng lập Phong trào Cursillo.

Ông Eduardo Bonnin được đánh động bởi lời kêu gọi của Đức Thánh Cha. Ông NGHIÊN CỨU MÔI TRƯỜNG, tìm hiểu tại sao nhân loại, kể cả người Kitô Hữu lại quay lưng lại với đạo Chúa, rồi chống Thiên Chúa có hệ thống (Vô Thần). Ông được soi sáng và đón nhận Đặc Sủng từ Chúa Thánh Thần. Ông đã tìm ra nguyên nhân. Sở dĩ con người quay lưng lại với Thiên Chúa là vì con người không nhận ra tình yêu của Thiên Chúa, hay chối bỏ tình yêu Thiên Chúa. Từ đó ông lập ra Khóa Ba Ngày, để anh em biết mình, biết Chúa và biết người. Khóa Cursillo 3 Ngày từ 07 đến 10 tháng 01 năm 1949 được gọi là Khóa #1 (Trước đã có 6 Khóa...)

2. ĐẶC SỦNG CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

2.1 Đặc sủng, theo giải thích của tự điển Công Giáo, HDGMVN

Charisma, Charism, Charisme (đặc ân). Đặc là riêng; sủng là ân huệ. Đặc sủng là ơn riêng.

Đặc sủng là những ơn huệ đặc biệt của Chúa Thánh Thần ban cho cá nhân hay tập thể, vì lợi ích của cộng đoàn, vì nhu cầu của thế giới, nhất là nhằm xây dựng Hội Thánh.

Đặc sủng Chúa Thánh Thần ban cho mỗi người thì đa dạng như ơn làm phép lạ, ơn làm ngôn sứ, ơn phân định Thần Khí...

Chỉ có Huấn Quyền của Hội Thánh mới có thẩm quyền nhận định các Đặc sủng.

Vì Đặc sủng nhằm phục vụ cộng đoàn, nên còn gọi là Đoàn sủng”

(Theo tự điển Công Giáo của HDGMVN)

2.2. Đặc sủng trong tài liệu của Phong trào Cursillo

Sách Tư Tưởng Nền Tảng 3 đã dành nguyên Chương II, từ điều 35 đến điều 61 để trình bày về Đặc sủng của Phong trào Cursillo. Xin trích dẫn một số điều tiêu biểu:

Điều 35 TTNT 3:

“Giáo Hội đã chính thức công nhận Đặc sủng nguyên thủy của Phong trào Cursillo, Phong trào thể hiện các đặc điểm, nhận diện và phân biệt Phong trào Cursillo với các phong trào, hiệp hội, và các cộng đồng khác của Giáo Hội.

Đặc sủng là hạt giống nảy sinh ra mọi yếu tố thiết yếu như: Nguyên nhân tại sao (Tâm tưởng); để làm gì (Mục đích), hay phương pháp thực hiện (Sách lược và phương pháp)”.

“The Church has formally recognized the Cursillo Movement’s own original charism that characterizes, identifies and distinguishes it from other movements, associations and communities of the Church.

The charism like a seed germinates everything essential to the movement: its why (mentality); its what for (purpose) and its how (strategy and method).” (Điều 35 TTNT bản tiếng Anh)

Điều C, 56 trong TTNT3 tiếng Việt và tiếng Anh:

“Đặc sủng Cursillo giúp nhân loại cảm nghiệm được tình yêu Thiên Chúa”

“THE CHARISM OF THE CM ENABLES ALL TO EXPERIENCE GOD'S LOVE TODAY”

3. TÂM TƯỞNG (Mentality), TÂM THỨC CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

Theo ông Bonnin thì Tâm tưởng được diễn tả như sau:

3.1 Thông tin tuyệt diệu nhất là Thiên Chúa yêu mến chúng ta trong Chúa Kitô.

3.2 Được thông đạt bằng một phương tiện tuyệt hảo nhất, đó là tình bạn.

3.3 Được hướng dẫn tuyệt vời nhất trong mỗi con người, nam cũng như nữ, có khả năng xác tín, cương quyết và kiên trì.

Xin trích giới thiệu “kinh ông Bonnin” đã được đăng bản quyền Mallorca cho phép sử dụng riêng: “... Ông đã đi khắp năm châu để loan báo **Thiên Chúa yêu thương chúng con trong Đức Ki-tô**”

4. MỤC ĐÍCH CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

Có nhiều sách nói về mục đích của Phong trào Cursillo, nhưng có một điều ta không tìm được sự diễn tả giống nhau trong từng câu chữ. Tuy nhiên, ta tìm được sự giống nhau trong ý tưởng:

4.1 Mục đích gần: Để Kitô hữu biến đổi trở thành Kitô hữu đích thực.

4.2 Mục đích xa: Làm dậy men tinh thần Kitô giáo trong môi trường, bằng đời sống chứng nhân.

4.3 “Mục đích của Phong trào Cursillo là biểu hiện cuối cùng của đặc sủng Cursillo. Phong trào Cursillo hiện hữu để hoàn thành sứ mạng đặc biệt là loan báo Tin Mừng trong Giáo Hội và trên thế giới” (108 TTNT)

“The purpose of the CM is the ultimate expression of its charism. The CM exists to accomplish a specific evangelising mission in the Church and in the world.” (Điều 108 TTNT3 Anh ngữ).

Xin tham khảo bài viết đầy đủ về mục đích qua bài: “*Bạn là Cursillista, vậy mục đích Phong trào Cursillo là gì?*” Bài có trên các trang: Congiaovietnam, congiao info, Thanhlinh, gp Cần Thơ, giáo phận Long Xuyên...

5. LINH ĐẠO CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

5.1 Linh đạo được tự diễn Công Giáo giải thích như sau:

(Spiritualitas, Spirituality, Spiritualité)

Linh: tinh thần con người; đạo : con đường.

Linh đạo là con đường thiêng liêng đưa con người đến với Thiên Chúa- Đấng Thánh Thiện- qua Đức Kitô, dưới sự tác động của Chúa Thánh Thần.

Con đường thiêng liêng này trước hết chính là Chúa Giêsu (x. Ga14,6), thứ đến là Hội Thánh, cộng đoàn những người đang đi theo “con đường Giêsu” (x.Cv9,2) .

5.2 Giáo quyền nói về linh đạo Cursillo

Xin trích thư của Đức cha Giuse Trần Văn Toàn, Giám mục phó giáo phận Long Xuyên, Chủ tịch UBGD thuộc HĐGMVN gửi PT Cursillo Việt nam, nhân Đại Hội Ultreya lần I (từ 19 đến 21 tháng 10 năm 2017 tại Linh Địa Lavang),bài đăng trong:

“Hành trình 50 năm Cursillo Việt nam 1967-2017”

“...Nay, với tư cách là giám mục phụ trách Ủy Ban Giáo Dân của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam, tôi được yêu cầu chia sẻ trong dịp kỷ niệm 50 năm sự hiện diện của Phong trào Cursillo tại Việt Nam. Tôi được trao cho tập “Tìm hiểu Phong trào Cursillo”, và tôi được ấn tượng bởi LINH ĐẠO Cursillo. Một linh đạo phù hợp với ơn gọi là Kitô hữu, đặc biệt là Kitô hữu Giáo dân trong xã hội Việt Nam cũng như trong Giáo Hội Việt Nam ngày nay.

Từ linh đạo Cursillo, tôi tập trung vào ba sắc thái sau đây:

Thứ nhất: Linh đạo Cursillo được hình thành do Chúa Thánh Thần tác động...

Thứ hai: Vì là Chúa Thánh Thần, nên linh đạo Cursillo là con đường Chúa Thánh Thần dẫn đưa con người vào cuộc hành hương thiêng liêng...

Chúng ta ước mong linh đạo Cursillo trở thành một luồng gió sáng tạo mới và một ngọn lửa nhiệt tình mới, như trong lễ ngũ tuần ngày xưa, trên cộng đồng Kitô hữu giáo dân Việt nam ngày nay. Với linh đạo Cursillo này, chúng ta cùng ước mong...”

(Trích trong Hành trình 50 năm Cursillo Việt nam 1967-2017).

5.3 Văn Phòng quốc tế Cursillo nói về linh đạo của Phong trào.

Còn được gọi là: Cơ Chế Hoàn Vũ Phong trào Cursillo

(OMCC:OrganismoMundial de Cursillos de Cristiandad)

- *Cần minh định và hiểu rõ linh đạo riêng biệt của Phong trào Cursillo.*
- *Chúa Kitô là trung tâm của linh đạo Phong trào Cursillo, đặt nền tảng trên đời sống phụng vụ, cử hành Mầu Nhiệm Chúa Kitô một cách có ý thức, trưởng thành với sự hiệp thông.*
  - *Kinh nghiệm về linh đạo Cursillo xuất phát từ ba cuộc gặp gỡ trong Khóa Cursillo.*
  - *Linh đạo Cursillo là “huyết mạch của người cursillista”, con đường thánh đức và sự hiệp thông trong Giáo Hội, khắc sâu ba cuộc gặp gỡ trong Khóa học với mục đích tối hậu là làm dậy men môi trường bằng Tin Mừng.” (Thư OMCC tháng 11 năm 2017).*

6. SÁCH LƯỢC CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

6.1 Định nghĩa Sách lược Phong trào Cursillo.

“Sách lược là kế hoạch hành động toàn diện của Phong trào Cursillo. Sách lược phải trung thành với đặc sủng, tâm tưởng, và sử dụng đúng phương pháp để đạt được mục đích của Phong trào Cursillo” (Điều 113 sách Tư Tưởng Nền Tảng 3).

“The Strategy is the comprehensive action plan of the CM. It supposes fidelity to the charism and the mentality, and proper use of the method in order to achieve the purpose of the CM.”

(Điều 113 TTNT tiếng Anh).

6.2 Sách lược của Phong trào Cursillo là gì?

“Sách lược của Phong trào Cursillo dứt khoát tập trung vào ba giai đoạn:

- *Tiền Cursillo*: Nghiên cứu môi trường và lựa chọn ứng viên;
- *Khóa Cursillo*: Khởi động và nuôi dưỡng cuộc hoán cải liên tục và chân thật của các Cursillista; (bổ túc 3 cuộc gặp gỡ: gặp gỡ chính mình; gặp gỡ Chúa Kitô; gặp gỡ tha nhân)
- *Hậu Cursillo*: Đưa những người đã trải qua kinh nghiệm sống một Khóa Cursillo trở về lại nơi xuất xứ của họ; đồng hành với họ trong công tác làm dậy men của họ, và liên kết họ với các Kitô hữu khác cũng đã cam kết.” (Trích sách Cẩm Nang Lãnh Đạo trang 52).

(Xin tìm đọc các nội dung về: Tiền Cursillo, Khóa 3 Ngày, và Hậu Cursillo để hiểu rõ hơn.)

7. PHƯƠNG PHÁP CỦA PHONG TRÀO CURSILLO

7.1 Định nghĩa phương pháp:

“Phương pháp là sự dự liệu thích hợp và sử dụng hợp lý một số phương tiện để đạt được mục đích, một tiến trình mà theo đó (mục đích được đạt tới, một phương cách đặc biệt để thực hiện một công việc.” (Điều 144 TTNT 3)

“The application of the method is always reviewed and carried out from the basic assumptions of the strategy. Without a global vision of the purpose and the basic strategic plan of the CM, the application of the method could be distorted.” (Điều 144 TTNT 3 Anh Ngữ).

7.2 Tuyên giảng, một đặc tính của phương pháp trong Phong trào Cursillo.

“ Người thời nay cảm kích bởi gương chúng nhân hơn là do những người giảng dạy. Nếu họ có nghe theo lời người giảng dạy, chính là vì những người này cũng đồng thời là chứng nhân”

(Lời ĐTC Phaolo VI trong Tông Huấn Evangelii Nuntiandi 41).

Trong Phong trào Cursillo việc tuyên giảng là:

- “Hân hoan tuyên bố một sứ điệp
- Tuyên giảng bằng đường lối chứng nhân
- Nhằm mục đích đưa tới việc canh tân đời sống

Nếu phương pháp Cursillo không hội đủ ba yếu tố này của việc tuyên giảng, thì tâm tưởng và chủ đích của Phong trào Cursillo sẽ dễ dàng bị xuyên tạc.” (Trích bài nói 2 trong Hội Thảo Tiền Cursillo)

7.3 Phương châm làm việc của Phong trào Cursillo là:

- Một tay nắm lấy Chúa, một tay nắm lấy anh em.
- Tam cùng: Cùng cầu nguyện, cùng học tập và cùng làm việc.

LỜI KẾT

Là một Cursillista được học khóa chín, K3N tại giáo phận Long Xuyên năm 1973, khi viết phần tổng hợp các nội dung trên đây, tôi mang tâm tình cảm tạ và tri ân, và như cố gắng để thực hiện một phần lời dạy của Đức Thánh Cha Phanxicô, vị mục tử thắm đẫm mùi chiên, khi Ngài gửi Tông thư cho tất cả các người tận hiến nhân dịp năm đời sống thánh hiến:

“Nhìn về quá khứ với niềm tri ân;

Sống hiện tại cách say mê;

Nhắm đến tương lai với niềm hy vọng”.

Cursillista Inhaxiô Đặng Phúc Minh

Tài liệu tham khảo:

- TTNT1, TTNT 2, TTNT3
- Sách Cẩm Nang Lãnh Đạo
- Kinh Thánh Tân và Cựu ước
- Tụ điển Công Giáo của Ủy Ban Giáo Lý Đức Tin thuộc HĐGMVN
- Thoáng nhìn lịch sử Phong trào Cursillo, Nguyên tác: Survol historique du MC, LM. P. Loyola Gané, S.S.S. Chuyển ngữ: Mác-cô Huỳnh Lương
- Nội chiến Tây Ban Nha, Chiến tranh thế giới thứ II, chủ nghĩa duy vật..
- PT Cursillo góp phần LBTM của Giáo Hội (Tg ĐPM)ư
- Sách lược (kế hoạch) Tiền Cursillo (ĐPM)
- CLW1; CLW2; CDC; PreCursillo Bài 1, bài 2, bài 3...
- Tiền Cursillo (Tài liệu hội thảo trong Đại Hội Toàn Quốc Cursillo Hoa Kỳ 2006. Lược dịch: Quỳnh Tín, Nguyễn Tiến Phạm.
- Thư tín Văn Phòng Trung Ương Hoa Kỳ tháng 11&12 năm 2003
- Thư OMCC 11/2017
- Đặc Sủng: Bài giảng của cha Anton Hà Văn Minh, linh hướng PT Cursillo VN.
- Bài nói về Công Đồng Vaticano của cha Gioan-kim Nguyễn Văn Hinh, linh hướng PT Cursillo gp Long Xuyên.

Cursillista Inhaxiô Đặng Phúc Minh

VỀ MỤC LỤC

LẠY CÁC THÁNH, XIN THƯƠNG ĐÒI LẠI...

Chiều ngày 18-11 vừa qua, tôi dâng lễ riêng cho một gia tộc nhân dịp giỗ. Không có nhu cầu mừng lễ trọng thể Các Thánh Tử Đạo Việt Nam, chúng tôi được cử hành Thánh lễ Chúa nhật XXXIII thường niên. Đây là Chúa nhật áp cuối của lịch phụng vụ, năm nào các bài đọc cũng

giúp suy niệm về ngày Chúa Kitô đến kết thúc lịch sử và phán xét chung nhưng đã ba mươi năm rồi Chúa nhật này bị quên lãng.

Nửa số người tham dự là giới trẻ, tôi bắt đầu phân chia sẻ bằng câu hỏi: Bạn nào giỏi giáo lý kể cho cha nghe “bốn sự sau” là gì? (Không ai trả lời) Bốn sự thật quan trọng cuối cùng ấy mà? (Cũng không ai trả lời).

Trong số cử tọa, có một giáo lý viên khoảng 30 tuổi. Tôi không dám nhờ cô trả lời vì có nguy cơ là chính cô cũng không nắm vững.

Trước năm 1988, tức là trước thời điểm lễ tôn phong 117 hiển thánh chứng nhân đức tin tại Việt Nam, hễ cuối năm phụng vụ là khắp mọi nhà thờ trên toàn cõi Việt Nam đều giảng về viễn ảnh cánh chung: Chúa đến, sự phán xét chung, cuộc sống đời sau, thưởng phạt, thiên đàng và hỏa ngục.

Từ sau năm 1988, Chúa nhật XXXIII thường niên luôn luôn bị trưng dụng để cử hành trọng thể lễ Các Thánh Tử Đạo Việt Nam.

Ngày trước, trong quyển sách bổn (sách thiên) bài “bốn sự sau” nằm ở giữa sách (trước khi học về luân lý và bí tích), việc học giáo lý hỏi thưa thế nào cũng học qua bài “bốn sự sau”. Nếu như một học sinh giáo lý vì bất cứ lý do nào đó, chưa từng được học về những điều sau hết, về mục đích cuối cùng của đời người, thì đã có phụng vụ lời Chúa của Chúa nhật XXXIII thường niên hằng năm bổ khuyết.

Ngày nay, với cái nhìn giáo lý theo lịch sử cứu độ, nội dung này được học ở cuối những chu kỳ kéo dài hai hoặc ba năm, và luôn nằm ở cuối năm học. Nếu lớp bị cháy chương trình, phần này sẽ bị chạy vội hoặc bỏ qua. Nói chung, học sinh giáo lý ít được đào sâu nội dung này. Có thể nhiều em không nắm được tầm quan trọng và ý nghĩa của ngày tận thế, của việc phán xét chung, xác kẻ chết sống lại. Các em rất dễ rơi vào một quan niệm mơ hồ về đời sau, không khác mấy với quan niệm dân gian Việt Nam, chỉ mới biết sợ luật nhân quả, chưa thấm nhuần hưởng sống Kitô giáo, sống theo đúng mục đích đời người. Xin quý bạn đọc cứ thử “kiểm tra” các học sinh giáo lý quanh mình thì biết.

Đã thiếu lời giáo huấn đều đặn hằng năm của chu kỳ phụng vụ, lại bị bao vây bằng phim ảnh ngoài Kitô giáo tràn ngập, bằng những quan niệm sống duy vật hưởng thụ, các bạn trẻ Công giáo dần dần đánh mất ý thức trách nhiệm trước Thiên Chúa là Đấng phán xét mọi người. Giữa một xã hội suy đồi, các em chẳng những không còn khái niệm về sứ mạng thiêng liêng của người tín hữu, mà lắm khi còn mất cả những lý tưởng cao thượng của một cuộc sống xã hội lành mạnh bình thường. Các bạn trẻ tiếp nhận lý tưởng làm giàu như một lẽ đương nhiên. Thi đại học hoặc đi học nước ngoài đều chỉ nhắm một chuyện duy nhất là khả năng tìm những việc làm sẽ kiếm được nhiều tiền nhất và nhanh nhất. Các em không không có cái nhìn chính xác về mục tiêu cuối cùng của đời người thì làm sao cảm nghiệm được tiếng gọi của Chúa Giêsu đang thiết tha nhắn gửi đến từng người?

Cần phục hồi Chúa nhật XXXIII thường niên để xây dựng lại ý thức cần có, để ý thức này trở thành một trực giác giúp các bạn trẻ mau mắn phân định, biết rõ cái gì hợp ý Chúa, cái gì không, để các em có thể bén nhạy và quả cảm chọn lọc và tiếp thu được những cái hay của thời mới, còn cái dở thì loại bỏ; để các em làm việc gì cũng biết hướng đến mục đích cuối cùng của đời người.

Điều ấy cũng cần thiết cả cho các phụ huynh nữa. Biết bao phụ huynh cao niên đã từng nghe giảng lễ về các thực tại cuối cùng nhiều năm trước năm 1988, thế nhưng sau 30 năm không còn nghe giảng như thế, nay cũng chẳng còn bén nhạy gì về những điều này nữa... Do đó mà chúng ta phải chứng kiến bao cảnh đau lòng: Cả những tín hữu cao niên, khi gặp khó

khăn thử thách cũng mất khả năng đứng vững trong định hướng đức tin nhưng dễ dàng chuyển sang đối phó theo kiểu thế gian: bỏ lễ Chúa nhật, bỏ kinh nguyện sáng tối, phá thai, ly dị, xúi con cái ly dị...

Không chỉ có thế, việc xóa sổ Chúa nhật XXXIII thường niên còn ảnh hưởng đáng ngại cả trên cái nhìn của người linh mục. Các bài đọc giờ Kinh Sách cũng như Lời Chúa các thánh lễ ngày thường suốt tuần XXXIII này đều nhắc tới những thực tại cuối cùng, tuy nhiên do không có cơ hội lắng lòng và động não đầu tư cho một bài giảng Chúa nhật, thì ngay cả với linh mục, những điều ấy cũng dần dần bị bốc hơi, trở thành thứ yếu và xa lạ. Quan tâm mục vụ của linh mục dễ hướng về những chuyện khác thay vì tập trung giúp Dân Chúa hướng lòng về điểm hẹn đời đời.

Việc cử hành trọng thể lễ Các Thánh Tử Đạo Việt Nam lần chiếm Chúa nhật XXXIII quả đã để lại những thiệt thòi trầm trọng cho Dân Chúa. Người ta tưởng rằng cứ chuyển sang Chúa nhật là sẽ long trọng, hoành tráng hơn. Ngờ đâu, chính việc cử hành vào Chúa nhật lại khiến cho đại lễ này sẽ chẳng bao giờ có cơ may trở thành một lễ hội dân gian đánh động cõi lòng và khắc sâu vào tâm khảm người dân.

Năm 2002, Hội Nhà văn Việt Nam quyết định chọn ngày Rằm Tháng Giêng (ngày Nguyên Tiêu) làm Ngày thơ Việt Nam, thế là từ năm 2003 nó bắt đầu trở thành lễ hội. Nhiều chùa chiền xây dựng chỉ mới dăm bảy năm, nay đã có lễ hội hàng năm được nhiều Phật tử háo hức chào đón. Nhiều Giáo xứ, giáo họ mới thành lập được dăm bảy năm, ngày bôn mạng đã lập tức trở thành một lễ hội rộn ràng, lắm nơi đã định hình được cả thức ăn đặc thù của ngày hội, nhà nào cũng có bánh tét, bánh ít, bánh in... Tại sao sự hình thành lễ hội có vẻ dễ như thế mà đại lễ các hiền thánh chứng nhân đức tin của ta đã 30 năm rồi vẫn chưa thành niềm rộn ràng tự phát của các gia đình Công giáo Việt Nam?

Lý do đơn giản là vì nó cứ phải bị động chạy theo Chúa nhật XXXIII thường niên chẳng ai tài nào nhớ được. Ngày lễ của bất cứ tổ chức nào vừa nói cũng đều là một ngày cố định, rằm tháng Giêng, 19-3, 24-6 hoặc một Chúa nhật đầu tháng hay cuối tháng nào đó trong năm..., còn Chúa nhật XXXIII thường niên không thể là một ngày cố định trong tháng 11, cũng chẳng phải là Chúa nhật thứ ba của tháng 11 - vì nếu lễ Chúa Kitô Vua nhằm ngày 20-11 thì nó sẽ nhằm Chúa nhật trước đó, tức là Chúa nhật thứ hai của tháng 11.

Thực ra các hiền thánh của chúng ta đã có một ngày cố định, ngày 24-11, nhưng số phận thật hẩm hiu, chẳng được ai ngó ngang tới chỉ vì cuộc lễ đã "bị" cử hành vào một Chúa nhật nào trước đó mất rồi. Ngày 24-11 trở thành ông vua không ngai, chỉ còn là một ngày rất xoàng, không quan trọng bằng một ngày giỗ hay ngày cưới, không đáng cho cuộc sống của bất cứ ai bị quấy rầy, không đáng được ai nghĩ việc để tham gia. Đúng là ta đi sai nước cờ, cứ tưởng rằng "tôn vinh" hóa ra lại thành "hạ bệ".

Ôi! Lạy các Thánh Tử Đạo Việt Nam, thế là Năm thánh tôn vinh các Đấng tối mai sẽ lặng lẽ trôi vào quá khứ. Trước kia, lễ mừng các Đấng nhằm ngày 01-9, kéo theo nguyên cả một "Tháng các Thánh Tử Đạo Việt Nam" đủ 30 ngày. Nay tháng 9 đã mất, ngày 24-11 của các Đấng không kèn không trống, còn niềm hy vọng cánh chung của chúng con thì bị chôn vùi. Xin các Thánh hãy đòi lại ngày 24-11 cho mình để nó thành một lễ hội đi vào lòng người, cuốn hút cả tín hữu và lương dân. Còn ngày Chúa nhật XXXIII thường niên thì xin các Đấng đòi lại giúp chúng con, để phụng vụ trả lại cho chúng con thông điệp về các thực tại cuối cùng của lịch sử, để chúng con khỏi bị bốc hơi đức tin chân thật và cao quý mà các Đấng đã đổ máu để minh chứng và truyền lại cho chúng con. Nếu ngày 24-11 trùng vào Chúa nhật thì xin các Đấng vui lòng mừng lễ trước đi một ngày, còn ngày Chúa nhật hãy cứ dành cho Chúa và cho chúng con. Amen.

Lời thưa thêm: Liên trước khi nhấp chuột gửi bài chia sẻ này đến các trang truyền thông Công giáo, tôi nhận được một email bất ngờ: “Riêng đối với giáo phận Hải Phòng trong lịch vẫn ghi 24/11 là lễ các Thánh Tử đạo Việt Nam chứ không chuyển vào Chúa nhật”. Thì ra, đề xuất của tôi chẳng phải là chuyện mới, chỉ là một câu hát ngẫu ngao gợi nhớ bài ca ai cũng đã biết, khiến nhiều người buột miệng hát theo. Mong sao càng lúc càng thêm nhiều tiếng hát để khắp công trường cùng dậy lên một bản đồng ca rộn rã, bản đồng ca mùa lễ hội.

Qui Nhơn, ngày 23-11-2018

Lm Trăng Thập Tự Võ Tá Khánh

VỀ MỤC LỤC

KHOÁNG CHẤT TRONG CƠ THỂ

Trên truyền thanh truyền hình, ta thường thấy các nhà sản xuất quảng cáo là các món điểm tâm cereal của họ đã được tăng cường đầy đủ các sinh tố, khoáng chất mà cơ thể cần. Rồi những nước uống thể thao (sports drinks) cũng khoe là chứa nhiều sinh tố khoáng chất có thể giúp vận động viên biểu diễn bền bỉ, mạnh mẽ hơn.

Vậy thì các chất này là gì mà được nhấn mạnh như vậy. Chắc là quý độc giả đã quá quen thuộc với sinh tố rồi, cho nên trong bài viết sau đây, xin nói về Khoáng Chất Trong Cơ Thể.

Trước hết, cần lưu ý sự khác biệt giữa khoáng chất (minerals) và sinh tố (vitamin), ít nhất là ở hai điểm:

- Vitamin là những chất hữu cơ có phân tử carbon do cây cỏ và động vật tạo ra còn khoáng chất là các chất vô cơ không có carbon.

- Cơ thể có thể tạo ra một vài loại sinh tố nhưng không sản xuất được một khoáng chất nào.

Khoáng chất rất cần thiết cho sự hấp thụ các loại vitamin. Dù rất quan trọng nhưng vitamin sẽ trở thành vô dụng nếu không có sự hỗ trợ của khoáng chất.

Khoáng chất không phải chỉ có trong thực phẩm mà còn thấy trong đất như là sắt, kẽm... Cây cỏ kết hợp khoáng từ đất vào các tế bào của chúng. Do đó, trái cây, các loại rau, hạt là nguồn cung cấp khoáng chất rất phong phú..

Vì là chất vô cơ, cho nên khoáng chất có sức chịu đựng với nhiệt độ cao và vẫn hiện diện trong thực phẩm hoặc tế bào bị đốt cháy.

Khoáng chất cần thiết cho sự tồn tại và phát triển bình thường của cơ thể và cần phải được cung cấp đầy đủ từ thức ăn mà ta tiêu thụ mỗi ngày.

Tất cả các loại tế bào và dung dịch chất lỏng trong cơ thể đều chứa một số nhiều ít khoáng chất khác nhau. Khoáng chất là thành phần cấu tạo của xương, răng, tế bào mềm, cơ bắp, máu, tế bào thần kinh. Nói chung, khoáng có vai trò quan trọng duy trì tốt tình tạng tinh thần cũng như thể chất của cơ thể.

Phân loại

Về phương diện dinh dưỡng, khoáng chất được chia ra làm hai nhóm, căn cứ theo nhu cầu của cơ thể:

- Vĩ khoáng (macromineral) hay khoáng chất đa lượng, là những chất mà cơ thể cần đến với lượng khá lớn, mỗi ngày có thể trên 250 mg. Đó là calci, phospho, sulfur, magnesium và ba chất điện phân natri, chlor và kali.

- Vi khoáng (microminerals) hay khoáng chất vi lượng tuy rất cần thiết nhưng nhu cầu không nhiều, mỗi ngày chỉ cần dưới 20 mg. Như là sắt, đồng, bạc, kẽm, crôm, magan, selen, cobalt, fluor, silic, molybden, boron...

Khoáng chất được ruột non hấp thụ từ thực phẩm, rồi dự trữ và lưu truyền trong máu, trong các loại tế bào. Phần không dùng đến sẽ được nước tiểu loại ra ngoài.

Khi số lượng khoáng chất mang vào cơ thể quá cao và được giữ lại quá lâu thì chúng có thể gây ra một số tác hại.

Vai trò của khoáng chất

Nói chung, vai trò của khoáng chất như sau:

- Cần cho sự tăng trưởng và sự vững chắc của xương;
- Điều hòa hệ thống tim mạch, tiêu hóa và các phản ứng hóa học;
- Để làm chất xúc tác chế biến điều tố (enzyme);
- Là thành phần của chất đạm, chất béo trong các mô, tế bào;
- Có tác dụng phối hợp với các sinh tố, kích thích tố trong các chức năng của cơ thể;
- Giữ thăng bằng các thể dịch lỏng trong cơ thể.

Công dụng của khoáng chất đã được người đời xưa biết tới và dùng để trị bệnh, mặc dù họ không giải thích được tại sao.

Trước Công nguyên, các thầy thuốc Trung Hoa đã khuyên bệnh nhân bướt cổ ăn rong biển (seaweed) có chứa iod. Các vị lương y Hy Lạp cho bệnh nhân thiếu máu uống nước nhúng sắt nung.

Kết quả nghiên cứu của khoa học hiện nay đã tìm ra và chứng minh được vai trò của khoáng chất. Ngoài công dụng dinh dưỡng, mỗi khoáng còn có một vai trò khác nữa trong cơ thể.

Gần đây nhiều thí nghiệm cho thấy có mối liên hệ giữa khoáng chất và các bệnh kinh niên như bệnh cao huyết áp, bệnh giòn xương, bệnh tim mạch, thậm chí cả bệnh ung thư. Do đó nhiều người đã vội vã đi mua khoáng chất dưới dạng thực phẩm phụ (food supplement) để uống. Họ tin tưởng rằng khoáng chất có thể chữa hết các chứng bệnh đó.

Trong thực tế, cơ thể không cần khoáng chất dưới dạng thực phẩm phụ và cũng không cần khoáng chất với liều lượng quá lớn (megadose). Sự tác động qua lại trong cơ thể của khoáng chất, sinh tố, các chất dinh dưỡng và nhiều chất khác, rất là phức tạp. Cho nên một

lượng lớn của bất cứ một thành phần nào cũng đều gây ra sự mất cân bằng và cản trở hấp thụ bình thường các chất dinh dưỡng.

Hậu quả thiếu khoáng chất

Khi thiếu khoáng chất, một số bệnh có thể xảy ra, như là:

- Gia tăng khả năng mắc các bệnh cảm cúm, nhiễm trùng
- Cao huyết áp
- Trầm cảm, lo âu
- Không tăng trưởng hoặc xương yếu
- Đau nhức bắp thịt, khớp xương
- Rối loạn tiêu hóa như ợ chua, táo bón, buồn nôn.

Nhu cầu hàng ngày

Tại Hoa Kỳ, viện Hàn Lâm Khoa Học Quốc Gia khuyến cáo chỉ nên giữ mức tiêu thụ bảy khoáng chất hàng ngày như sau đối với những người tuổi cao :

Calci (Ca)	800 mg
Phospho (P)	800 mg
Magnesium (Mg)	350 mg
Sắt (Fe)	10 mg
Kẽm (zinc)	15 mg
Iod (I)	150 mcg
Selen (Se)	70 mcg.

Với các khoáng chất khác, viện này chỉ đưa ra những ước lượng về mức an toàn cho cơ thể với số lượng được hấp thụ.

Cách tốt nhất để có một lượng vừa phải các khoáng cần thiết là cân đối bữa ăn với nhiều loại thực phẩm có đầy đủ chất dinh dưỡng.

Vài khoáng chất cần bản

Trong cơ thể có trên 60 loại khoáng chất nhưng chỉ có 20 loại được xem là cần thiết. Khoáng chất chỉ chiếm 4 % trọng lượng cơ thể.

Sau đây là một số khoáng chất quan trọng:

1. Calci

Calci đặc biệt có nhiều trong sữa và các phó sản như pho mát, sữa chua. Cho tới tuổi 20, xương có thể hấp thụ và dự trữ cần thiết cho sự tăng trưởng cơ thể và duy trì các chức năng khác. Sau đó thì cơ thể dùng nhiều calci hơn để xương cứng chắc. Do đó, nếu ta không tiêu thụ đầy đủ calci, xương sẽ bị rỗng loãng, dễ gãy cũng như rụng răng.

2. Phospho

Phospho cần thiết để duy trì tốt sự tiêu hóa, tuần hoàn, nuôi dưỡng tế bào thần kinh, mắt, cơ bắp, não bộ.

Phospho có nhiều trong các thực phẩm như sữa, thịt cá, cá, ngô bắp...

Thiếu phospho sẽ gây ra một số rối loạn như xương giòn dễ gãy, răng lung lay, đau nhức cơ bắp...

3. Sắt

Sắt cần thiết để giúp máu chuyên chở và phân phối dưỡng khí tới khắp các bộ phận của cơ thể.

Thiếu sắt đưa tới kém tăng trưởng, tóc và móng tay móng chân ròn, thiếu hồng cầu, thiếu máu.

Sắt có nhiều trong thịt, cá, trứng ...

4. Magnesium

Magnesium là một trong những khoáng chất mà cơ thể cần. May mắn là khoáng này hiện diện trong nhiều loại thực phẩm như trái cây, sữa, pho mát.

Thiếu Mg có thể làm cho cơ bắp đau nhức, rối loạn tim và huyết áp.

5. Iodine

Iodine có trong muối được tăng cường i-ốt (iodized salt), hải sản, rau spinach, rong biển.

Mặc dù cơ thể chỉ cần số lượng rất ít, nhưng khi thiếu iod sẽ đưa tới rối loạn tăng trưởng cả thể chất lẫn tinh thần cũng như tuyến giáp (thyroid).

6. Kẽm

Kẽm có vai trò quan trọng trong việc tạo ra tính miễn dịch mạnh cho cơ thể để chống lại với cảm lạnh, cúm. Thiếu kẽm cũng gây ra bệnh ngoài da, vết thương chậm lành.

Nguồn cung cấp chính của kẽm là hải sản như sò hến, thịt, gan, trứng, sữa, mầm lúa mạch.

7. Selenium

Selenium là một chất chống oxi- hóa giúp cơ thể ngăn chặn được ung thư, trì hoãn sự hóa già và các bệnh thoái hóa. Selen rất cần thiết cho hệ thống miễn nhiễm và sự hoạt động của cơ tim, giúp cân bằng kích thích tố và tạo ra chất prostaglandin, làm da và tóc khỏe mạnh.

Selenium có nhiều trong cá, sò hến, thịt, ngũ cốc, trứng, tỏi và gan, cật. Rau và trái cây có rất ít selenium.

Kết Luận

Khoáng chất là những phần tử cần thiết cho các chức năng của cơ thể, từ hệ thần kinh cơ bắp tới điều hòa tiêu hóa hấp thụ chất dinh dưỡng, duy trì cân bằng chất lỏng trong và ngoài tế bào. Mặc dù cơ thể chỉ cần một số lượng khiêm tốn, nhưng thiếu chúng là cơ thể trở nên suy yếu, kém hoạt động.

Vậy thì ta nên tiêu thụ đầy đủ các chất này, có sẵn trong thực phẩm mà tạo hóa đã dành cho con người.

Bác sĩ Nguyễn Ý Đức M.D. - Texas- Hoa Kỳ

VỀ MỤC LỤC

MỀO

LỜI TẠM BIỆT:

**Quán trọ đời chân trần nay đã mỗi,
Chào mọi người tôi tạm biệt ra đi,
Đột ngột chia tay chẳng kịp nói gì.**

Xin nhắn gửi đôi lời ai ở lại:

"Quà Tặng Tin Mừng" đang đợi tiếp theo...

"Cơm Yêu Thương" giúp ung thư ngạt nghèo.

Đa tạ tấm lòng chung tình bác ái.

Làm đẹp lòng Thiên Chúa: giáng Hồng Ân.

Kính báo: Mọi sự giúp đỡ cho chương trình Quà Tặng Tin Mừng và Cơm Yêu Thương,
xin vui lòng liên lạc BBT CGVN conggiaovietnam@gmail.com

Để tưởng nhớ và tri ân Lm Gã Siêu Hoàng Đình Mai, Đặc San GSVN sẽ cho đăng mỗi kỳ một Chuyện Phiếm của Gã Siêu.

MÈO

Thiên hạ thường bảo :

- Nhà báo nói láo ăn tiền.

Thế nhưng, ăn được tiền bằng nghề nói láo không phải là chuyện dễ. Có anh nhà báo khi bài của mình vừa mới được trình làng liền bị bà xã chất vấn :

- Tôi nói cho anh hay : vẫn là người. Anh đã vắt óc, moi ruột gan phèo phổi để viết nên bài ấy và bài ấy đã phản ảnh đúng tim đen của anh và của bọn đàn ông. Vậy cái con nhỏ trong bài ấy là đứa nào ? Liệu cái thần hồn, anh mà léng phéng với ai là...chít mí em đấy.

Không thiếu gì những anh nhà báo đã được ăn đòn hội chợ hay được xơi kẹo đồng vì đã trót đại chõ mồm vào các xếp lớn, hay lạng quạng đụng vô phạm vi chính chị chính em.

Và rồi cuộc chẳng anh nhà báo nào làm giàu hay phát lên nhờ cái nghề ngỗng này, bởi vì ở Việt Nam nhà giáo và nhà báo thì chỉ có nước...húp cháo mà thôi.

Lắm lúc tiền nhuận bút đã tiêu bég đi từ hồi nào, mà bài thì lại chưa viết, thế là đúng hện, bèn phải ngồi vào bàn hì hục viết lách gọi là kéo cày trả nợ, một cách văn hoa hơn là “tầm nhả tơ”, nhưng thực chất chỉ là viết nhăng viết cuội.

Như gã lúc này, công việc cuối năm thật bẻ bộn khiến đầu óc trống rỗng, mà hạn nộp bài cho số tết đã tới gần, chẳng biết sẽ phải tán hươu tán vượn về sự gì. Thôi đành phải theo truyền thống vốn đã có từ lâu đời, năm mao thì phải nói láo về...mèo đứt đuôi chứ còn gì.

Mão, miêu hay mèo đó là một loại thú nhỏ thuộc giống ăn thịt, lông mềm, râu trắng, cứng và cử động được, vấu bén, mình nhẹ, leo giỏi và có tài bắt chuột. Có lẽ chính nhờ tài bắt chuột mà mèo được nhiều người, nhất là người nông dân ưu ái nuôi ở trong nhà.

Đối với lũ chuột thì mèo chính là đại vương sư tử. Người tàu thì bảo :

- Sát nhất miêu, cứu vạn thử. Nghĩa là giết được một con mèo thì cứu được vạn con chuột.

Còn người tây thì nói :

- Absent le chat, les souris dansent. Nghĩa là vắng mèo, chuột nhảy chơi chơi.

Hay :

- Mèo đi ra thì chuột vượn vai theo kiểu vắng chủ nhà gà vộc niêu tôm.

Đã có lần gã quan sát khi chuột thấy mèo thì hình như tứ chi bị tê liệt, co rúm và bắt nhóc nhách. Mặc dù mèo có làm ngợ, ngoảnh mặt đi, thì chuột cũng không thể chạy thoát khỏi móng vuốt của mèo.

Hồi còn bé, gã được học về một câu chuyện ngụ ngôn mang tựa đề là “Hội đồng chuột”. Câu chuyện ấy đại khái như thế này :

Họ hàng nhà chuột, sau một cuộc kiểm tra hộ khẩu, thấy dân số bị sút giảm trầm trọng, khả dĩ đi tới chỗ tuyệt chủng. Thế là họ hàng nhà chuột bèn vội vã tổ chức đại hội bất thường, sớm hơn định kỳ để tìm phương thế cứu vãn tình hình.

Trong cuộc đại hội này, vì sự sống còn của dòng tộc, tất cả từ chuột già đến chuột trẻ, từ chuột đực đến chuột cái, đều tích cực và hăng hái góp ý kiến. Những ý kiến này được ghi nhận, bàn bạc và thảo luận.

Cuối cùng, ý kiến được coi là tuyệt vời nhất và được toàn thể hội nghị vỗ tay tán đồng, đó là tìm cách cột một chiếc chuông nhỏ vào cổ con mèo. Hễ mèo đi tới đâu, chiếc chuông sẽ phát ra những tiếng leng keng báo động để họ hàng nhà chuột có đủ thời gian di tản chiến thuật, rút vào những nơi bảo đảm và an toàn nhất. Mọi chuột đều nhất trí và đồng ý với kế sách này.

Thế nhưng khi hỏi xem có ai sẵn sàng đăng ký thực hiện, thì chẳng một chuột nào dám ghi tên. Và thế là từ chuột già đến chuột trẻ, từ chuột đực đến chuột cái, tất cả đều yên lặng rút lui có trật tự. Thậm chí cho tới ngày hôm nay, mèo vẫn còn là một tai họa to lớn cho dòng họ nhà chuột.

Câu chuyện này làm cho gã bán khoăn, bởi vì trong đời thường, rất nhiều kẻ và ngay chính bản thân gã cũng giống như loài chuột bởi vì mình nói thì nhiều mà làm chẳng được bao nhiêu. Nói thì đao to búa lớn, còn làm thì chỉ như cây tằm. Thậm chí trăm voi chưa chắc đã được một bát nước xáo.

Tuy nhiên, trong những năm gần đây, tại Việt Nam dòng họ nhà chuột khắp khởi mừng thầm, bởi vì dân bọm nhậu Việt Nam và Trung Quốc rất khoái món thịt mèo, được gọi theo thực đơn nhà hàng là món “tiểu hổ”.

Những tay lái buôn lũng súc khắp hang cùng ngõ hẻm để tìm mua mèo. Mèo mua về được bán cho các nhà hàng, khách sạn và nhất là được xuất khẩu sang Trung quốc. Thế là dòng họ nhà chuột phát triển theo cấp số nhân.

Vì không còn mèo giám sát và canh chừng, nên dòng họ nhà chuột tha hồ, mặc sức đục khoét mọi kho lẫm. Và chuột bỗng trở thành một quốc nạn làm cho chính phủ phải lo lắng và ra tay can thiệp bằng cách trừng trị đích đáng những tay lái...mèo.

Không hiểu thiên hạ chế biến món thịt mèo ra sao. Chứ người dân quê, chỉ cần một mớ rau má đem nấu hay xào với thịt mèo quả là tuyệt vời. Nhất là ruột mèo vừa trắng lại vừa giòn quả là hết xẩy.

Từ cái tài bắt chuột, mà mèo bỗng được nhảy tót vào lãnh vực chính trị chính em.

Bởi vì nếu gã không làm, thì một vị chính khách cỡ bự, thuộc hàng đầu của Trung quốc, đó là ông Đặng Tiểu Bình, đã lấy mèo làm biểu tượng cho đường lối và chính sách của mình khi tuyên bố :

- Mèo trắng, mèo đen không hệ gì, miễn là bắt chuột.

Phải chăng lời phán dạy này đã khai đường dẫn lối cho chính sách mở cửa, tự do kinh doanh, ngoại quốc đầu tư... miễn sao làm cho dân được giàu và nước được mạnh ?

Được ưu ái nuôi ở trong nhà, nên mèo rất gần gũi và thân thương với người bình dân, đồng thời cũng đã đi vào nếp sống và kinh nghiệm đời thường.

Thực vậy, mèo vốn là dấu chỉ của sự xui xẻo và xúi quẩy :

- Mèo đến nhà thì khó,

Chó đến nhà thì sang.

Bởi đó mấy anh lơ thường không cho hành khách mang mèo lên xe đò, kéo gập sự chẳng lành trong suốt cuộc hành trình của mình.

Rồi mỗi khi khen và tự khen về những thành công và ưu điểm của mình, thì liền bị những kẻ thói mồm kê ngay tủ đứng vào miệng, khi họ chu mỏ nói với chúng ta :

- Rõ thật, mèo khen mèo dài đuôi.

Câu kê tủ đứng này còn nặng hơn cả câu :

- Mẹ hát con khen hay.

Hoặc câu :

- Lươn ngắn lại chê trạch dài,

Thờn bơn méo miệng chê trai lệch mồm.

Với tuổi đời chồng chất, chúng ta thu tích được một mớ kinh nghiệm, thế nhưng nếu chúng ta lỡ biến chúng thành những kinh nghiệm...sống sượng bởi những ý đồ đen tối, thì chúng ta lập tức trở nên giống mèo, bởi vì :

- Mèo già hóa cáo,

Cáo già hóa chằng tinh.

Liệu chúng ta đã trở nên “cáo già” hay “chằng tinh” chưa ?

Thỉnh thoảng một đôi khi trong cuộc sống, chúng ta được vận may thăm viếng hay thần tài gõ cửa vào giữa lúc nghiệt ngã nhất. Thiên hạ không ngại liệt chúng ta vào hàng mèo, bởi vì lúc bấy giờ mắt chúng ta sáng rực như “mèo thấy mỡ” và thiên hạ sẽ không ngần ngại gọi chúng ta là “mèo mù vớ cá rán” hay “ngủ gật gập chiếu manh”.

Và sau cùng, mèo hiền, mèo ngoan thường được yêu thương, chẳng ai nỡ đánh đập nó, như tục ngữ đã bảo :

- Mèo lành ai nỡ xách tai,

Gái hư chồng để khoe tài nổi chi.

Trong đời thường, hình như mối liên hệ giữa mèo và những người bạn sống quanh nó không được tốt đẹp cho lắm.

Trước hết là mối liên hệ với chuột. Như chúng ta đã thấy, hình như sự thù ghét chuột đã in sâu vào bản tính của mèo. Vì thế, hễ gặp chuột là mèo liền xơi tái, chẳng chút xót thương.

Còn họ hàng nhà chuột, vốn ý thức thân phận nhược tiểu và yếu kém của mình, nên theo sự diễn tả của người bình dân, luôn tỏ ra biết điều và lễ độ :

- Bốn con chuột đưa xác con mèo.

Tò te tò tò te te tò

Bốn con chuột đưa xác con mèo,

Tò te tò tò tí tí te.

Tiếp đến là mối liên hệ với chó. Mèo ghét chuột thế nào, thì có lẽ chó cũng ghét mèo như thế, nhất là mèo con. Nhà gã nhiều chuột, định nuôi vài con mèo cho bớt sự phá phách. Thế nhưng hề xin được mèo con nào, nếu không canh giữ cẩn thận, thì liền bị chó cắn chết.

Đang đêm mà nghe thấy mèo tru lên hai ba tiếng, thì thế nào sáng hôm sau cũng thấy mèo con phơi xác trên trận địa. Vì thế người Pháp đã bảo :

- Vivre comme le chien et le chat. Nghĩa là yêu nhau cũng thể như chó với mèo.

Tương tự như mối liên hệ mẹ chồng nàng dâu vậy :

- Thật thà như thể lái trâu,

Yêu nhau như thể nàng dâu mẹ chồng.

Tuy nhiên một đôi lúc chúng ta cũng thấy mèo và chó sống chung hòa bình với nhau. Có những tay săn ảnh tình cờ chụp được những bức hình mèo ngủ yên trong vòng tay yêu thương của chó.

Xét về những đặc tính của mèo, gã ghi nhận mấy điều sau đây.

Trước hết mèo có nhân đức “sạch sẽ”, bởi vì mỗi khi phóng uest, mèo đều vùi dất thật kỹ, chứ không phóng uest một cách bừa bãi, thiếu văn hóa như nhiều người.

Thực vậy, Saigòn, thành phố Hồ chí Minh, vốn được gọi là hòn ngọc Viễn đông từ lâu, thế mà đi trên đường, đôi khi thiên hạ vẫn dẫm phải những “bãi mìn”, cụ thể là những đồng...phân. Hình như chỗ nào có bảng chữ : cấm đổ rác, cấm tiêu, cấm tiểu, cấp dái... thì chỗ đó lại được chiếu cố đặc biệt. Người ta càng đổ rác nhiều và càng...cho ra hăng. Mỗi lần phải đi qua đó, thì liền được thưởng thức một thứ xú khí nồng nặc đến nôn mửa.

Vì sạch sẽ mà vùi dất, thế nhưng chính vì sự vùi dất này mà mèo lại trở thành biểu tượng cho sự thiếu ngay thẳng, bởi vì thiên hạ thường bảo :

- Lám la lám lét như mèo dất cứt.

Có lẽ vì phải thức đêm bắt chuột, mà suốt ngày mèo nằm ngủ li bì. Với sự nằm ngủ li bì như thế, mèo bị mang tiếng là lười biếng, lười đến độ chảy thây chảy xác, đồng thời tượng

trưng cho những kẻ chềnh mảng, bôi bác, qua loa, đại khái, bởi vì họ làm như mèo rửa hay mèo rửa mặt..

Thực vậy, mèo tuy có nhân đức “sạch sẽ” nhưng lại rất sợ nước. Vì thế, để rửa mặt, mèo thường liếm vào bàn chân rồi đưa lên và quẹt quẹt vào mặt, giống như gã hồi còn nhỏ.

Phải, hồi còn nhỏ, mỗi khi trời trở lạnh, gã rất thích nằm ngủ nướng, cuộn mình trong chăn sưởi rên mé điu hiu. Mẹ đánh thức như gọi đò sang sông, thế mà gã chỉ ú ớ :

- Từ từ cái đã.

Khi mở được cặp mi nặng trĩu, thì đã sáng bạch, thiếu điều ông mặt trời chiếu xỏ vào lỗ mũi. Và thế là phải ù té gấp gáp làm một số những công việc cần thiết, như : đi đái, lấy nước, súc miệng, đánh răng, rửa mặt...

Thấy vậy, bao giờ mẹ gã cũng mỉm cười và bảo :

-Con làm cứ như mèo rửa mặt vậy.

Một đặc tính khác của mèo là thích được vuốt ve, mơn trớn và chiều chuộng.

Gã nuôi một con mèo, ban sáng ngủ dậy, vừa ngồi vào ghế, thế nào nó cũng đến và cạ vào chân gã. Cạ một vài lần mà không thấy gã nhúc nhích hay động tĩnh gì, thì thế nào nó cũng cấn nhẹ vào chân gã, khiến gã đau điếng.

Vì thế, nhiều hôm vừa mới bán xong liều thuốc Lào, mà theo giới ghiền thuốc Lào thì điều quan trọng nhất trong ngày, chính là điều đầu tiên ban sáng, chắc chắn thế nào cũng...phê, đang thờ phì phò hay đang thả hồn theo khói thuốc, cũng phải cố gắng đá nhẹ cho nó một phát thì nó mới chịu để cho gã được yên.

Ngoài ra mèo còn mắc phải một thói xấu khác là thích ăn vụng.

Gã nhớ hồi còn bé, mỗi lần bố gã dọn tiệc hay chị gã dọn cơm, thế nào gã cũng được phân công canh chừng, để đuổi ruồi và trông mèo. Có những hôm bóng dáng mèo chẳng thấy đâu, mà thủ phạm ăn vụng lại là chính gã.

Thực vậy, nhìn trước nhìn sau không thấy một ai và thế là gã liền rón rén, nhón vội một miếng, rồi đút vào miệng mà nhai ngấu nhai nghiền. Miếng thịt được ăn vụng sao mà nó ngon đáo để, đến giờ nghĩ lại vẫn còn tinh thích, mặc dù có...xí hổ tí chút cho tuổi thơ đơn sơ và ngây thơ.

Có lẽ vì thích ăn vụng và thích được vuốt ve mà mèo được dùng để chỉ...bồ nhí.

Tiếng Việt Nam thật là phong phú. Có tình nhân, có người yêu hay có bồ thì hoàn toàn khác với có bồ nhí hay có...mèo. Bởi vì có tình nhân, có người yêu hay có bồ, thường phải là công khai và hợp pháp. Trong khi đó có bồ nhí hay có mèo bao giờ cũng bất hợp pháp và thâm lén vụng trộm.

Gã thành thật “khẩu phục tâm phục” những đấng đờn ông, vợ con đề huề, thế mà còn can đảm đeo bông thêm tí bồ nhí. Vừa hao tiền tốn bạc, vừa mất thời giờ và chỉ tội đau lưng. Còn địa vị và sự nghiệp thì dễ dàng đi đoong, đồng thời một sớm một chiều thân bại danh liệt chóng như trở bàn tay.

Chiều được một cô bồ nhí quả là một nghệ thuật. Bởi vì cũng giống như mèo, cô bồ nhí nào mà chẳng thích được vuốt ve, mơn trớn và cưng chiều. Cô bồ nhí nào mà chẳng hay hờn, hay dối, hay nhõng nhẽo và hay đồng đánh.....Biết vậy thế mà khối anh đờn ông vẫn cứ nhào vô như con thiêu thân lao đầu vào lửa.

Thiên hạ thích dùng hình ảnh mèo để so sánh với đờn bà con gái, bởi vì giữa mèo và đờn bà con gái có nhiều điểm giống nhau.

Điểm thứ nhất giống nhau đó là cái khoản ăn.

Mèo ăn ít mà đờn bà con gái cũng ăn ít, vì vậy người đời mới bảo :

- Nam thực như hổ, nữ thực như miu. Nghĩa là đờn ông con giai thì ăn nhiều như hổ, còn đờn bà con gái thì ăn ít như mèo.

Ấy là thiên hạ tự giới hạn vào việc ăn chính thức trong bữa cơm, chứ còn ăn lai rai trong ngày hay ăn hàng với đủ thứ quà vật thì khác. Đem cộng và cân tất cả mọi thứ quà vật này

vào thì chưa chắc mèo nào thắng mèo nào, vì đòn bà và nhất là con gái vốn là chúa ăn vạet cơ mà :

- Đi chợ mất tám tiền quà,

Chồng thương chồng bảo về nhà đỡ cơm.

Điểm thứ hai giống nhau, đó là chuyện không và có.

Con mèo ngoáy đuôi bên trái thì sẽ nhảy qua bên phải, cũng vậy con gái bảo có thì chắc chắn là không, bảo không thì chắc chắn lại là có, như một bài hát của Ngọc Lễ :

- Con gái nói có là không, con gái nói không là có.

Con gái nói một là hai, con gái nói hai là một.

Con gái nói ghét là thương, con gái nói thương là ghét,

Đừng nghe những gì con gái nói. Đừng nghe những gì con gái nói...

Gã sẽ mở xẻ chi tiết về chuyện này trong một bài khác.

Điểm thứ ba giống nhau. Đó là về thái độ hiền và dữ.

Thực vậy, mèo thật hiền lành khi nó nằm dài ngủ yên, khi nó cạ nhẹ vào chân mình...thế nhưng mèo cũng thật dữ dằn khi nó nhe răng gầm gừ và giơ móng nhọn chiến đấu với chó, hay vồ chuột nhanh như chớp.

Đòn bà con gái cũng vậy, bình thường thì nhỏ nhẹ dễ thương và dễ mến, nhất là khi cô nường những nhéo hay...màn duyên. Thế nhưng một khi đã nổi cơn tam bành vì bị chạm tự ái hay bị phỗng tay trên mất mối lợi, thì phải biết.

Đang là một cô em búp bê nhỏ nhắn bỗng hóa kiếp thành một bà chằng lừa, chửi đến nơi đến chốn, chửi có bài có bản, chửi có cung có điệu, tay chân thì múa may quay cuồng thiếu điều lăn xả vào người ta như muốn ăn tươi nuốt sống vậy.

Về vấn đề này thì gã xin “no table” nghĩa là xin miễn bàn, kéo lại bị ăn cà chua, trứng thối và bị chụp cho cái mũ thiên vị là luôn bốc thơm đờn ông con gái, mà lại hay bốc thối và bôi bác đờn bà con gái.

Tuy nhiên, có một điều hoàn toàn khác biệt giữa mèo và đờn bà con gái, đó là mèo thì luôn có râu, bất kể là mèo đực hay mèo cái. Còn đờn bà con gái thì lại chẳng có râu. Họạ lấm mới có. Và nếu có, thì quả là hết chỗ nói.

Đêm bắt đầu về khuya, tiếng con nít xa dần, chìm vào xóm vắng :

- Con mèo mà trèo cây cau,

Hỏi thăm chú chuột đi đâu vắng nhà.

Chú chuột đi chợ đàng xa,

Mua mắm mua muối giỗ cha con mèo.

VỀ MỤC LỤC

Giáo sĩ: xuất phát từ giáo dân, hiện diện vì giáo dân và cậy dựa vào giáo dân

- Mọi liên lạc: Ghi danh, thay đổi địa chỉ, đóng góp ý kiến, bài vở..., xin gửi về địa chỉ giaosivietnam@gmail.com

- Những nội dung sẽ được đề cao và chú ý bao gồm:

Trao đổi, chia sẻ những kinh nghiệm thực tế trong việc mục vụ của Giáo sĩ; Những tài liệu của Giáo hội hoặc của các Tác giả nhằm mục đích Thăng tiến đời sống Giáo sĩ; Cổ võ ơn gọi Linh mục; Người Giáo dân tham gia công việc “Trợ lực Giáo sĩ” bằng đời sống cầu nguyện và cộng tác trong mọi lãnh vực; Mỗi Giáo dân phải là những “Linh mục” không có chức Thánh; Đối thoại trong tinh thần Bác ái giữa Giáo dân và Giáo sĩ... (Truyền giáo hay xây pháo đài?)

- Quy vị cũng có thể tham khảo những số báo đã phát hành tại www.conggiaovietnam.net

Rất mong được sự cộng tác, hưởng ứng của tất cả Quý vị

Xin chân thành cảm ơn tất cả anh chị em đã sẵn lòng cộng tác với chúng tôi bằng nhiều cách thể khác nhau.

TM. Đặc San Giáo Sĩ Việt Nam

Lm. Luca Phạm Quốc Sử USA